

NARODOWY
BANK POLSKI

Sprawozdanie finansowe Narodowego Banku Polskiego na dzień 31 grudnia 2024 roku

Sprawozdanie finansowe Narodowego Banku Polskiego na dzień 31 grudnia 2024 roku

Spis treści

Bilans Narodowego Banku Polskiego	5
Rachunek zysków i strat Narodowego Banku Polskiego	7
Informacja dodatkowa	8
1. Wprowadzenie	8
1.1. Cel działania oraz zadania NBP	8
1.2. Obszary działalności NBP	8
1.3. Podstawowe dane finansowe na 31 grudnia 2024 r.	13
1.4. Sytuacja majątkowa i kapitałowa oraz wynik finansowy NBP w 2024 r.	15
1.5. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania finansowego	17
1.6. Okres objęty sprawozdaniem finansowym	17
2. Opis istotnych zasad rachunkowości	17
2.1. Podstawowe zasady rachunkowości	17
2.2. Kontynuacja działania	18
2.3. Ujmowanie transakcji w księgach rachunkowych NBP	18
2.4. Wycena na dzień bilansowy	18
2.5. Zdarzenia po dniu bilansowym	19
2.6. Wartości oparte na profesjonalnych szacunkach	20
3. Zmiany zasad rachunkowości oraz prezentacji bilansu i rachunku zysków i strat NBP	20
4. Noty objaśniające	22
Nota 1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	22
Nota 2. Należności i zobowiązania wobec MFW	23
Nota 3. Rachunki w instytucjach zagranicznych, papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	29
Nota 4. Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej	29
Nota 5. Pozostałe aktywa finansowe	31
Nota 6. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	33
Nota 7. Inne pozostałe aktywa	36
Nota 8. Pieniądz w obiegu	37
Nota 9. Zobowiązania z tytułu operacji polityki pieniężnej	37
Nota 10. Pozostałe zobowiązania finansowe	39
Nota 10.1 Pozostałe zobowiązania finansowe w walucie krajowej	40
Nota 10.2 Zobowiązania finansowe w walutach obcych	41
Nota 11. Inne pozostałe pasywa	42
Nota 12. Rezerwy na zobowiązania	43
Nota 13. Rozliczenia międzyokresowe	44
Nota 14. Kapitał NBP	45
Nota 14.1 Różnice z wyceny	48
Nota 14.2 Rezerwa kursowa	50
Nota 14.3 Straty z lat ubiegłych	50
Nota 14.4 Zysk/strata za rok obrotowy	50

Nota 15. Pozycje pozabilansowe	51
Nota 15.1 Transakcje spot i forward w walutach obcych ujęte na kontach pozabilansowych	52
Nota 15.2 Dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji forward	53
Nota 15.3 Futures	53
Nota 16. Wynik z odsetek	53
Nota 17. Wynik z operacji finansowych	59
Nota 17.1 Wynik zrealizowany	59
Nota 17.2 Koszty niezrealizowane	62
Nota 18. Wynik z prowizji i opłat	64
Nota 19. Przychody z instrumentów kapitałowych oraz udziałów	64
Nota 20. Koszty wynagrodzeń	65
Nota 21. Koszty administracyjne	66
Nota 22. Koszty amortyzacji	66
Nota 23. Koszty emisji banknotów i monet	67
Nota 24. Pozostałe przychody i pozostałe koszty	67
5. Pozostałe noty objaśniające	67
Nota 25. Pozostałe kwestie	67
Nota 26. Zdarzenia po dniu bilansowym	68
6. Ryzyko finansowe, operacyjne i podatkowe	68
6.1. Ryzyko finansowe	69
6.1.1. Ryzyko kredytowe	69
6.1.1.1. Ryzyko kredytowe w zarządzaniu rezerwami dewizowymi	69
6.1.1.2. Ryzyko kredytowe w operacjach krajowych	72
6.1.1.2.1. Dłużne papiery wartościowe	72
6.1.1.2.2. Należności z tytułu operacji kredytowych	73
6.1.2. Ryzyko płynności	74
6.1.3. Ryzyko stopy procentowej	75
6.1.4. Ryzyko kursowe i ryzyko zmiany ceny złota	76
6.1.5. Ryzyko zmiany cen akcji (indeksów giełdowych)	78
6.1.6. Ryzyko związane z wartością rynkową aktywów i zobowiązań finansowych oraz instrumentów finansowych pozabilansowych	79
6.2. Ryzyko operacyjne	81
6.3. Ryzyko podatkowe	82
7. Inne informacje o sprawozdaniu finansowym NBP	83
7.1. Organy NBP	83
7.2. Informacje o przyjęciu i zatwierdzeniu sprawozdania finansowego NBP za 2023 rok	83
7.3. Biegły rewident i sposób jego wyboru	84
Objaśnienie wybranych skrótów	85

Bilans Narodowego Banku Polskiego na dzień 31 grudnia 2024 roku

Aktywa	Nota	31.12.2024	31.12.2023
		w mln PLN	
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	1	154 308,7	93 591,4
2. Należności w walutach obcych od nierezydentów		761 580,1	669 677,0
2.1. Należności od MFW	2	28 457,6	28 497,2
2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	3	733 122,6	641 179,8
3. Należności w walutach obcych od rezydentów		-	-
4. Należności w walucie krajowej od nierezydentów		-	-
5. Należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej		-	-
6. Pozostałe należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych		0,0	0,0
7. Papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej		129 208,2	138 887,6
7.1. Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej	4	129 208,2	138 887,6
7.2. Inne papiery wartościowe		-	-
8. Należności w walucie krajowej od sektora rządowego		-	-
9. Pozycje w trakcie rozliczenia		-	-
10. Pozostałe aktywa		1 716,0	1 489,0
10.1. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	6	1 011,8	983,6
10.2. Pozostałe aktywa finansowe	5	289,2	288,9
10.3. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	15	128,2	32,2
10.4. Rozliczenia międzyokresowe	13	78,2	55,4
10.5. Inne pozostałe aktywa	7	208,7	128,9
Aktywa razem		1 046 813,1	903 645,1

Pasywa*	Nota	31.12.2024	31.12.2023
		w mln PLN	
1. Pieniądz w obiegu	8	413 393,6	377 521,4
2. Zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej	9	153 832,3	74 421,1
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)		146 604,5	48 914,4
2.2. Depozyty na koniec dnia		7 227,8	25 506,7
3. Pozostałe zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych	10.1	1 281,6	2 581,9
4. Zobowiązania w walucie krajowej z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	9	283 672,1	303 071,1
5. Zobowiązania w walucie krajowej wobec innych rezydentów	10.1	19 044,2	11 946,9
5.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego		17 177,1	10 338,3
5.2. Inne zobowiązania		1 867,1	1 608,6
6. Zobowiązania w walucie krajowej wobec nierezydentów	10.1	2 015,3	4 081,6
7. Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów	10.2	46 958,6	45 645,5
8. Zobowiązania w walutach obcych wobec nierezydentów	10.2	77 330,9	67 515,1
9. Alokacja SDR	2	28 197,8	27 878,5
10. Pozycje w trakcie rozliczenia		-	-
11. Pozostałe pasywa		654,3	452,4
11.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	15	105,1	16,9
11.2. Rozliczenia międzyokresowe	13	118,7	108,9
11.3. Inne pozostałe pasywa	11	430,5	326,7
12. Rezerwy		242,1	213,8
12.1. Rezerwa kursowa	14.2	-	-
12.2. Rezerwy na zobowiązania	12	242,1	213,8
13. Różnice z wyceny	14.1	80 239,9	35 017,4
14. Fundusze	14	1 500,0	1 500,0
14.1. Fundusz statutowy		1 500,0	1 500,0
14.2. Fundusz rezerwowy		-	-
15. Straty z lat ubiegłych	14.3	-48 201,7	-27 401,7
16. Zysk/strata za rok obrotowy	14.4	-13 347,9	-20 800,0
Pasywa razem		1 046 813,1	903 645,1

* W Rozdziale 3 przedstawiono modyfikacje w układzie pasywów w porównaniu do Bilansu NBP zawartego w Sprawozdaniu finansowym Narodowego Banku Polskiego na dzień 31 grudnia 2023 r.

Rachunek zysków i strat Narodowego Banku Polskiego za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku*

	Nota	2024	2023
		w mln PLN	
1. Wynik z odsetek	16	-1 390,6	-1 646,4
1.1. Przychody z odsetek		28 065,7	26 576,1
1.2. Koszty z odsetek		-29 456,3	-28 222,5
2. Wynik z operacji finansowych	17	-10 814,6	-32 585,0
2.1. Wynik zrealizowany	17.1	-727,6	-3 812,3
2.2. Koszty niezrealizowane	17.2	-10 086,9	-28 772,7
2.3. Wynik z odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych		-0,0	-0,0
3. Wynik z prowizji i opłat	18	9,5	5,4
4. Przychody z instrumentów kapitałowych oraz udziałów	19	527,6	42,6
5. Pozostałe przychody	24	106,8	138,0
6. Koszty wynagrodzeń	20	-873,9	-775,4
7. Koszty administracyjne	21	-428,2	-444,9
8. Koszty amortyzacji	22	-90,4	-90,6
9. Koszty emisji banknotów i monet	23	-386,1	-513,3
10. Pozostałe koszty	24	-8,1	-9,1
Zysk/strata za rok obrotowy przed wynikiem z rezerwy kursowej		-13 347,9	-35 878,6
11. Wynik z rezerwy kursowej		-	15 078,6
Zysk/strata za rok obrotowy		-13 347,9	-20 800,0

* W Rozdziale 3 przedstawiono najważniejsze modyfikacje w układzie pozycji rachunku zysków i strat NBP w porównaniu do Rachunku zysków i strat NBP zawartego w Sprawozdaniu finansowym Narodowego Banku Polskiego na dzień 31 grudnia 2023 r.

Informacja dodatkowa

1. Wprowadzenie

1.1. Cel działania oraz zadania NBP

Zgodnie z art. 227 ust. 1 Konstytucji RP, NBP jest centralnym bankiem państwa. Przysługuje mu wyłączne prawo emisji pieniądza oraz ustalania i realizowania polityki pieniężnej. NBP odpowiada za wartość polskiego pieniądza. NBP jest częścią Europejskiego Systemu Banków Centralnych.

Rolę, funkcje oraz cel i zadania NBP określają przede wszystkim: ustawa o NBP, ustawa Prawo bankowe, jak też Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana) oraz Protokół (nr 4) w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (Dz. Urz. UE 2016 C 202 z dnia 7 czerwca 2016 r.).

1.2. Obszary działalności NBP

Zgodnie z ustawą o NBP, podstawowym celem działalności NBP jest utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu NBP. Do zadań NBP należy także m.in. prowadzenie gospodarki rezerwami dewizowymi oraz bankowej obsługi budżetu państwa, regulowanie płynności banków oraz ich refinansowanie, działanie na rzecz stabilności systemu finansowego i organizowanie rozliczeń pieniężnych. NBP pełni trzy podstawowe funkcje: banku emisyjnego, banku banków oraz centralnego banku państwa.

Z perspektywy majątkowej i kapitałowej oraz wyniku finansowego, głównymi obszarami działania NBP są przede wszystkim: zarządzanie rezerwami dewizowymi, prowadzenie polityki pieniężnej, działalność emisyjna oraz gospodarka własna NBP.

Zarządzanie rezerwami dewizowymi

Rezerwy dewizowe mają największy udział w aktywach NBP. NBP inwestuje rezerwy dewizowe głównie w złoto (prezentowane w aktywach w pozycji 1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości – por. Nota 1) oraz instrumenty w walutach obcych powszechnie wykorzystywane przez banki centralne, przede wszystkim dłużne papiery wartościowe, ETF oraz w lokaty terminowe (prezentowane w aktywach w pozycji 2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne – por. Nota 3). Aby uzyskać dodatkowy dochód, NBP zawiera transakcje reverse repo (prezentowane w aktywach w pozycji 2.2.), zwykle łącznie z transakcjami repo (prezentowanymi w pasywach w pozycji 8. Zobowiązania w walutach obcych wobec nierezydentów – por. Nota 10.2).

Utrzymywanie rezerw dewizowych w znacznej mierze determinuje wynik finansowy NBP. Przychody i koszty związane z instrumentami inwestycyjnymi rezerw dewizowych dotyczą głównie odsetek

od dłużnych papierów wartościowych i lokat (prezentowanych w rachunku zysków i strat w pozycji 1. Wynik z odsetek – por. Nota 16), dywidend uzyskanych od ETF (prezentowanych w rachunku zysków i strat w pozycji 4. Przychody z instrumentów kapitałowych oraz udziałów – por. Nota 19), wyniku ze sprzedaży oraz wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych i ETF (tylko koszty niezrealizowane z wyceny) oraz wyniku z instrumentów finansowych pozabilansowych (prezentowanych w rachunku zysków i strat w pozycji 2. Wynik z operacji finansowych – por. Nota 17). Wynik z zarządzania rezerwami dewizowymi jest w dużym stopniu uwarunkowany kształtowaniem się czynników pozostających poza kontrolą NBP. Do tych czynników należą przede wszystkim: wielkość napływu środków w walutach obcych z zagranicy i ich wymiany na złote w NBP (co wpływa na wzrost poziomu rezerw dewizowych) oraz kształtowanie się sytuacji na rynkach finansowych – wzajemnych relacji kursów walut obcych i względem złotego, stóp procentowych na rynkach zagranicznych oraz wartości indeksów akcyjnych. Na wynik z zarządzania rezerwami dewizowymi oddziałuje również przyjęta struktura walutowa rezerw dewizowych i rodzaj wykorzystywanych instrumentów finansowych.

Prowadzenie polityki pieniężnej

NBP prowadzi politykę pieniężną wykorzystując zestaw instrumentów przyjęty przez RPP. Do realizacji celu operacyjnego polityki pieniężnej NBP wykorzystywane są w szczególności operacje otwartego rynku, polegające na emisji bonów pieniężnych NBP (prezentowanych w pasywach w pozycji 4. Zobowiązania w walucie krajowej z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych – por. Nota 9). Stosowanym przez NBP instrumentem polityki pieniężnej jest też rezerwa obowiązkowa. Utrzymywanie rezerwy obowiązkowej (prezentowanej w pasywach w pozycji 2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych) – por. Nota 9) ogranicza skalę operacji otwartego rynku przeprowadzanych w celu absorpcji nadpłynności sektora bankowego. NBP w ramach polityki pieniężnej udostępnia bankom krajowym operacje depozytowo-kredytowe i umożliwia lokowanie nadwyżki płynności w NBP w formie depozytu na koniec dnia (prezentowanego w pasywach w pozycji 2.2. Depozyty na koniec dnia – por. Nota 9) bądź uzupełnienie niedoboru płynności przy wykorzystaniu różnych instrumentów refinansujących, w tym kredytu lombardowego (prezentowanych w aktywach w pozycji 5. Należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej). Zobowiązania związane z prowadzeniem polityki pieniężnej stanowią – obok pieniądza w obiegu – najistotniejszą pozycję pasywów NBP.

Utrzymująca się nadpłynność sektora bankowego powoduje, że NBP ponosi koszty związane z ograniczeniem wielkości płynności w sektorze – przede wszystkim koszty dyskonta od wyemitowanych bonów pieniężnych (są one – tak jak koszty odsetek z tytułu rezerwy obowiązkowej i depozytu na koniec dnia, a także przychody z operacji refinansujących – prezentowane w rachunku zysków i strat NBP w pozycji 1. Wynik z odsetek – por. Nota 16). Poziom kosztów prowadzonej polityki pieniężnej zależy głównie od poziomu stóp procentowych ustalanych przez RPP, nadpłynności sektora bankowego (liczonej jako wielkość emisji bonów pieniężnych oraz operacji depozytowo-kredytowych NBP), stopy rezerwy obowiązkowej oraz stopy jej oprocentowania.

W latach 2020-2021 NBP przeprowadził na rynku wtórnym operacje skupu obligacji skarbowych oraz dłużnych papierów wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku, których celem była długoterminowa zmiana struktury płynności sektora bankowego, jak również zapewnienie płynności rynku wtórnego tych papierów wartościowych oraz wzmocnienie mechanizmu transmisji monetarnej. Skupione papiery wartościowe prezentowane są w aktywach w pozycji 7.1. Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej – por. Nota 4, natomiast przychody odsetkowe z nimi związane prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji 1. Wynik z odsetek – por. Nota 16.

Działalność emisyjna

NBP realizuje konstytucyjne uprawnienie do emitowania polskiego pieniądza. NBP emituje banknoty i monety powszechnego obiegu oraz banknoty i monety kolekcjonerskie o różnej strukturze nominalowej. Wielkość emisji pieniądza zależy od czynników zewnętrznych, w szczególności od kształtowania się popytu na pieniądź gotówkowy w gospodarce. Wyemitowane banknoty i monety są – obok zobowiązań z tytułu polityki pieniężnej – najistotniejszą pozycją pasywów NBP i są prezentowane w pozycji 1. Pieniądz w obiegu – por. Nota 8. Działalność emisyjna wiąże się z kosztami produkcji banknotów i monet, którą NBP powierza podmiotom zewnętrznym. Koszty emisji znaków pieniężnych (prezentowane w rachunku zysków i strat NBP w pozycji 9. Koszty emisji banknotów i monet – por. Nota 23) zależą przede wszystkim od liczby (wolumenu) zamówionych banknotów i monet oraz cen ich zakupu, a także od kosztów zakupu kruszcu do produkcji monet kolekcjonerskich.

Inna działalność

NBP prezentuje w bilansie należności i zobowiązania związane z uczestnictwem RP w MFW (NBP pełni funkcję agenta rządu RP w relacjach z MFW) – w aktywach ujmowane są m.in. udziały RP w MFW opłacone w walutach obcych (tzw. transza rezerwowa), rachunek bieżący w SDR, służący do rozliczeń z MFW, oraz pożyczki udzielone MFW. Z kolei zobowiązania dotyczą przyznanej Polsce alokacji SDR i są prezentowane w pasywach – por. Nota 2. Zarówno należności, jak i zobowiązania są oprocentowane¹, a przychody i koszty prezentuje się w rachunku zysków i strat w pozycji 1. Wynik z odsetek – por. Nota 16.

NBP prowadzi polski komponent paneuropejskiego systemu rozrachunku płatności w euro (TARGET-NBP). W jego ramach prowadzi rachunki uczestników tego systemu, głównie banków krajowych (prezentowane w pasywach w pozycji 7. Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów – por. Nota 10.2), a także utrzymuje saldo na rachunku bieżącym w EBC (prezentowanym w aktywach w pozycji 2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne – por. Nota 3). Rachunek bieżący w EBC jest oprocentowany

¹ Spośród należności część stała transzy rezerwowej (w wysokości 56,2 mln SDR) oraz lokata terminowa w MFW nie są oprocentowane – por. Nota 2.

a przychody odsetkowe są prezentowane w rachunku zysków i strat w pozycji 1. Wynik z odsetek – por. Nota 16.

NBP prowadzi także rachunki bankowe dla uprawnionych podmiotów², w tym głównie dla budżetu państwa. Rachunki te są prezentowane w pasywach w pozycjach 5. Zobowiązania w walucie krajowej wobec innych rezydentów, 6. Zobowiązania w walucie krajowej wobec nierezydentów, 7. Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów oraz 8. Zobowiązania w walutach obcych wobec nierezydentów – por. Nota 10.1 oraz Nota 10.2, a z ich prowadzeniem wiążą się koszty oprocentowania (prezentowane w rachunku zysków i strat w pozycji 1. Wynik z odsetek – por. Nota 16).

Kapitał NBP

Do kapitału NBP zgodnie z definicją stosowaną przez EBC zaliczane są fundusze NBP (statutowy i rezerwowy), rezerwa kursowa, różnice z wyceny (rachunek rewaluacyjny złota, dodatnie różnice z wyceny zasobu złota, dodatnie różnice z wyceny kursowej walut obcych oraz dodatnie różnice z wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych, ETF i instrumentów pozabilansowych) oraz wynik finansowy działalności, który nie podlega przekazaniu do budżetu państwa (w tym straty z lat ubiegłych) – por. Nota 14.

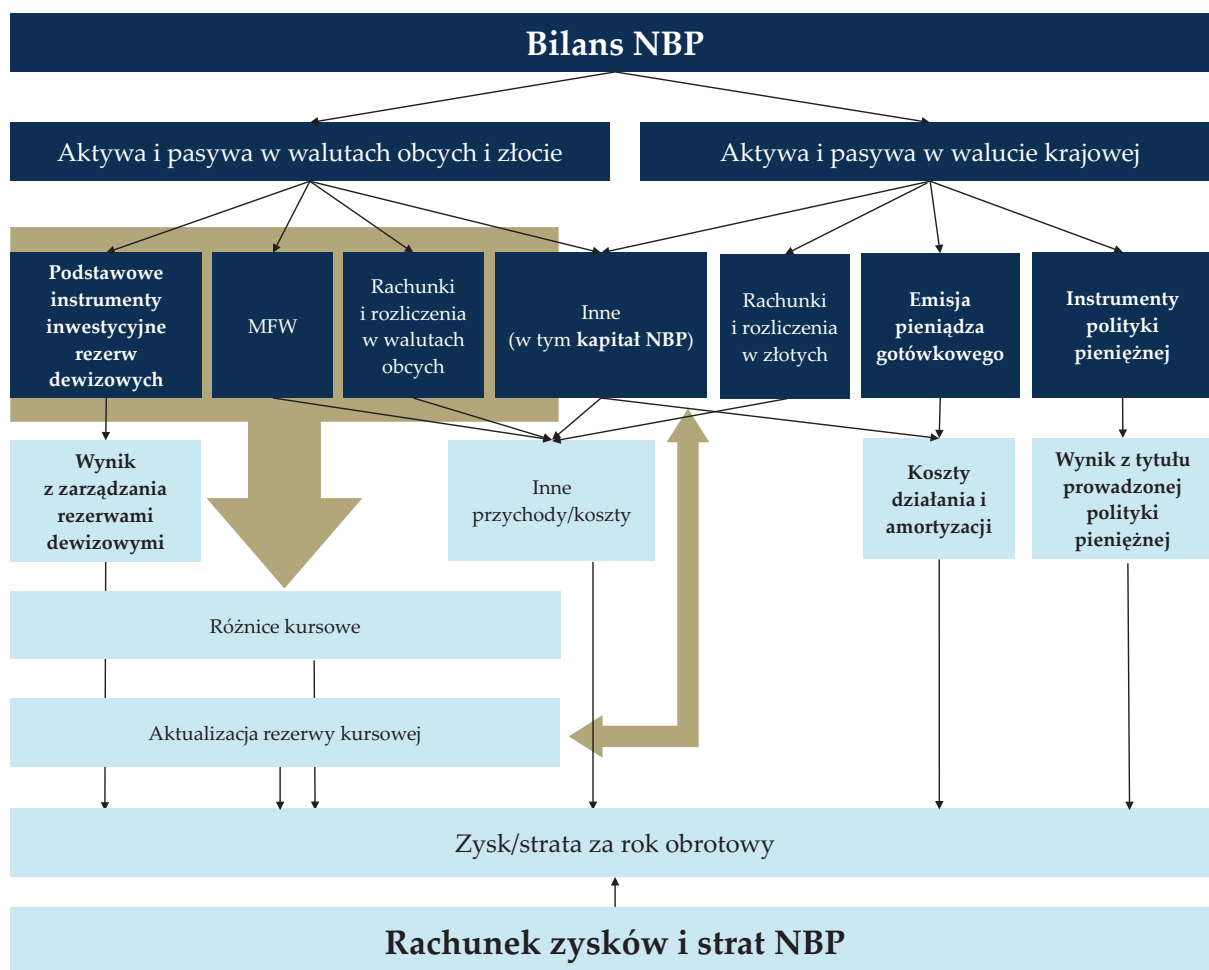
Jako bank centralny państwa NBP nie podlega regulacjom dotyczącym adekwatności kapitałowej obowiązujących sektor bankowy. NBP ma zdolność do tworzenia płynności w walucie krajowej (por. Rozdział 6.1.2).

Gospodarka własna NBP

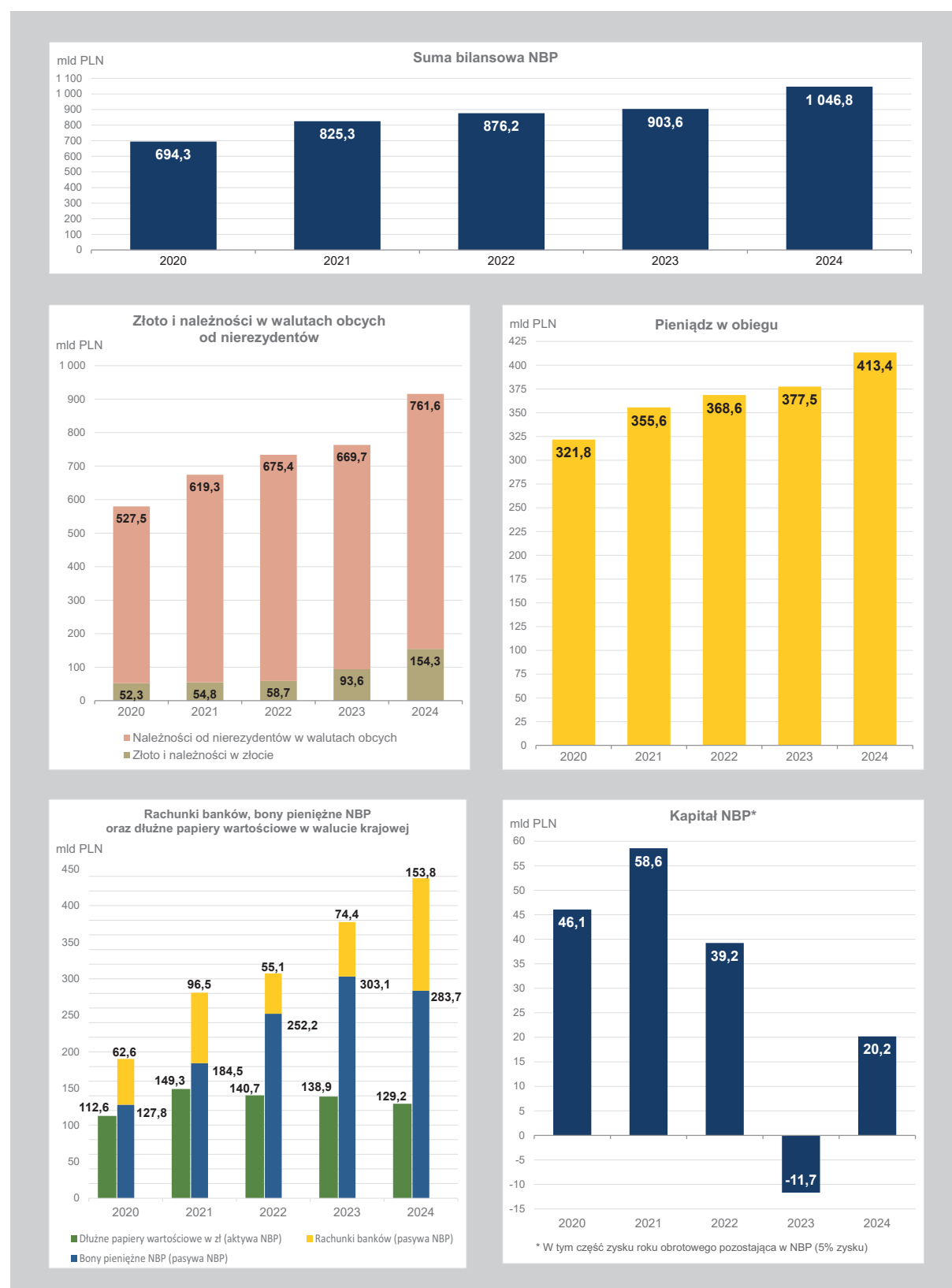
Realizacja zadań NBP wiąże się z zaangażowaniem odpowiednich zasobów oraz gospodarowaniem nimi. Są to przede wszystkim zasoby ludzkie oraz zasoby rzeczowe (środki trwałe oraz wartości niematerialne prezentowane w aktywach w pozycji 10.1. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne – por. Nota 6). NBP korzysta również z zasobów zewnętrznych, m.in. z usług podmiotów gospodarczych. Z gospodarowaniem tymi zasobami wiążą się dla NBP koszty, które są ujmowane w rachunku zysków i strat (w pozycjach 6. Koszty wynagrodzeń, 7. Koszty administracyjne, 8. Koszty amortyzacji – por. odpowiednio Nota 20, Nota 21 i Nota 22). Powyższe koszty wraz z kosztami emisji znaków pieniężnych określa się jako koszty działania i amortyzacji.

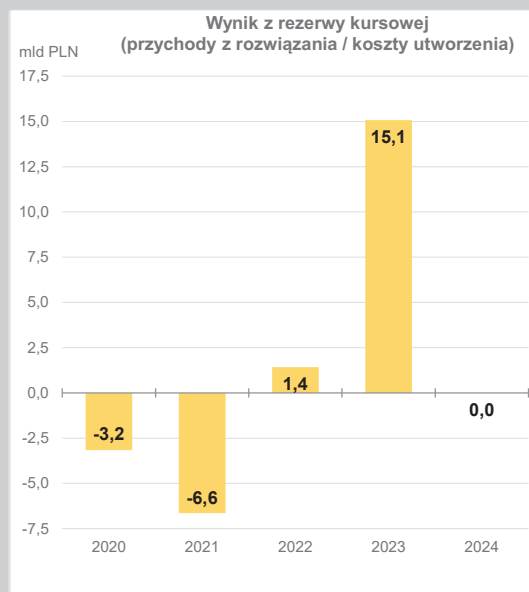
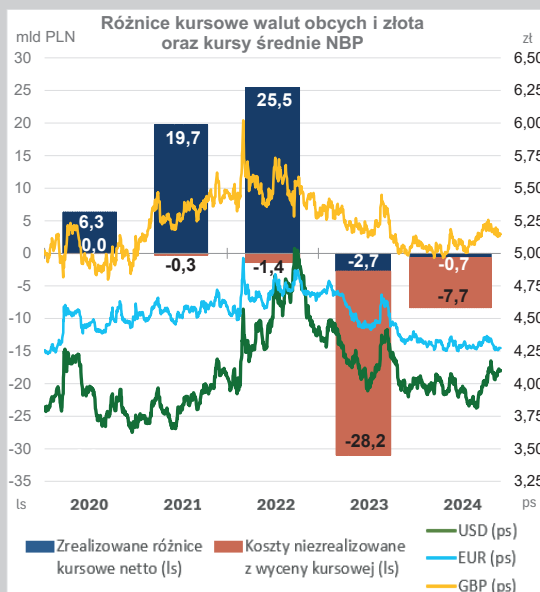
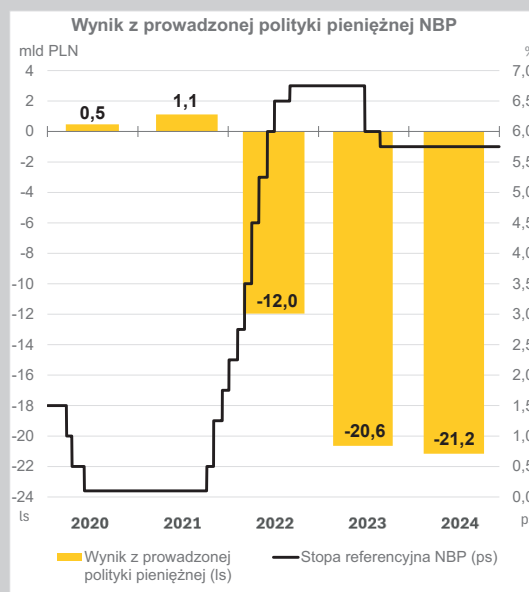
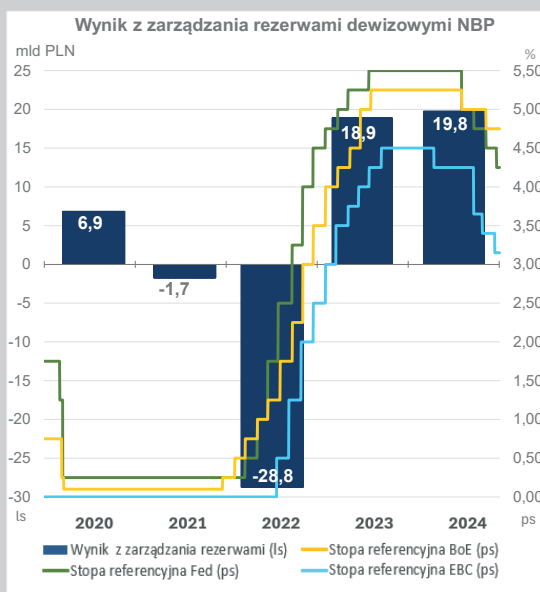
Poniżej przedstawiono relacje między bilansem i rachunkiem zysków i strat NBP w głównych obszarach działalności NBP.

² Por. art. 51 ust.1 ustawy o NBP.

1.3. Podstawowe dane finansowe na 31 grudnia 2024 r.

1.4. Sytuacja majątkowa i kapitałowa oraz wynik finansowy NBP w 2024 r.

Bilans NBP

Na koniec 2024 r. suma bilansowa NBP wyniosła 1.046.813,1 mln PLN³.

Bilans NBP cechowała asymetria walutowa. O ile po stronie aktywów dominowały złoto i waluty obce, to po stronie pasywów dominowała waluta krajowa (por. Rozdział 6.1.4).

Na wzrost sumy bilansowej w 2024 r. o 143.168,0 mln PLN (15,8%) w stosunku do roku 2023 wpłynęły głównie transakcje posiadaczy rachunków w NBP oraz wynik z zarządzania rezerwami dewizowymi, przy towarzyszącej temu zmianie kursów walut obcych oraz zmniejszeniu salda dłużnych papierów wartościowych w złotych, skupionych w latach 2020–2021 na potrzeby prowadzonej polityki pieniężnej.

Główne zmiany po stronie aktywów dotyczyły:

- złota i należności w złocie – wzrost o 60.717,2 mln PLN (64,9%), por. Nota 1,
- należności w walutach obcych od nierezydentów – wzrost łącznie o 91.903,1 mln PLN (13,7%), por. Nota 2 i Nota 3,
- dłużnych papierów wartościowych w walucie krajowej – spadek o 9.679,4 mln PLN (7,0%), por. Nota 4.

Największe zmiany po stronie pasywów dotyczyły:

- zobowiązań związanych z polityką pieniężną – wzrost łącznie o 60.012,2 mln PLN (15,9%), por. Nota 9,
- pieniądza w obiegu – wzrost o 35.872,3 mln PLN (9,5%), por. Nota 8,
- kapitału NBP – wzrost o 31.874,6 mln PLN, por. Nota 14.

Kapitał NBP

Na koniec 2024 r. kapitał NBP wyniósł 20.190,3 mln PLN.

Wzrost kapitału NBP na koniec 2024 r. w porównaniu do końca 2023 r. (z -11.684,3 mln PLN do +20.190,3 mln PLN) był spowodowany przede wszystkim wzrostem rynkowej ceny złota oraz deprecjacją złotego względem USD oraz GBP. Deprecjacja złotego oznacza wzrost wartości w złotych posiadanych zasobów w danej walucie. Ze względu na to, że rynkowa cena złota kwotowana jest w USD deprecjacja złotego do USD dodatkowo zwiększyła równowartość posiadanego przez NBP złota. Sytuacja ta przełożyła się na wzrost kapitału NBP poprzez zwiększenie przychodów niezrealizowanych z różnic kursowych walut obcych oraz z wyceny złota (por. Nota 14.1).

³ W całym sprawozdaniu finansowym, o ile nie wskazano inaczej, dane zaprezentowano w milionach złotych, dokonując automatycznego zaokrąglenia kwot rzeczywistych wyrażonych w pełnych złotych. Oznacza to, że działania matematyczne dokonywane są na liczbach w pełnych złotych, a następnie zaokrąglane. Liczby 0,0 i -0,0 oznaczają odpowiednio dodatnie i ujemne wartości zaokrąglone do zera, podczas gdy kreska („-”) oznacza wartość zero danej pozycji.

Na koniec 2024 r. w porównaniu do końca 2023 r. nastąpiła aprecjacja złotego względem AUD, CAD, EUR, NOK oraz NZD, co spowodowało wystąpienie kosztów niezrealizowanych z wyceny kursowej zasobów tych walut obcych. Natomiast aprecjacja złotego do wszystkich walut obcych w ujęciu średniorocznym wpłynęła na wystąpienie ujemnego łącznego wyniku ze zrealizowanych różnic kursowych. Koszty te negatywnie oddziaływały na wielkość kapitału NBP, gdyż pomniejszyły one wynik finansowy NBP (por. Nota 17.2 oraz Nota 17.1).

Kapitał NBP		w mln PLN
Kapitał NBP na 31.12.2023		-11 684,3
zmiana kapitału NBP w 2024 r.	Wynik finansowy za 2024 r.	-13 347,9
	Przychody niezrealizowane (zmiana), w tym:	45 222,5
	- z wyceny kursowej walut obcych	11 239,8
	- z wyceny zasobu złota	32 095,0
	- z wyceny cenowej instrumentów finansowych	1 887,7
	Razem	31 874,6
Kapitał NBP na 31.12.2024		20 190,3

Wielkość kapitału NBP nie miała bezpośredniego wpływu na realizację podstawowego celu działalności NBP w zakresie utrzymywania stabilnego poziomu cen ani na realizację innych zadań NBP.

Nie stanowiła zatem czynnika ograniczającego niezależność banku centralnego (por. Rozdział 2.2).

Rachunek zysków i strat NBP

NBP odnotował stratę za 2024 r. wynoszącą -13.347,9 mln PLN. Na poziom wyniku finansowego za 2024 r. wpłynęły głównie:

- ujemny wynik z tytułu prowadzonej polityki pieniężnej w kwocie -21.166,1 mln PLN,
- ujemny wynik z różnic kursowych w kwocie -8.340,2 mln PLN, w tym -656,0 mln PLN ze zrealizowanych różnic kursowych oraz -7.684,2 mln PLN z tytułu kosztów niezrealizowanych z wyceny kursowej na 31.12.2024,
- dodatni wynik z zarządzania rezerwami walutowymi (w walucie instrumentu) w kwocie 19.760,5 mln PLN.

Koszty działania i amortyzacji wyniosły -1.778,5 mln PLN.

W związku z istotną rolą instrumentów finansowych w bilansie NBP najważniejsze elementy rachunku zysków i strat NBP dotyczyły odsetek, dyskonta i premii (wynik z odsetek) oraz różnic kursowych i cenowych związanych głównie z obrotem instrumentami inwestycyjnymi rezerw dewizowych (wynik z operacji finansowych).

Wynik z odsetek w 2024 r. był ujemny i wyniósł -1.390,6 mln PLN (w 2023 r. -1.646,4 mln PLN). Zmiana ta wiązała się m.in. z wyższym wynikiem z odsetek osiągniętym na rynkach zagranicznych, na których

są inwestowane rezerwy dewizowe (wyższa średnioroczna rentowność na rynkach zagranicznych w 2024 r. w porównaniu do 2023 r. oraz wyższa średnioroczna wartość rezerw walutowych w inwestycjach w warunkach średniorocznej aprecjacji złotego dla wszystkich walut rezerwowych) przy jednocześnie wyższych kosztach prowadzenia polityki pieniężnej NBP (wyższy średnioroczny wolumen operacji otwartego rynku w 2024 r.).

Wynik z operacji finansowych w 2024 r. był ujemny i wyniósł -10.814,6 mln PLN (w 2023 r. -32.585,0 mln PLN). Wpłynęła na to głównie aprecjacja złotego do AUD, CAD, EUR, NOK i NZD (koszty niezrealizowane z wyceny walut obcych na koniec 2024 r.) oraz średnioroczna aprecjacja złotego w 2024 r. (ujemny wynik ze zrealizowanych różnic kursowych z transakcji w walutach obcych), a także wzrost rentowności na rynkach zagranicznych (koszty niezrealizowane z wyceny cenowej zagranicznych dłużnych papierów wartościowych w zasobie NBP).

1.5. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania finansowego

Zarząd NBP sporządził sprawozdanie finansowe NBP na dzień 31 grudnia 2024 r. zgodnie z przepisami aktów prawnych stanowiących politykę rachunkowości NBP (por. rozdział 2.1).

1.6. Okres objęty sprawozdaniem finansowym

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok obrotowy od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Dane porównawcze w sprawozdaniu finansowym obejmują rok obrotowy od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

2. Opis istotnych zasad rachunkowości

2.1. Podstawowe zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości stosowane przez NBP odpowiadają standardom stosowanym w ESBC, których podstawę stanowią Wytyczne EBC.

Politykę rachunkowości NBP określają następujące akty prawne:

- ustawa o NBP,
- uchwała nr 13/2020 RPP,
- uchwała nr 6/2019 RPP,
- uchwała nr 64/2020 Zarządu NBP.

Sporządzając sprawozdanie finansowe NBP stosuje następujące zasady:

- wiernego i rzetelnego obrazu (por. § 2 ust. 1 uchwały nr 13/2020 RPP),
- kontynuacji działania (por. § 3 ust. 1 uchwały nr 13/2020 RPP),
- ostrożności (por. § 2 ust. 2 uchwały nr 13/2020 RPP),
- istotności (por. § 2 ust. 5 uchwały nr 13/2020 RPP),

- porównywalności (por. § 2 ust. 4 uchwały nr 13/2020 RPP),
- memoriału (por. § 3 ust. 2 uchwały nr 13/2020 RPP).

2.2. Kontynuacja działania

Sprawozdanie finansowe NBP zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działania – zgodnie z art. 58 ustawy o NBP nie można ogłosić upadłości NBP.

2.3. Ujmowanie transakcji w księgach rachunkowych NBP

W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmuje się wszystkie operacje gospodarcze, które wystąpiły w danym roku obrotowym.

Ujmując transakcje w księgach rachunkowych, NBP kieruje się tzw. podejściem ekonomicznym ustalonym w Wytycznych EBC i w związku z tym stosuje następujące reguły:

- waluty obce i złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości zakupione lub sprzedane w transakcji spot (bieżącej) lub transakcji forward (terminowej) ujmuje się w księgach rachunkowych NBP (na kontach pozabilansowych) w dniu transakcji,
- odsetki, dyskonto i premię od aktywów i zobowiązań oraz instrumentów finansowych pozabilansowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego (por. Nota 16).

Dłużne papiery wartościowe oraz ETF zakupione albo sprzedane w transakcji spot ujmuje się w księgach rachunkowych NBP w dniu rozliczenia.

2.4. Wycena na dzień bilansowy

Na dzień bilansowy dla zakupionych przez NBP: złota, walut obcych, dłużnych papierów wartościowych⁴ oraz ETF stosuje się zasadę wyceny według wartości rynkowej⁵. Tę samą zasadę stosuje się dla zakupionych lub sprzedanych instrumentów finansowych pozabilansowych. Efekty wyceny aktywów i zobowiązań do wartości rynkowych obowiązujących na dzień bilansowy ujmuje się kierując się regułami (por. Nota 1):

- zaliczania do wyniku finansowego kosztów niezrealizowanych (ujemnych różnic z wyceny),

⁴ Z wyłączeniem dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do dnia zapadalności oraz dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

⁵ Wartość rynkowa to wartość średnia ceny kupna i ceny sprzedaży oparta na notowaniach dla transakcji o standardowej wielkości na danym rynku przez uznane podmioty, działające na rynku zorganizowanym albo rynku niezorganizowanym, a jeżeli ceny nie są dostępne na rynku – wartość określona według przyjętego i konsekwentnie stosowanego modelu wyceny, w tym wartość określona według właściwych krzywych rentowności podawanych do wiadomości publicznej.

- niezaliczania do wyniku finansowego przychodów niezrealizowanych (dodatnich różnic z wyceny) – są one ujmowane w pasywach w pozycji 13. Różnice z wyceny.

Wyceny cenowej instrumentów finansowych wycenianych według wartości rynkowej dokonuje się przed dokonaniem ich wyceny kursowej.

Wartość poszczególnych aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów ustala się oddzielnie, nie kompensując ze sobą wartości różnych co do rodzaju składników.

Dla aktywów niewycenianych według wartości rynkowych sprawdza się, czy wystąpiły przesłanki utraty ich wartości, to jest czy istnieje duże prawdopodobieństwo, że składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych. W przypadku ich stwierdzenia, dla tych aktywów ustala się kwotę przewidywanej utraty wartości, przez porównanie ich wartości księgowej z wartością odzyskiwalną.

Dla aktywów, pasywów i instrumentów finansowych pozabilansowych w walutach obcych ustala się ich wartość w walucie krajowej. W procesie wyceny stosowane są kursy średnie NBP obowiązujące na dzień bilansowy.

Do wyceny na dzień 31 grudnia 2024 r. zostały wykorzystane ceny/kursy ogłoszone w dniu 31 grudnia 2024 r., a dla danych porównawczych (na dzień 31 grudnia 2023 r.) – ogłoszone w dniu 29 grudnia 2023 r.

Cena jednostki waluty obcej / uncji złota									
w PLN	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD	SDR	złoto
31.12.2024	4,1012	4,2730	5,1488	2,8543	2,5504	0,3624	2,3084	5,3618	10 707,6180
31.12.2023	3,9350	4,3480	4,9997	2,9698	2,6778	0,3867	2,4836	5,2938	8 115,5440
zmiana	0,1662	-0,0750	0,1491	-0,1155	-0,1274	-0,0243	-0,1752	0,0680	2 592,0740

W celu lepszego zrozumienia informacji przedstawionych w sprawozdaniu finansowym szczegółowe opisy istotnych zasad rachunkowości obowiązujących w NBP oraz dokonanych osądów i oszacowań zostały przedstawione w poszczególnych notach objaśniających (por. Rozdział 4).

2.5. Zdarzenia po dniu bilansowym

W bilansie oraz rachunku zysków i strat uwzględnia się zdarzenia, o których informacje otrzymano po dniu bilansowym, a przed zatwierdzeniem rocznego sprawozdania finansowego NBP, jeżeli mają istotny wpływ na ich treść i są zdarzeniami korygującymi ich stan na dzień bilansowy.

2.6. Wartości oparte na profesjonalnych szacunkach

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego NBP dokonuje określonych szacunków oraz przyjmuje założenia, które mają wpływ na kwoty ujmowane w sprawozdaniu finansowym NBP. Szacunki i założenia są oparte m.in. o dane historyczne oraz oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które wydają się być zasadne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Ponieważ istniejące okoliczności i oczekiwania dotyczące przyszłości mogą ulec zmianie, w związku ze zmianami rynkowymi lub czynnikami będącymi poza kontrolą NBP, dokonane przez NBP szacunki podlegają regularnemu przeglądowi.

Najistotniejszym obszarem, gdzie NBP dokonuje oszacowań, jest ustalanie wysokości rezerwy kursowej. Zgodnie z uchwałą nr 6/2019 RPP, oszacowana rezerwa kursowa jest równa kwocie, jaka pokryłaby potencjalną zmianę wartości zasobów walut obcych z tytułu zidentyfikowanego ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, pomniejszonej o oszacowane przychody niezrealizowane wynikające ze zmian kursu złotego do walut obcych (por. Nota 14 i Nota 14.2).

Inne obszary, gdzie NBP dokonuje oszacowań, dotyczą w szczególności ustalania:

- kwoty rezerw na odprawy emerytalne, rentowe, pośmiertne i nagrody jubileuszowe (szacowanie rezerw jest dokonywane na podstawie wyceny aktuarialnej, sporządzanej okresowo przez niezależnego aktuarusza),
- okresów używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych,
- stóp dyskonta pozostających do zapłaty opłat leasingowych (stopy te wykorzystywane są do ustalenia wartości zobowiązań z tytułu leasingu, a w konsekwencji ustalenia wartości aktywów z tytułu leasingu – por. Nota 6 i Nota 11),
- odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

3. Zmiany zasad rachunkowości oraz prezentacji bilansu i rachunku zysków i strat NBP

W 2024 r. wprowadzono zmiany w zasadach rachunkowości oraz wzorach bilansu i rachunku zysków i strat obowiązujących w NBP⁶. Zmiany miały głównie charakter uzupełniający oraz dostosowawczy do zmian w Wytycznych EBC wprowadzonych w 2024 r. Ich celem było zwiększenie przejrzystości prezentacji oraz wartości informacji zawartej w rocznym sprawozdaniu finansowym NBP.

Mając na uwadze, że wielkość sumy bilansowej NBP w 2024 r. przekroczyła kwotę 1 biliona PLN, w sprawozdaniu finansowym NBP na dzień 31 grudnia 2024 r. w porównaniu do sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2023 r. zaprezentowano dane finansowe w milionach PLN (poprzednio w tysiącach PLN).

We wzorze bilansu NBP wprowadzono modyfikację w układzie aktywów i pasywów oraz w nazewnictwie wybranych pozycji bilansu. W szczególności zmieniono prezentację pozycji „Straty

⁶ Uchwała nr 6/2024 RPP, która zmieniła uchwałę nr 13/2020 RPP – por. Rozdział 2.1.

z lat ubiegłych” i „Zysk/strata za rok obrotowy”, wyróżniając je jako odrębne pozycje w pasywach bilansu. Poprzednio były prezentowane pod jedną pozycją zbiorczą bilansu „Wynik finansowy” (por. tabele poniżej).

Pasywa (obecna prezentacja)	Nota	31.12.2023
		w mln PLN
...		
15. Straty z lat ubiegłych		-27 401,7
16. Zysk/strata za rok obrotowy	14.3	-20 800,0
Pasywa razem		903 645,1

Pasywa (poprzednia prezentacja)	Nota	31.12.2023
		w tys. złotych
...		
15. Wynik finansowy	9.3	-48 201 704,0
15.1. Wynik finansowy za rok obrotowy		-20 800 024,0
15.2. Strata z lat ubiegłych		-27 401 680,0
Pasywa ogółem		903 645 086,3

We wzorze rachunku zysków i strat NBP wprowadzono modyfikację w układzie oraz w nazewnictwie wybranych pozycji rachunku zysków i strat. W szczególności zmieniono prezentację pozycji „Wynik z rezerwy kursowej” umieszczając ją po nowej pozycji sumującej „Zysk/strata za rok obrotowy przed wynikiem z rezerwy kursowej” (por. tabele poniżej).

Rachunek zysków i strat (obecna prezentacja)	Nota	2023
		w mln PLN
...		
2. Wynik z operacji finansowych		-32 585,0
2.1. Wynik zrealizowany	17.1	-3 812,3
2.2. Koszty niezrealizowane	17.2	-28 772,7
2.3. Wynik z odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych		-0,0
...		
Zysk/strata za rok obrotowy przed wynikiem z rezerwy kursowej		-35 878,6
11. Wynik z rezerwy kursowej		15 078,6
Zysk/strata za rok obrotowy		-20 800,0

Rachunek zysków i strat (poprzednia prezentacja)	Nota	2023
		w tys. złotych
...		
2. Wynik z operacji finansowych		-17 506 447,5
2.1. Wynik zrealizowany	12.1	-3 812 335,5
2.2. Koszty niezrealizowane	12.2	-28 772 698,2
2.3. Wynik z odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych		-5,2
2.4. Wynik z rezerwy kursowej		15 078 591,4
...		
Wynik finansowy za rok obrotowy		-20 800 024,0

4. Noty objaśniające

Nota 1 Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości

Złoto i instrumenty finansowe w złocie ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według ceny transakcyjnej. Cenę transakcyjną uncji złota w dolarze amerykańskim przelicza się na walutę krajową według kursu średniego NBP dolara amerykańskiego, obowiązującego na dzień transakcji.

Złoto i instrumenty finansowe w złocie tworzą zasób złota, dla którego ustala się średni koszt zasobu. Średni koszt zasobu złota, będący uśrednionym kosztem pozyskania uncji złota przez NBP, służy do wyliczania przychodów i kosztów wynikających ze sprzedaży złota (zrealizowanych różnic na transakcjach w złocie) oraz ustalania efektów wyceny bilansowej.

Na dzień bilansowy zasób złota wycenia się według wartości rynkowej uncji złota w dolarach amerykańskich, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego NBP dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień bilansowy. Nie rozróżnia się efektów wyceny kursowej i cenowej zasobu złota, lecz traktuje się je łącznie jako różnice z wyceny zasobu złota. Koszty niezrealizowane, zaliczone w dniu bilansowym do wyniku finansowego, zmieniają średni koszt zasobu złota.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Złoto przechowywane w NBP	36 098,4	27 359,8	8 738,6
Złoto na rachunkach w bankach zagranicznych, w tym	118 210,3	66 231,7	51 978,6
- rachunki bieżące w złocie	77 874,7	39 020,3	38 854,4
- lokaty terminowe w złocie	40 335,6	27 211,4	13 124,2
Razem	154 308,7	93 591,4	60 717,2
w tym różnice z wyceny złota	60 404,2	28 309,2	32 095,0

		31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Złoto przechowywane w NBP	w mln uncji	3,4	3,4	-
	(w tonach)	(104,9)	(104,9)	-
Złoto na rachunkach w bankach zagranicznych, w tym	w mln uncji	11,0	8,2	2,9
	(w tonach)	(343,4)	(253,8)	(89,6)
- rachunki bieżące w złocie	w mln uncji	7,3	4,8	2,5
	(w tonach)	(226,2)	(149,5)	(76,7)
- lokaty terminowe w złocie	w mln uncji	3,8	3,4	0,4
	(w tonach)	(117,2)	(104,3)	(12,9)
Razem	w mln uncji	14,4	11,5	2,9
	(w tonach)	(448,2)	(358,7)	(89,5)

Złoto jest przechowywane w NBP oraz na rachunkach w bankach zagranicznych. Złoto w bankach zagranicznych jest:

- utrzymywane na rachunkach bieżących,
- inwestowane w transakcje lokat terminowych z zagranicznymi instytucjami finansowymi; odsetki od lokat terminowych w złocie są naliczane i wypłacane w USD (por. Nota 3 i Nota 16).

Wzrost salda o 2,9 mln uncji (89,5 ton) wynikał z transakcji zakupu złota przez NBP na rynku międzybankowym przeprowadzonych w 2024 r. (por. Nota 3).

Na wartość pozycji w walucie krajowej wpływ miała także aktualizacja wyceny zasobu złota (por. Nota 14.1).

Nota 2 Należności i zobowiązania wobec MFW

Transakcje z MFW ujmuje się w księgach rachunkowych NBP w wartości nominalnej. Na dzień bilansowy salda należności i zobowiązań wobec MFW wycenia się według wartości nominalnej. Wycena aktywów dokonywana jest z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

Salda wynikające z operacji z MFW są denominowane w SDR lub w złotych. SDR są traktowane jako odrębna waluta obca.

Salda w SDR przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursu średniego NBP obowiązującego na dzień bilansowy.

Pozycje związane z MFW:

- **Transza rezerwowa** odpowiada udziałom członkowskim RP w MFW, pomniejszonym o zobowiązania z tytułu rachunku prowadzonego przez NBP dla MFW w walucie krajowej (tzw. „Rachunek nr 1 MFW”).

Wielkość udziałów członkowskich w MFW jest określana dla każdego kraju członkowskiego na podstawie wybranych wskaźników makroekonomicznych i wnoszona w pełnej wysokości (w walucie krajowej i w walutach obcych). Od wielkości udziałów uzależnione są m.in. liczba głosów w MFW danego kraju członkowskiego, przypisana mu wielkość alokacji SDR oraz limity przyznawanych kredytów.

Środki zgromadzone na Rachunku nr 1 MFW są wykorzystywane przez MFW w ramach kwartalnych Planów Transakcji Finansowych (FTP). Środki te są zamieniane na walutę obcą i przekazywane krajom członkowskim – pożyczkobiorcom MFW, co powoduje wzrost transzy rezerwowej. Z kolei spłaty dokonywane przez pożyczkobiorców MFW w walutach obcych są zamieniane na walutę krajową i ujmowane na Rachunku nr 1 MFW, co powoduje spadek transzy rezerwowej.

- **Rachunek bieżący w MFW** obejmuje środki pieniężne otrzymane w ramach alokacji SDR oraz spłat w SDR należności z tytułu pożyczek udzielonych MFW, jak również z tytułu rozliczeń odsetek i opłat od sald i transakcji związanych z MFW.
- **Lokata terminowa w MFW** (nieoprocentowana) obejmuje środki pieniężne w administrowanym przez MFW Funduszu Powierniczym PRG-HIPC.

▪ Pożyczki udzielone MFW w walutach obcych

Od 2011 r. NBP jest uczestnikiem Nowych Porozumień Pożyczkowych (NAB). Jako uczestnik NAB, NBP pozostaje w gotowości do wypłacenia MFW oprocentowanych pożyczek, do kwoty odpowiadającej ustanowionemu limitowi. Na mocy decyzji obowiązującej od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r. na koniec 2024 r. i 2023 r. limit pożyczek wynosił 2.570,8 mln SDR⁷.

Na podstawie umowy pożyczki dwustronnej (BBA) z 2020 r. obowiązującej od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r., przedłużonej w 2023 r. za zgodą NBP o jeden rok, tj. do 31 grudnia 2024 r., a następnie przedłużonej w 2024 r. do czasu wejścia w życie podwyższenia udziałów członkowskich w MFW⁸, ale nie dłużej niż do końca 2027 r., NBP pozostaje w gotowości do wypłacenia MFW oprocentowanych pożyczek do wysokości stanowiącej równowartość w SDR kwoty 2.701,0 mln EUR⁹. Przekazanie przez NBP środków pieniężnych może nastąpić na wniosek MFW. Skorzystanie przez MFW z tych środków jest możliwe w przypadku, gdy MFW wyczerpie inne dostępne zasoby finansowe pochodzące z udziałów członkowskich oraz z pożyczek w ramach NAB. Zarówno w 2024 r., jak i 2023 r. MFW nie korzystał z pożyczek w ramach BBA.

- **Alokacja SDR**, czyli przyznane krajom członkowskim SDR; w ramach alokacji SDR, które zostały przeprowadzone w 2009 r. oraz w 2021 r., RP przyznano łącznie kwotę 5.229,9 mln SDR.

Transza rezerwowa (z wyjątkiem jej stałej części wynoszącej 56,2 mln SDR), saldo rachunku bieżącego w MFW, pożyczki udzielone MFW oraz alokacje SDR są oprocentowane według stopy procentowej określonej przez MFW.

w mln PLN	pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Transza rezerwowa, w tym		5 521,8	5 807,8	-286,0
- Udziały członkowskie w MFW		21 902,2	22 258,3	-356,1
- Rachunek nr 1 MFW		-16 380,4	-16 450,6	70,2
Rachunek bieżący w MFW		22 897,9	22 638,3	259,6
Lokata terminowa w MFW		37,9	37,4	0,5
Pożyczki udzielone MFW		-	13,7	-13,7
Razem aktywa (Należności od MFW)	A.2.1	28 457,6	28 497,2	-39,7
Alokacja SDR (Zobowiązania wobec MFW)	P.9	28 197,8	27 878,5	319,3
Pozycja netto		259,8	618,7	-359,0
w tym różnice z wyceny kursowej SDR		2,9	-45,7	48,5

⁷ To jest 13.784,1 mln PLN według kursu średniego NBP obowiązującego na 31.12.2024.

⁸ Na 31.12.2024 warunki do wejścia w życie podwyższenia udziałów wciąż nie zostały spełnione na poziomie MFW.

⁹ To jest 11.541,4 mln PLN według kursu średniego NBP obowiązującego na 31.12.2024.

w mln SDR	pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Transza rezerwowa, w tym		1 029,8	1 097,1	-67,2
- Udziały członkowskie w MFW		4 095,4	4 095,4	-
- Rachunek nr 1 MFW		-3 065,6	-2 998,3	-67,2
Rachunek bieżący w MFW		4 270,6	4 276,4	-5,8
Lokata terminowa w MFW		7,1	7,1	-
Pożyczki udzielone MFW		-	2,6	-2,6
Razem aktywa (Należności od MFW)	A.2.1	5 307,5	5 383,1	-75,7
Alokacja SDR (Zobowiązania wobec MFW)	P.9	5 259,0	5 266,3	-7,2
Pozycja netto		48,4	116,9	-68,4

W 2024 r. na zmianę pozycji w walucie oryginalnej wpływ miało głównie zmniejszenie transzy rezerwowej, co było efektem transakcji zrealizowanych w ramach Planów Transakcji Finansowych (FTP) – płatności dokonanych przez MFW na Rachunek nr 1 MFW w NBP.

Na wartość należności i zobowiązań wobec MFW w walucie krajowej wpływ miała również aktualizacja wyceny kursowej SDR (por. Nota 14.1).

Nota 3 Rachunki w instytucjach zagranicznych, papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne

▪ Dłużne papiery wartościowe

Zakupione w transakcji spot dłużne papiery wartościowe ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według ceny czystej¹⁰.

Dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie (ISIN), względem których NBP realizuje określony zamiar zarządczy, tworzą zasób dłużnych papierów wartościowych.

Dla zasobu dłużnych papierów wartościowych ustala się średni koszt zasobu. Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych, będący uśrednionym kosztem pozyskania przez NBP papieru wartościowego o danym kodzie (uwzględniającym naliczone dyskonto i premię), służy do wyliczania przychodów i kosztów wynikających ze sprzedaży dłużnych papierów wartościowych (zrealizowanych różnic cenowych) oraz ustalania efektów wyceny bilansowej.

Odsetki, dyskonto i premię od dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku finansowego (wyniku z odsetek) na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według wewnętrznej stopy zwrotu oddzielnie dla każdego zasobu dłużnych papierów wartościowych.

¹⁰ Cena czysta to cena transakcyjna nieuwzględniająca rabatów oraz naliczonych odsetek a uwzględniająca koszty transakcji, które stanowią część tej ceny (§ 1 pkt 4 uchwały nr 13/2020 RPP).

Na dzień bilansowy dłużne papiery wartościowe w walutach obcych niezakwalifikowane jako utrzymywane do dnia zapadalności wycenia się według obowiązującej na dzień bilansowy wartości rynkowej. Nie kompensuje się kosztów niezrealizowanych poniesionych na danym zasobie dłużnych papierów wartościowych z przychodami niezrealizowanymi osiągniętymi na innym zasobie dłużnych papierów wartościowych. Koszty niezrealizowane, zaliczone w dniu bilansowym do wyniku finansowego, zmieniają średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych, korygują wewnętrzną stopę zwrotu, a także zmieniają dyskonto i premię naliczane w następnych dniach.

Na dzień bilansowy dłużne papiery wartościowe w walutach obcych utrzymywane do dnia zapadalności wycenia się według ceny nabycia z wyłączeniem nabytego kuponu (ceny czystej) z uwzględnieniem naliczonego dyskonta i premii, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

▪ ETF

Zakupione ETF ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według ceny transakcyjnej.

Dla zasobu ETF ustala się średni koszt zasobu. Średni koszt zasobu ETF, będący uśrednionym kosztem pozyskania przez NBP ETF o danym kodzie, służy do wyliczania przychodów i kosztów wynikających ze sprzedaży tych papierów wartościowych (zrealizowanych różnic cenowych) oraz ustalania efektów wyceny bilansowej.

Na dzień bilansowy ETF wycenia się w ujęciu netto, to jest na podstawie wartości portfela akcji odzwierciedlającego dany indeks, który ETF replikuje, a nie na podstawie instrumentu bazowego.

Na dzień bilansowy ETF wycenia się według wartości rynkowej, odrębnie dla każdego zasobu ETF.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

▪ Transakcje reverse repo

Transakcja reverse repo polega na kupnie aktywów z jednoczesnym zobowiązaniem do odsprzedaży kontrahentowi równoważnych aktywów w przyszłości po cenie transakcyjnej. Transakcję tę ujmuje się w aktywach jako pożyczkę udzieloną, zabezpieczoną otrzymanymi aktywami. Papiery wartościowe otrzymane jako zabezpieczenie nie zwiększają zasobu tych papierów wartościowych i nie są wykazywane w aktywach bilansu NBP. Papiery wartościowe otrzymane w transakcji reverse repo nie podlegają wycenie i nie zalicza się do wyniku finansowego NBP przychodów i kosztów wynikających z tych papierów.

Różnicę pomiędzy uzgodnioną ceną zakupu i odsprzedaży papierów wartościowych w transakcji reverse repo, zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według metody liniowej.

Na dzień bilansowy transakcje reverse repo wycenia się według wartości nominalnej.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

▪ Lokaty terminowe

Lokaty terminowe ujmuje się w księgach rachunkowych NBP i wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Odsetki od środków pieniężnych w walutach obcych albo w złocie na rachunkach lokat terminowych zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych według metody liniowej.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

▪ Rachunki bieżące, depozyty zabezpieczające, zapas banknotów i monet zagranicznych

Rachunki bieżące, depozyty zabezpieczające złożone w środkach pieniężnych oraz zapasy banknotów i monet zagranicznych ujmuje się w księgach rachunkowych NBP i wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Odsetki od środków pieniężnych w walutach obcych na rachunkach bieżących zalicza się do wyniku z odsetek w dniu zapłaty.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Rachunki bieżące, w tym	5 439,1	21 828,9	-16 389,8
- rachunek bieżący w EBC dla rozliczeń w systemie TARGET	3 976,3	2 857,0	1 119,4
Lokaty terminowe	70 954,6	44 777,9	26 176,7
Transakcje reverse repo	68 675,3	66 812,9	1 862,4
Dłużne papiery wartościowe, w tym	557 292,7	499 316,5	57 976,2
- dłużne papiery wartościowe utrzymywane do dnia zapadalności (HTM)	59 142,3	39 743,0	19 399,2
ETF	30 443,7	7 884,4	22 559,4
Zapas banknotów i monet zagranicznych	242,0	269,0	-27,0
Inne należności, w tym	75,1	290,1	-215,0
- depozyty zabezpieczające futures	26,8	270,5	-243,7
- dywidendy od ETF	27,8	1,2	26,6
- odsetki od lokat terminowych w złocie	2,4	2,1	0,3
- pozostałe	18,1	16,4	1,7
Razem	733 122,6	641 179,8	91 942,8
w tym			
- różnice z wyceny kursowej	3 240,5	-33 878,0	37 118,5
- różnice z wyceny cenowej	4 577,3	4 554,1	23,1

Pozycja obejmuje głównie podstawowe instrumenty inwestycyjne rezerw walutowych w USD, EUR, GBP, CAD, AUD, NOK i NZD, to jest:

- dłużne papiery wartościowe (dyskontowe i o oprocentowaniu stałym) – wszystkie dłużne papiery wartościowe w walutach obcych zakupione przez NBP są notowane na aktywnym rynku; w ramach realizowanej polityki inwestycyjnej część dłużnych papierów wartościowych o oprocentowaniu stałym, wyemitowanych przez rząd USA, o wartości nominalnej 14,3 mld USD na koniec 2024 r. stanowi portfel utrzymywany do dnia zapadalności (9,9 mld USD na koniec 2023 r.); w 2024 r. i 2023 r. środki otrzymane z wykupu zapadających dłużnych papierów wartościowych w portfelu reinwestowano w ramach tego portfela¹¹,
- ETF replikujące indeksy akcyjne¹²; NBP uzyskuje z inwestycji w ETF głównie przychody z dywidendy (por. Nota 19),
- lokaty terminowe,
- transakcje reverse repo – w ramach realizowanego przez NBP procesu inwestycyjnego powyższe transakcje są zwykle zawierane łącznie z transakcjami repo¹³ (por. Nota 10.2).

Pozycja obejmuje również depozyty zabezpieczające futures, których spadek wynikał ze zmniejszenia zaangażowania w futures (por. Nota 15.3).

Podstawowe instrumenty inwestycyjne rezerw walutowych w podziale na waluty obce przedstawiono poniżej.

31.12.2024							
w mln jednostek waluty oryginalnej	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD
Lokaty terminowe	430,7	11 705,9	788,8	390,4	395,4	22 195,0	2 089,4
Transakcje reverse repo	3 964,9	6 187,9	3 165,8	3 389,0	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	57 040,6	27 555,5	12 740,4	20 390,0	18 070,0	67 276,5	4 916,8
ETF	5 157,8	1 097,8	387,1	418,1	554,1	-	-
Razem	66 594,1	46 547,1	17 082,1	24 587,5	19 019,4	89 471,5	7 006,3

¹¹ W maju 2024 r. Zarząd NBP podjął decyzję o zwiększeniu portfela dłużnych papierów wartościowych zakwalifikowanych jako utrzymywane do dnia zapadalności nominalnie do 14,3 mld USD, to jest o 4,4 mld USD. Na 31.12.2024 wartość rynkowa tego portfela wyniosła 55.257,4 mln PLN (35.636,9 mln PLN na 31.12.2023).

¹² Na 31.12.2024 były to indeksy: S&P 500 Total Return (USA), NASDAQ 100 (USA), Euro STOXX 50 Net Return (strefa euro), FTSE 100 Net Tax (Wielka Brytania), S&P TSX Capped Composite Total Return (Kanada), S&P ASX 200 Total Return oraz Solactive Australia 200 (Australia).

¹³ Na 31.12.2024 dłużne papiery wartościowe o wartości 68.212,3 mln PLN stanowiły zabezpieczenie transakcji repo (67.029,3 mln PLN na 31.12.2023).

31.12.2023							
w mln jednostek waluty oryginalnej	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD
Lokaty terminowe	5 055,6	2 695,1	217,0	147,7	224,4	13 305,5	1 428,3
Transakcje reverse repo	5 005,6	5 772,7	2 904,0	2 524,3	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	52 132,7	23 479,0	12 037,9	17 725,4	16 284,7	63 033,2	4 541,5
ETF	402,2	984,3	353,9	83,0	2,2	-	-
Razem	62 596,1	32 931,2	15 512,8	20 480,4	16 511,3	76 338,7	5 969,8

Zmiana							
w mln jednostek waluty oryginalnej	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD
Lokaty terminowe	-4 624,9	9 010,8	571,8	242,6	170,9	8 889,5	661,1
Transakcje reverse repo	-1 040,7	415,2	261,8	864,7	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	4 907,9	4 076,4	702,5	2 664,6	1 785,2	4 243,3	375,3
ETF	4 755,6	113,5	33,2	335,1	551,9	-	-
Razem, z tego:	3 997,9	13 616,0	1 569,3	4 107,0	2 508,1	13 132,8	1 036,5
- naliczenia odsetkowe	2 494,6	1 202,0	667,4	877,5	724,1	3 006,8	307,4
- wycena cenowa*	402,0	-71,6	-275,3	189,6	-120,9	-1 645,4	54,1
- transakcje	1 101,3	12 485,6	1 177,1	3 039,9	1 904,9	11 771,5	675,0

* W tym zrealizowane różnice cenowe z transakcji.

Na zmianę pozycji w walutach obcych wpływ miały głównie:

- napływ środków pieniężnych w walutach obcych z tytułu transakcji posiadaczy rachunków w NBP (por. Nota 9 oraz Nota 10.2),
- zakup złota za waluty obce (por. Nota 1).

Dodatkowo na zmianę pozycji wpływ miała aktualizacja wyceny cenowej i kursowej (por. Nota 14.1, Nota 17.1 i Nota 17.2).

Nota 4 Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej

▪ Dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej

Zakupione w transakcji spot dłużne papiery wartościowe ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według ceny czystej.

Dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie (ISIN), względem których NBP realizuje określony zamiar zarządczy, tworzą zasób dłużnych papierów wartościowych.

Dla zasobu dłużnych papierów wartościowych ustala się średni koszt zasobu. Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych, będący uśrednionym kosztem pozyskania przez NBP papieru wartościowego o danym kodzie (uwzględniającym naliczone dyskonto i premię), służy do wyliczania przychodów i kosztów wynikających ze sprzedaży dłużnych papierów wartościowych (zrealizowanych różnic cenowych).

Odsetki, dyskonto i premię od dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku finansowego (wyniku z odsetek) na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według wewnętrznej stopy zwrotu oddzielnie dla każdego zasobu dłużnych papierów wartościowych.

Na dzień bilansowy dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej wycenia się według ceny nabycia z wyłączeniem nabytego kuponu (ceny czystej) z uwzględnieniem naliczonego dyskonta i premii, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Skarbowe dłużne papiery wartościowe	71 188,9	76 426,5	-5 237,6
Dłużne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	58 019,4	62 461,1	-4 441,8
Razem	129 208,2	138 887,6	-9 679,4

Pozycja związana jest z prowadzonymi w latach 2020-2021 przez NBP na rynku wtórnym operacjami skupu obligacji skarbowych oraz dłużnych papierów wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku. Operacje te były przeprowadzane w celu długoterminowej zmiany struktury płynności w sektorze bankowym, jak również dla zapewnienia płynności rynku wtórnego skupowanych dłużnych papierów wartościowych oraz wzmocnienia mechanizmu transmisji monetarnej (por. Nota 16).

Spadek wartości pozycji w 2024 r. wynikał głównie z wykupu przez emitentów dłużnych papierów wartościowych o wartości nominalnej 8.908,9 mln PLN w terminie zapadalności (por. tabela poniżej oraz Nota 9 i Nota 16).

w mln PLN	31.12.2023	naliczenia odsetkowe	wykup	otrzymane odsetki	31.12.2024
Skarbowe dłużne papiery wartościowe	76 426,5	984,6	-4 458,9	-1 763,3	71 188,9
Dłużne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	62 461,1	1 108,4	-4 450,0	-1 100,2	58 019,4
Razem	138 887,6	2 093,1	-8 908,9	-2 863,5	129 208,2

W poniższej tabeli przedstawiono posiadane przez NBP dłużne papiery wartościowe w złotych na 31.12.2024 według terminów zapadalności.

w mln PLN	Wykup dłużnych papierów wartościowych w wartości nominalnej						
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem
Skarbowe dłużne papiery wartościowe	14 587,5	11 579,5	2 117,9	8 127,0	22 615,3	9 747,1	68 774,2
Dłużne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	12 838,6	-	28 267,4	5 449,1	-	10 907,5	57 462,6
Razem	27 426,1	11 579,5	30 385,3	13 576,1	22 615,3	20 654,6	126 236,8

Nota 5 Pozostałe aktywa finansowe

Akcje nierynkowe i udziały ujmuje się w księgach rachunkowych NBP i wycenia na dzień bilansowy według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Akcje i udziały w podmiotach krajowych, w tym	128,8	128,8	-
- akcje Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.	51,7	51,7	-
- akcje Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.	75,3	75,3	-
- udziały w Bazy i Systemy Bankowe sp. z o.o.	1,8	1,8	-
- inne	0,0	0,0	-
Akcje i udziały w podmiotach zagranicznych, w tym	160,3	160,0	0,3
- udziały w Europejskim Banku Centralnym	105,8	106,5	-0,7
- akcje Banku Rozrachunków Międzynarodowych	53,6	52,9	0,7
- udziały w S.W.I.F.T.	0,9	0,6	0,3
Razem	289,2	288,9	0,3

Pozycja obejmuje akcje nierynkowe oraz udziały w walutach obcych oraz w złotych. Wzrost wartości pozycji wynikał z aktualizacji wyceny kursowej akcji i udziałów w podmiotach zagranicznych.

Zaangażowanie NBP w podmiotach krajowych nie uległo zmianie w stosunku do 31.12.2023 i na 31.12.2024 kształtowało się następująco:

Udział NBP w podmiotach krajowych

Podmiot	Kapitał zakładowy (w tys. PLN)	Cena nominalna 1 udziału/akcji (w tys. PLN)	Liczba akcji/udziałów w posiadaniu NBP	Udział NBP w kapitale zakładowym (w %)
	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2024
Zaangażowanie NBP w podmiotach krajowych, w tym				
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.	21 000,0	1,0	7 000	33,33%
- Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	5 445,0	0,5	3 750	34,44%
- Bazy i Systemy Bankowe sp. z o.o.	10 000,0	10,0	1 000	100,00%

Zaangażowanie NBP w podmiotach zagranicznych kształtowało się następująco:

- udziały w Europejskim Banku Centralnym

Od 01.05.2004, to jest od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, NBP posiada udziały w kapitale EBC. Na 31.12.2024 wartość opłaconych przez NBP udziałów w kapitale EBC wyniosła 24,7 mln EUR (24,5 mln EUR na 31.12.2023).

Zgodnie z art. 28 ust. 2 Statutu ESBC i EBC wyłącznie krajowe banki centralne ESBC są uprawnione do subskrybowania kapitału EBC. Kapitał EBC jest subskrybowany zgodnie z kluczem określonym w art. 29 ust. 1 Statutu ESBC i EBC, to jest udziały krajowych banków centralnych w kapitale EBC są wyrażone procentowo i odpowiadają udziałowi poszczególnych państw członkowskich w łącznej liczbie ludności oraz łącznym produkcie krajowym brutto państw Unii Europejskiej (w równej proporcji). Aktualizacja klucza subskrypcji kapitału EBC jest przeprowadzana regularnie co pięć lat, jak również w momencie zmiany w składzie krajów członkowskich Unii Europejskiej. Ostatnia regularna aktualizacja klucza subskrypcji kapitału została przeprowadzona w 2024 r. W wyniku tej aktualizacji udział NBP w kapitale subskrybowanym EBC wzrósł z 6,0335% do 6,0968%, co odpowiadało wzrostowi kwoty udziałów z 653,1 mln EUR do 660,0 mln EUR.

NBP jako bank centralny spoza strefy euro jest zobligowany do pokrycia określonego przez Radę Ogólną EBC (na podstawie art. 47 Statutu ESBC i EBC) minimalnego procentu subskrybowanego przezeń kapitału EBC, jako wkładu NBP na rzecz kosztów operacyjnych EBC. Procent ten od dnia 29 grudnia 2010 r. wynosi 3,75%. W przeciwieństwie do banków centralnych strefy euro, NBP nie ma prawa do udziału w zyskach EBC ani też obowiązku pokrywania strat EBC. Na 31.12.2024 wartość udziału opłaconego przez NBP w kapitale EBC wyniosła 24,7 mln EUR (24,5 mln EUR na 31.12.2023, tj. odpowiednio 105,8 mln PLN na 31.12.2024 oraz 106,5 mln PLN na 31.12.2023). W momencie przystąpienia Polski do strefy euro NBP będzie zobowiązany do opłacenia pozostałych 96,25% subskrybowanego przezeń kapitału EBC, to jest 635,2 mln EUR – do osiągnięcia docelowego poziomu 660,0 mln EUR.

- akcje Banku Rozrachunków Międzynarodowych
Na 31.12.2024 i 31.12.2023 NBP posiadał 8.000 akcji przekładających się na tę samą liczbę głosów. Opłacono 25% wartości nominalnej akcji (wartość nominalna jednej akcji wynosi 5,0 tys. SDR), co wynosi 10,0 mln SDR. Udział NBP w kapitale udziałowym BIS stanowi 1,41%.
- udziały w S.W.I.F.T.
Na 31.12.2024 NBP posiadał 57 udziałów (w wysokości 218,1 tys. EUR). Na 31.12.2023 NBP posiadał 47 udziałów (w wysokości 140,5 tys. EUR). Stanowiło to mniej niż 0,05% ogólnej liczby udziałów.

Nota 6 Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

Środki trwałe i wartości niematerialne

Środki trwałe oraz wartości niematerialne ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według:

- ceny zakupu, powiększonej o koszty bezpośrednio związane z zakupem, a także przystosowaniem do stanu zdatnego do używania, lub
- kosztu wytworzenia

– albo według wartości rynkowej, jeśli nie jest możliwe ustalenie ceny zakupu lub kosztu wytworzenia.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych i wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym te składniki majątku przyjęto do używania. Poniższa tabela przedstawia przewidywany okres używania poszczególnych grup środków trwałych oraz wartości niematerialnych ustalony na dzień 31 grudnia 2024 r.

Środki trwałe	Okresy używania (w miesiącach)
Grunty, dobra kultury NBP	nieograniczony
Budynki i lokale	480 lub 780
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	267-480
Maszyny, urządzenia, aparaty, narzędzia i inne wyposażenie	36-360 ¹
Środki transportu	72-180
Wartości niematerialne	Okresy używania (w miesiącach)
Licencje na oprogramowania informatyczne	72 lub 144
Oprogramowania informatyczne wytworzone we własnym zakresie	120
Prawa autorskie, prawa do wynalazków, znaków towarowych, wzorów użytkowych i przemysłowych itp.	120

¹ Okres 360 miesięcy dotyczy pozostałych turbozespołów i zespołów prądotwórczych, w tym agregatów lub zespołów prądotwórczych prądu przemiennego o napięciu poniżej 1000 V.

W określonych przypadkach dla środków trwałych oraz wartości niematerialnych przyjmuje się indywidualne okresy używania.

Okresy używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych podlegają weryfikacji w każdym roku obrotowym.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych o niskiej jednostkowej wartości początkowej, to jest poniżej 10,0 tys. PLN, dokonuje się jednorazowo na koniec miesiąca, w którym te składniki majątku oddano do używania, w kwocie równej wartości początkowej.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz wartości niematerialne wycenia się według wartości początkowej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpisy aktualizujące.

- **Aktywa z tytułu leasingu**

Aktywa z tytułu leasingu obejmują prawa do użytkowania aktywów będących przedmiotem leasingu (z wyłączeniem wartości niematerialnych), w tym również prawa użytkowania wieczystego gruntów. Aktywa z tytułu leasingu ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według kosztu obejmującego w szczególności:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu (por. Nota 11),
- opłaty leasingowe zapłacone w dniu rozpoczęcia leasingu lub przed tym dniem, pomniejszone o otrzymane zachęty leasingowe,
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez NBP.

Od wartości składnika aktywów z tytułu leasingu dokonuje się odpisów amortyzacyjnych przez okres leasingu lub okres używania bazowego składnika aktywów, jeśli jest on krótszy, metodą liniową, poczynając od miesiąca, w którym ujęto składnik aktywów.

Na dzień bilansowy wartość aktywów z tytułu leasingu wycenia się według wartości początkowej, pomniejszonej o korektę wynikającą z aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu (por. Nota 11) oraz pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpisy aktualizujące.

W przypadku zmiany warunków leasingu odpowiednio koryguje się wartość aktywów i zobowiązań z tytułu leasingu (por. Nota 11).

Opłaty dotyczące leasingu krótkoterminowego (tj. gdy okres leasingu jest nie dłuższy niż 12 miesięcy oraz nie przewiduje się zakupu bazowego składnika aktywów) lub leasingu niskocennego (tj. o wartości bazowego składnika aktywów albo o średniomiesięcznej wartości opłat leasingowych poniżej 10,0 tys. PLN, z wyłączeniem leasingu dotyczącego prawa użytkowania wieczystego gruntu) nie są rozliczane według powyższych zasad i ujmowane są jako koszt w trakcie okresu leasingu.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Środki trwałe	756,3	715,3	41,0
Aktywa z tytułu leasingu	190,7	195,7	-5,1
Wartości niematerialne	64,9	72,6	-7,7
Razem	1 011,8	983,6	28,2

Zmiana stanu środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów z tytułu leasingu w 2024 roku	Środki trwałe				Aktywa z tytułu leasingu			Wartości niematerialne			
	Grunty, budynki, lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Maszyny, urządzenia, aparaty, narzędzia, wyposażenie i środki transportu	Nakłady na środki trwałe	Razem	Prawa wieczystego użytkowania gruntu	Pozostałe aktywa z tytułu leasingu	Razem	Oprogramowanie komputerowe	Prawa autorskie, prawa majątkowe i podobne wartości	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
w mln PLN											
Wartość brutto na początek okresu	978,8	733,9	9,6	1 722,4	182,9	52,6	235,5	419,2	20,9	5,7	445,8
Zwiększenia	3,4	76,8	78,0	158,2	4,3	5,2	9,5	12,3	2,7	2,8	17,8
Zmniejszenia	-	-36,1	-57,3	-93,4	-	-2,5	-2,5	-1,3	-0,4	-8,5	-10,1
Wartość brutto na koniec okresu	982,3	774,7	30,3	1 787,2	187,2	55,3	242,5	430,3	23,3	-	453,5
w tym całkowicie umorzone	1,5	278,4	-	279,9	-	-	-	105,4	5,8	-	111,3
Umorzenie na początek okresu	-466,8	-539,5	-	-1 006,3	-10,3	-29,4	-39,8	-361,2	-12,1	-	-373,2
Zwiększenia	-14,2	-45,7	-	-59,8	-2,7	-11,3	-14,0	-14,9	-1,7	-	-16,7
Zmniejszenia	-	36,0	-	36,0	-	2,0	2,0	1,0	0,3	-	1,3
Umorzenie na koniec okresu	-481,0	-549,2	-	-1 030,1	-13,0	-38,8	-51,8	-375,1	-13,5	-	-388,6
Odpisy aktualizujące na początek okresu	-0,3	-0,5	-	-0,8	-	-	-	-0,0	-	-	-0,0
Zwiększenia	-	-0,0	-	-0,0	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	-0,3	-0,5	-	-0,8	-	-	-	-0,0	-	-	-0,0
Wartość netto na koniec okresu	501,0	225,0	30,3	756,3	174,1	16,5	190,7	55,1	9,8	-	64,9

Zmiana stanu środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów z tytułu leasingu w 2023 roku	Środki trwałe				Aktywa z tytułu leasingu			Wartości niematerialne			
	Grunty, budynki, lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Maszyny, urządzenia, aparaty, narzędzia, wyposażenie i środki transportu	Nakłady na środki trwałe	Razem	Prawa wieczystego użytkowania gruntu	Pozostałe aktywa z tytułu leasingu	Razem	Oprogramowanie komputerowe	Prawa autorskie, prawa majątkowe i podobne wartości	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
w mln PLN											
Wartość brutto na początek okresu	976,9	721,1	22,3	1 720,3	180,4	49,2	229,6	438,4	20,1	3,9	462,4
Zwiększenia	2,0	52,9	25,7	80,6	2,5	9,6	12,1	1,6	1,1	2,2	4,9
Zmniejszenia	-0,0	-40,1	-38,4	-78,6	-	-6,2	-6,2	-20,7	-0,3	-0,5	-21,5
Wartość brutto na koniec okresu	978,8	733,9	9,6	1 722,4	182,9	52,6	235,5	419,2	20,9	5,7	445,8
w tym całkowicie umorzone	1,5	287,5	-	289,0	-	-	-	98,4	4,6	-	103,0
Umorzenie na początek okresu	-452,2	-536,5	-	-988,7	-7,7	-23,3	-30,9	-365,3	-10,6	-	-375,9
Zwiększenia	-14,6	-42,6	-	-57,2	-2,6	-12,4	-15,1	-16,6	-1,8	-	-18,3
Zmniejszenia	0,0	39,6	-	39,6	-	6,2	6,2	20,7	0,3	-	21,0
Umorzenie na koniec okresu	-466,8	-539,5	-	-1 006,3	-10,3	-29,4	-39,8	-361,2	-12,1	-	-373,2
Odpisy aktualizujące na początek okresu	-0,3	-0,5	-	-0,8	-	-	-	-0,0	-	-	-0,0
Zwiększenia	-	-0,1	-	-0,1	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	-0,3	-0,5	-	-0,8	-	-	-	-0,0	-	-	-0,0
Wartość netto na koniec okresu	511,8	193,9	9,6	715,3	172,6	23,2	195,7	58,1	8,9	5,7	72,6

Nota 7 Inne pozostałe aktywa

▪ Kredyty, pożyczki udzielone, inne należności

Kredyty i pożyczki udzielone oraz inne należności ujmuje się w księgach rachunkowych NBP i wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

▪ Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa finansowe ujmuje się w księgach rachunkowych NBP oraz wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Metale szlachetne, ujmuje się w księgach rachunkowych w cenie zakupu, a na dzień bilansowy wycenia się w cenie zakupu pomniejszonej o odpis aktualizujący.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Środki obrotowe, w tym	36,0	32,0	4,0
- metale szlachetne	35,0	31,0	3,9
- wartości kolekcjonerskie nieobiegowe	0,4	0,4	0,1
- inne	0,6	0,6	0,0
Kredyty i pożyczki w walucie krajowej udzielone pracownikom, w tym	23,6	22,2	1,4
- pożyczki udzielone z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	15,1	14,9	0,1
Inne należności, w tym	31,8	46,4	-14,6
- publicznoprawne	0,1	0,1	-0,1
- od odbiorców i dostawców	13,8	20,6	-6,8
- inne	17,9	25,6	-7,7
Środki pieniężne Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	11,0	8,0	3,0
Wyrównanie do średniego kosztu zasobu waluty obcej instrumentów pozabilansowych	106,3	20,3	86,0
Razem	208,7	128,9	79,8

Na 31.12.2024 Wyrównanie do średniego kosztu zasobu waluty obcej instrumentów pozabilansowych dotyczyło transakcji spot oraz forward w walutach obcych ujętych na kontach pozabilansowych (na 31.12.2023 tylko transakcji spot). Wzrost pozycji jest wypadkową wolumenu tych transakcji na koniec roku (por. Nota 15.1) oraz różnicy między średnim kosztem zasobu a kursem transakcyjnym zakupu/sprzedaży.

Nota 8 Pieniądz w obiegu

Pieniądz w obiegu ujmuje się w pasywach i wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej wyemitowanych obiegowych banknotów i monet w walucie krajowej, pomniejszonej o wartość nominalną następujących obiegowych banknotów i monet w walucie krajowej:

- znajdujących się w kasach i skarbcach NBP,
- złożonych do depozytu w skarbcach innych uprawnionych podmiotów,
- wycofanych z obiegu z uwagi na stopień ich zużycia lub uszkodzenia.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Banknoty krajowe w obiegu	406 334,6	370 844,9	35 489,8
Monety krajowe w obiegu	7 059,0	6 676,5	382,5
Razem	413 393,6	377 521,4	35 872,3

Pozycja obejmuje znajdujące się w obiegu wyemitowane przez NBP banknoty i monety, w tym banknoty i monety kolekcjonerskie, których wartość nominalna na 31.12.2024 wyniosła 333,6 mln PLN w porównaniu z 329,4 mln PLN na 31.12.2023.

Średni poziom pieniądza w obiegu w ciągu 2024 r. wyniósł 393.011,6 mln PLN w porównaniu z 370.382,0 mln PLN w 2023 r.

Nota 9 Zobowiązania z tytułu operacji polityki pieniężnej

▪ Rachunki bieżące, w tym rachunki rezerw obowiązkowych

Zobowiązania z tytułu sald na rachunkach bieżących prowadzonych przez NBP ujmuje się w księgach rachunkowych NBP oraz wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Odsetki do zapłaty z tytułu oprocentowania środków rezerwy obowiązkowej zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego miesiąca w kwotach naliczonych za okres rezerwowy.

▪ Depozyty na koniec dnia

Zobowiązania z tytułu sald na rachunkach depozytów na koniec dnia prowadzonych przez NBP ujmuje się w księgach rachunkowych NBP oraz wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Odsetki od depozytów na koniec dnia zalicza się do wyniku z odsetek na koniec dnia operacyjnego w kwotach naliczonych metodą liniową.

▪ Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według ceny emisyjnej oraz wycenia na dzień bilansowy według ceny emisyjnej skorygowanej o naliczone dyskonto i premię.

Dyskonto i premię od wyemitowanych przez NBP dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych metodą liniową.

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych), w tym		146 604,5	48 914,4	97 690,1
- rachunki bieżące banków oraz KSKOK		146 116,5	48 039,2	98 077,3
- rachunki rezerw obowiązkowych banków nieposiadających rachunku bieżącego w NBP		476,8	505,9	-29,1
- odsetki od środków rezerwy obowiązkowej		11,2	369,4	-358,1
Depozyty na koniec dnia, w tym		7 227,8	25 506,7	-18 279,0
- naliczone odsetki		1,0	11,0	-10,0
Zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej	P.2	153 832,3	74 421,1	79 411,2
Bony pieniężne NBP wyemitowane w ramach operacji podstawowych		283 672,1	238 002,9	45 669,2
Bony pieniężne NBP wyemitowane w ramach operacji dostrajających		-	65 068,2	-65 068,2
Zobowiązania w walucie krajowej z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	P.4	283 672,1	303 071,1	-19 399,0
Razem		437 504,4	377 492,2	60 012,2

Nota obejmuje zobowiązania z tytułu przeprowadzanych przez NBP operacji polityki pieniężnej.

Wartość środków pieniężnych utrzymywanych przez banki oraz KSKOK¹⁴ w NBP z tytułu rezerwy obowiązkowej jest uzależniona od kształtowania się podstawy naliczania rezerwy obowiązkowej oraz obowiązującej stopy rezerwy obowiązkowej. Rezerwa obowiązkowa jest wielkością uśrednioną w okresie jej utrzymywania.

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w walucie krajowej obejmują głównie zobowiązania wobec banków krajowych z tytułu emisji przez NBP bonów pieniężnych w ramach podstawowych¹⁵ i dostrajających¹⁶ operacji otwartego rynku, których celem jest absorpcja płynności¹⁷.

Środki rezerwy obowiązkowej oraz depozyty na koniec dnia podlegają oprocentowaniu, natomiast bony pieniężne są emitowane z dyskontem. Na 31.12.2024 i 31.12.2023 stopy procentowe będące

¹⁴ Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe utrzymują rezerwę obowiązkową na rachunku KSKOK.

¹⁵ W 2024 r. okresy zapadalności operacji podstawowych wynosiły 6, 7 i 8 dni (w 2023 r. 7 i 8 dni).

¹⁶ W 2024 r., analogicznie jak w 2023 r., okresy zapadalności operacji dostrajających wynosiły 1, 2, 3 i 4 dni.

¹⁷ Zgodnie z uchwałą nr 30/2003 Zarządu NBP z dnia 12 września 2003 r. w sprawie emitowania bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 24, z późn. zm.) nabywcami bonów pieniężnych mogą być banki krajowe, oddziały banków zagranicznych i oddziały instytucji kredytowych, BFG oraz KSKOK.

podstawą oprocentowania środków rezerwy obowiązkowej, depozytów na koniec dnia oraz ustalenia dyskonta bonów pieniężnych emitowanych przez NBP w ramach operacji otwartego rynku kształtowały się następująco:

Stopa oprocentowania zobowiązań z tytułu operacji polityki pieniężnej		
%	31.12.2024	31.12.2023
Rezerwa obowiązkowa*	5,75	5,75
Depozyt na koniec dnia**	5,25	5,25
Bony pieniężne***	5,75	5,75

* Wysokość oprocentowania środków rezerwy obowiązkowej.

** Stopa depozytowa NBP.

*** Stopa referencyjna NBP.

Na zmianę ogółu zobowiązań NBP z tytułu operacji polityki pieniężnej (wzrost o 60.012,2 mln PLN na 31.12.2024 w porównaniu do 31.12.2023) wpłynęły m.in. takie czynniki jak:

- skup napływających do NBP walut obcych z tytułu transakcji posiadaczy rachunków w NBP (por. Nota 3 i Nota 10.2),
- przepływy środków pieniężnych związane z wynikiem NBP na instrumentach polityki pieniężnej (por. Nota 16) oraz innymi operacjami własnymi NBP,
- przyrost pieniądza gotówkowego w obiegu w 2024 r. (por. Nota 8),
- wykup przez emitentów posiadanych przez NBP skarbowych oraz gwarantowanych przez Skarb Państwa dłużnych papierów wartościowych w terminie zapadalności (por. Nota 4).

Sposób lokowania posiadanych w NBP środków pieniężnych pomiędzy zakupem bonów pieniężnych NBP, złożeniem depozytu na koniec dnia w NBP lub pozostawieniem środków na rachunku bieżącym w NBP jest wynikiem indywidualnych decyzji banków.

Nota 10 Pozostałe zobowiązania finansowe

▪ Rachunki bieżące, lokaty terminowe prowadzone przez NBP

Zobowiązania z tytułu sald na rachunkach bieżących oraz rachunkach lokat terminowych prowadzonych przez NBP ujmuje się w księgach rachunkowych NBP oraz wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Odsetki od rachunków bieżących i lokat terminowych prowadzonych przez NBP zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych według metody liniowej.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

▪ Transakcje repo

Transakcja repo polega na sprzedaży aktywów z jednoczesnym zobowiązaniem do odkupu równoważnych aktywów w przyszłości po cenie transakcyjnej. Transakcję tę ujmuje się w pasywach jako lokatę otrzymaną, zabezpieczoną przekazanymi aktywami. Papiery wartościowe przekazane jako zabezpieczenie nie zmniejszają zasobu tych papierów wartościowych i są wykazywane w aktywach bilansu NBP.

Różnicę pomiędzy uzgodnioną ceną sprzedaży i odkupu papierów wartościowych w transakcji repo, zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według metody liniowej.

Na dzień bilansowy transakcje repo wycenia się według wartości nominalnej.

Po dokonaniu wyceny w walutach obcych salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

Nota 10.1 Pozostałe zobowiązania finansowe w walucie krajowej

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Rozrachunki w krajowych systemach płatniczych Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A., w tym		1 281,6	2 581,9	-1 300,3
- w systemie Elixir		516,4	1 717,7	-1 201,2
- w systemie Express Elixir		765,2	864,2	-99,1
Pozostałe zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych	P.3	1 281,6	2 581,9	-1 300,3
Zobowiązania wobec sektora rządowego, w tym	P.5.1	17 177,1	10 338,3	6 838,8
- rachunki budżetu państwa		8 326,8	5 349,9	2 976,9
- rachunki funduszy zabezpieczenia społecznego		8 731,1	4 861,5	3 869,6
- pozostałe		119,2	126,9	-7,7
Inne zobowiązania	P.5.2	1 867,1	1 608,6	258,5
Zobowiązania w walucie krajowej wobec innych rezydentów	P.5	19 044,2	11 946,9	7 097,3
Rachunki międzynarodowych organizacji finansowych i banków centralnych, w tym		45,2	28,9	16,3
- rachunek nr 2 MFW		19,7	20,6	-0,8
Rachunki międzynarodowych organizacji niefinansowych		1 970,1	4 052,7	-2 082,6
Zobowiązania w walucie krajowej wobec nierezydentów	P.6	2 015,3	4 081,6	-2 066,2
Razem		22 341,1	18 610,4	3 730,7

Pozycja obejmuje głównie:

- rachunki bieżące, pomocnicze oraz rachunki lokat terminowych w walucie krajowej prowadzone przez NBP dla podmiotów sektora rządowego oraz niemonetarnych instytucji finansowych,

- rachunki bieżące w walucie krajowej prowadzone przez NBP dla międzynarodowych organizacji finansowych i niefinansowych oraz banków centralnych, w tym rachunek prowadzony przez NBP dla MFW, służący realizacji wydatków administracyjnych MFW (tzw. „Rachunek nr 2 MFW” – por. Nota 17.1),
- zobowiązania z tytułu rozliczeń w systemach płatniczych Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.

Wzrost zobowiązań wobec innych rezydentów związany był głównie ze zwiększeniem salda rachunków w walucie krajowej prowadzonych przez NBP dla funduszy zabezpieczenia społecznego oraz budżetu państwa przy jednoczesnym zmniejszeniu salda rachunków w walucie krajowej międzynarodowych organizacji niefinansowych oraz zobowiązań z tytułu rozrachunku w systemach płatniczych Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.

Nota 10.2 Zobowiązania finansowe w walutach obcych

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Rachunki budżetu państwa		44 160,6	42 311,4	1 849,2
Rachunki banków krajowych dla rozliczeń w systemie TARGET		2 526,2	2 856,9	-330,6
Pozostałe zobowiązania wobec rezydentów		271,7	477,2	-205,5
Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów	P.7	46 958,6	45 645,5	1 313,0
Transakcje repo		68 654,3	66 800,2	1 854,1
Rachunki międzynarodowych organizacji niefinansowych		8 668,8	72,4	8 596,4
Pozostałe zobowiązania wobec nierezydentów		7,8	642,4	-634,7
Zobowiązania w walutach obcych wobec nierezydentów	P.8	77 330,9	67 515,1	9 815,8
Razem		124 289,5	113 160,6	11 128,9
<i>w tym różnice z wyceny kursowej</i>		-287,8	-5 682,2	5 394,4

Pozycja obejmuje głównie:

- rachunki bieżące, pomocnicze oraz rachunki lokat terminowych w walutach obcych prowadzone przez NBP dla podmiotów sektora rządowego oraz rachunki banków krajowych dla rozliczeń w systemie TARGET,
- zobowiązania z tytułu transakcji repo zawieranych z zagranicznymi instytucjami finansowymi; w ramach realizowanego przez NBP procesu inwestycyjnego, transakcje te są zwykle zawierane łącznie z transakcjami reverse repo (por. Nota 3),
- rachunki międzynarodowych organizacji niefinansowych.

Poniżej przedstawiono transakcje repo w podziale na waluty obce.

w mln jednostek waluty oryginalnej	USD	EUR	GBP	CAD
31.12.2024	3 964,6	6 187,4	3 162,5	3 388,8
31.12.2023	5 005,2	5 772,1	2 902,4	2 524,3
Zmiana	-1 040,6	415,3	260,2	864,6

Wzrost pozycji związany był głównie z wyższą wartością środków na rachunkach międzynarodowych organizacji niefinansowych oraz budżetu państwa.

Nota 11 Inne pozostałe pasywa

▪ Zobowiązania z tytułu leasingu

Zobowiązanie z tytułu leasingu ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według zdyskontowanej wartości pozostających do zapłaty opłat leasingowych.

Na dzień bilansowy wartość zobowiązań z tytułu leasingu aktualizuje się o wartość odsetek naliczonych według przyjętej stopy dyskonta oraz zapłacone opłaty leasingowe.

W przypadku zmiany warunków leasingu odpowiednio koryguje się wartość zobowiązań i aktywów z tytułu leasingu (por. Nota 6).

▪ Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania finansowe ujmuje się w księgach rachunkowych NBP oraz wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej.

Po dokonaniu wyceny zobowiązań finansowych w walutach obcych według zasad przedstawionych powyżej, salda przelicza się na walutę krajową przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących na dzień bilansowy.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Zobowiązania z tytułu leasingu	201,5	204,3	-2,8
Inne zobowiązania, w tym	69,7	64,7	5,0
- publicznoprawne	29,7	25,9	3,8
- wobec dostawców	18,0	21,2	-3,2
- inne	22,0	17,6	4,4
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	26,1	22,9	3,1
Wyrównanie do średniego kosztu zasobu waluty obcej instrumentów pozabilansowych	133,2	34,7	98,6
Razem	430,5	326,7	103,9

Zobowiązania z tytułu leasingu stanowią bieżącą (zdyskontowaną) wartość pozostających do zapłaty opłat leasingowych. Dotyczą one głównie praw użytkowania wieczystego gruntu (por. Nota 6 i Nota 16).

Na 31.12.2024 Wyrównanie do średniego kosztu zasobu waluty obcej instrumentów pozabilansowych dotyczyło transakcji spot oraz forward w walutach obcych ujętych na kontach pozabilansowych (na 31.12.2023 tylko transakcji spot). Wzrost pozycji jest wypadkową wolumenu tych transakcji na koniec roku (por. Nota 15.1) oraz różnicy między kursem transakcyjnym zakupu/sprzedaży a średnim kosztem zasobu.

Nota 12 Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania ujmuje się w księgach rachunkowych NBP, gdy na NBP ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje w NBP zmniejszenie korzyści ekonomicznych, a kwotę tego obowiązku można wiarygodnie oszacować. Rezerwy tworzy się w ciężar kosztów w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem powyższego obowiązku.

Na dzień bilansowy rezerwy na zobowiązania podlegają aktualizacji. Rezerwy na zobowiązania, niewykorzystane z powodu ustania w całości albo w części obowiązku uzasadniającego ich utworzenie, rozwiązuje się i zalicza do wyniku finansowego. Rezerwy na zobowiązania mogą być przeznaczone wyłącznie na cel, na jaki zostały utworzone.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Rezerwy na zobowiązania wobec pracowników	240,0	212,4	27,6
Pozostałe rezerwy	2,0	1,4	0,7
Razem	242,1	213,8	28,2

Zmianę rezerw na zobowiązania w 2024 r. i 2023 r. w podziale na poszczególne tytuły przedstawiają poniższe tabele (por. też Nota 20 i Nota 21).

w mln PLN	31.12.2023	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	31.12.2024
Rezerwy na zobowiązania wobec pracowników, w tym	212,4	47,5	-19,5	-0,4	240,0
- z tytułu odpraw emerytalnych	114,9	23,9	-6,1	-	132,8
- z tytułu odpraw rentowych	2,6	0,3	-0,0	-	2,9
- z tytułu nagród jubileuszowych	71,6	19,6	-12,6	-	78,7
- z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych	17,1	3,4	-0,3	-	20,2
- z tytułu odpraw pośmiertnych	3,7	0,1	-0,1	-	3,7
- na ustawowe i dodatkowe odprawy pieniężne oraz dodatkowe świadczenia dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zwalnianych z przyczyn nie dotyczących pracowników	2,4	0,1	-0,4	-0,4	1,7
Pozostałe, w tym	1,4	0,7	-0,1	-0,0	2,0
- na zobowiązania z tytułu spraw sądowych	1,3	0,7	-0,1	-0,0	2,0
- na zobowiązania wynikające z operacji finansowych w walucie krajowej	0,1	0,0	-	-	0,1
Razem	213,8	48,2	-19,6	-0,4	242,1

w mln PLN	31.12.2022	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	31.12.2023
Rezerwy na zobowiązania wobec pracowników, w tym	201,4	44,8	-33,6	-0,1	212,4
- z tytułu odpraw emerytalnych	105,8	21,2	-12,1	-	114,9
- z tytułu odpraw rentowych	2,3	0,4	-0,1	-	2,6
- z tytułu nagród jubileuszowych	64,6	18,8	-11,8	-	71,6
- z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych	14,1	3,2	-0,2	-	17,1
- z tytułu odpraw pośmiertnych	3,9	-	-0,0	-0,1	3,7
- na ustawowe i dodatkowe odprawy pieniężne oraz dodatkowe świadczenia dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zwalnianych z przyczyn nie dotyczących pracowników	10,7	1,2	-9,4	-	2,4
Pozostałe, w tym	1,6	0,2	-0,3	-0,1	1,4
- na zobowiązania z tytułu spraw sądowych	1,5	0,2	-0,3	-0,1	1,3
- na zobowiązania wynikające z operacji finansowych w walucie krajowej	0,1	-	-	-0,0	0,1
Razem	202,9	45,0	-33,9	-0,2	213,8

Nota 13 Rozliczenia międzyokresowe

Koszty i przychody, które w całości albo w części dotyczą przyszłych lat obrotowych, ujmowane są w księgach rachunkowych NBP odpowiednio jako czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów (aktywa) albo rozliczenia międzyokresowe przychodów (pasywa) i zaliczane do wyniku finansowego roku obrotowego, którego dotyczą.

Koszty dotyczące bieżącego roku obrotowego, za które obowiązek zapłaty powstanie w następnym roku obrotowym, zalicza się do wyniku finansowego w wiarygodnie oszacowanej kwocie, a prawdopodobne zobowiązanie przypadające na bieżący rok obrotowy ujmuje się w księgach rachunkowych jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów (pasywa).

Wartość otrzymanych nieodpłatnie albo ujawnionych środków trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji metodą liniową, ujmuje się w księgach rachunkowych jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i zalicza się do wyniku finansowego równolegle do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tych składników aktywów.

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów usług		78,2	55,4	22,7
Razem aktywa (Rozliczenia międzyokresowe)	A.10.4	78,2	55,4	22,7
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		117,7	107,8	9,9
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		0,9	1,1	-0,1
Razem pasywa (Rozliczenia międzyokresowe)	P.11.2	118,7	108,9	9,8

Czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów usług dotyczą głównie wydatków związanych z gospodarką własną NBP (czynne dotyczą przede wszystkim opłat za usługi informatyczne świadczone na rzecz NBP, natomiast bierne obejmują głównie składniki wynagrodzeń za 2024 r. wypłacanych w kolejnym roku oraz przyszłe zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług realizowanych w 2024 r.).

Nota 14 Kapitał NBP

Zgodnie z definicją stosowaną przez EBC do kapitału NBP kwalifikuje się:

- fundusz statutowy, którego wysokość określa art. 61 ustawy o NBP,
 - fundusz rezerwowy, który zgodnie z art. 62 ustawy o NBP jest tworzony z odpisów z zysku NBP w wysokości 5% rocznego zysku aż do osiągnięcia przez ten fundusz równowartości funduszu statutowego i może być przeznaczony wyłącznie na pokrycie strat bilansowych,
 - rezerwę kursową,
 - rachunek rewaluacyjny złota,
 - dodatnie różnice z wyceny zasobu złota, kursowej walut obcych i cenowej (przychody niezrealizowane),
 - straty z lat ubiegłych oraz stratę za bieżący rok obrotowy,
 - część zysku roku bieżącego pozostającą w NBP (to jest 5%), która zostanie przeznaczona na zwiększenie funduszu rezerwowego.
- **Dodatnie różnice z wyceny zasobu złota, kursowej walut obcych i cenowej (przychody niezrealizowane)**

Dodatnie różnice z wyceny zasobu złota są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu złota z wyższą od niego średnią ceną rynkową złota przeliczoną na złote.

Dodatnie różnice z wyceny kursowej walut obcych są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu waluty obcej z wyższym od niego kursem średnim NBP¹⁸.

¹⁸ W przypadku ujemnego zasobu danej waluty obcej dodatnie różnice z wyceny kursowej są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu z niższym od niego kursem średnim NBP.

Dodatnie różnice z wyceny cenowej dla dłużnych papierów wartościowych są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu dłużnych papierów wartościowych z wyższą od niego średnią ceną rynkową tych papierów.

Dodatnie różnice z wyceny cenowej ETF są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu ETF z wyższą od niego średnią ceną rynkową tych instrumentów.

Dodatnie różnice z wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe są ustalane poprzez porównanie ceny ustalonej w umowie, zdyskontowanej na dzień rozliczenia transakcji spot, z niższą (w przypadku transakcji forward sprzedaży) albo wyższą (w przypadku transakcji forward zakupu) średnią ceną rynkową dłużnych papierów wartościowych z dnia wyceny.

Wartość różnic z wyceny zasobu złota, zasobów poszczególnych walut obcych, dłużnych papierów wartościowych oraz ETF ustala się oddzielnie, nie kompensując ze sobą wartości różnych co do rodzaju składników.

▪ **Rachunek rewaluacyjny złota**

Rachunek rewaluacyjny złota to nadwyżka przychodów niezrealizowanych nad kosztami niezrealizowanymi z przeliczenia złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości, powstała przed 1 stycznia 2004 r.

Stan rachunku rewaluacyjnego złota zmniejsza się na dobro przychodów w kwocie kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu złota, zaliczonych do wyniku finansowego na dzień bilansowy.

▪ **Rezerwa kursowa**

Rezerwa kursowa tworzona jest na podstawie art. 65 ustawy o NBP.

Rezerwę kursową szacuje się w oparciu o ogólnie akceptowane i stosowane konsekwentnie przez NBP metody szacowania ryzyka finansowego (por. Rozdział 6.1.4).

Analiza ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych jest dokonywana w NBP przy zastosowaniu metody wartości zagrożonej (Value at Risk – VaR). Określa ona oczekiwaną stratę z tytułu zmian kursu złotego do walut obcych, która w warunkach normalnych, z założonym prawdopodobieństwem, nie powinna zostać przekroczona w przyjętym horyzoncie czasowym. W NBP na potrzeby oszacowania rezerwy kursowej przyjęto roczny horyzont czasowy oraz 95% poziom ufności.

Wartość zagrożona jest następnie pomniejszona o przychody niezrealizowane z tytułu zmian kursu złotego do walut obcych, oszacowane na podstawie analizy ich rozkładu. Oszacowanie przychodów niezrealizowanych jest dokonywane w oparciu o stan zasobów walut obcych na dzień bilansowy oraz historyczne szeregi czasowe średnich kosztów zasobu i średnich kursów NBP dla tych walut. Takie podejście pozwala na określenie stabilnego poziomu przychodów niezrealizowanych i tym samym ogranicza zmienność rezerwy kursowej.

Rezerwę tworzy się i rozwiązuje na dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów w kwocie równej połowie nadwyżki przychodów ze zrealizowanych różnic kursowych walut obcych nad kosztami ze zrealizowanych i niezrealizowanych różnic kursowych walut obcych ujętych w wyniku finansowym roku obrotowego. Tworzenie rezerwy nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku obrotowego.

Rezerwę rozwiązuje się – zaliczając ją do przychodów – na pokrycie kosztów niezrealizowanych, wynikających ze zmian kursu złotego do walut obcych, powiększonych o nadwyżkę kosztów nad przychodami ze zrealizowanych różnic kursowych walut obcych, w kwocie, która mogłaby spowodować stratę.

Nadwyżkę utworzonej rezerwy w stosunku do wartości oszacowanej rozwiązuje się na dobro przychodów.

w mln PLN	P.12 Rezerwy	P.13 Różnice z wyceny		P.14 Fundusze		P.15	P.16.	Razem
	Rezerwa kursowa	Rachunek rewaluacyjny złota	Różnice z wyceny*	Fundusz statutowy	Fundusz rezerwowy	Straty z lat ubiegłych	Zysk/strata za rok obrotowy	
	Nota 14.2	Nota 14.1		Nota 14		Nota 14.3	Nota 14.4	
Stan na 31.12.2022	15 078,6	1 618,0	48 438,7	1 500,0	-	-10 458,0	-16 943,7	39 233,7
Przeniesienie straty za 2022 r. do pozycji Straty z lat ubiegłych						-16 943,7	16 943,7	-
Zmiana wyceny złota, kursowej i cenowej			-15 039,3					-15 039,3
Rozwiązanie rezerwy kursowej	-15 078,6							-15 078,6
Zysk/strata za rok obrotowy							-20 800,0	-20 800,0
Stan na 31.12.2023	-	1 618,0	33 399,4	1 500,0	-	-27 401,7	-20 800,0	-11 684,3
Przeniesienie straty za 2023 r. do pozycji Straty z lat ubiegłych						-20 800,0	20 800,0	-
Zmiana wyceny złota, kursowej i cenowej			45 222,5					45 222,5
Rozwiązanie rezerwy kursowej								-
Zysk/strata za rok obrotowy							-13 347,9	-13 347,9
Stan na 31.12.2024	-	1 618,0	78 621,9	1 500,0	-	-48 201,7	-13 347,9	20 190,3

* Różnice z wyceny dotyczą dodatnich różnic z wyceny zasobu złota, wyceny kursowej walut obcych oraz wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych, ETF i instrumentów finansowych pozabilansowych (por. Nota 14.1).

Wzrost kapitału NBP był spowodowany przede wszystkim wzrostem dodatnich różnic z wyceny zasobu złota, wyceny kursowej walut obcych oraz cenowej ETF (por. Nota 14.1) przy jednocześnie ujemnym wyniku finansowym za 2024 r. (por. Nota 14.4). Wielkość kapitału nie ma bezpośredniego wpływu na realizację podstawowego celu działalności NBP w zakresie utrzymywania stabilnego poziomu cen ani na realizację innych zadań NBP. Nie stanowi zatem czynnika ograniczającego niezależność banku centralnego (por. Rozdział 2.2).

Nota 14.1 Różnice z wyceny

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Dodatnie różnice z wyceny zasobu złota	60 404,2	28 309,2	32 095,0
Dodatnie różnice z wyceny kursowej walut obcych	11 240,0	0,2	11 239,8
Dodatnie różnice z wyceny cenowej, w tym	6 977,8	5 090,1	1 887,7
- z wyceny dłużnych papierów wartościowych	1 935,6	5 065,1	-3 129,4
- z wyceny ETF	5 042,1	25,0	5 017,1
- z wyceny instrumentów finansowych pozabilansowych	0,0	0,0	0,0
Rachunek rewaluacyjny złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości	1 618,0	1 618,0	-
Razem	80 239,9	35 017,4	45 222,5

Średnie koszty zasobu walut obcych i złota oraz kursy średnie NBP i średnia cena rynkowa złota

	Średni koszt zasobu	Kurs średni NBP / Średnia cena złota	Średni koszt zasobu	Kurs średni NBP / Średnia cena złota
w PLN	31.12.2024		31.12.2023	
USD	3,9449	4,1012	4,0776	3,9350
EUR	4,3271	4,2730	4,5844	4,3480
GBP	5,0340	5,1488	5,2735	4,9997
CAD	2,9441	2,8543	3,2041	2,9698
AUD	2,6542	2,5504	2,9009	2,6778
NOK	0,3784	0,3624	0,4212	0,3867
NZD	2,4264	2,3084	2,6321	2,4836
SDR	5,3026	5,3618	5,6845	5,2938
uncja złota	6 516,1179	10 707,6180	5 660,7845	8 115,5440

▪ **Dodatnie różnice z wyceny zasobu złota**

W 2024 r. wzrost dodatnich różnic z wyceny zasobu złota związany był ze zwiększeniem zasobu złota (por. Nota 1) oraz wzrostem ceny złota w PLN, który wynikał z wyższej ceny uncji złota w USD (cena uncji złota w USD wynosiła odpowiednio: 2.610,85 USD na 31.12.2024 oraz 2.062,40 USD na 31.12.2023) oraz z wyższego kursu średniego USD.

▪ **Dodatnie różnice z wyceny kursowej walut obcych**

<i>w mln PLN</i>	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
USD	9 637,8	-	9 637,8
GBP	1 598,5	-	1 598,5
JPY	0,1	-	0,1
SDR	3,5	-	3,5
CHF	-	0,2	-0,2
Razem	11 240,0	0,2	11 239,8

▪ **Dodatnie różnice z wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych**

<i>w mln PLN</i>	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Papiery wartościowe w USD	240,7	1 252,8	-1 012,1
Papiery wartościowe w EUR	667,1	1 645,8	-978,7
Papiery wartościowe w GBP	8,0	896,3	-888,3
Papiery wartościowe w CAD	676,0	513,3	162,7
Papiery wartościowe w AUD	104,7	534,4	-429,8
Papiery wartościowe w NOK	-	83,8	-83,8
Papiery wartościowe w NZD	239,2	138,7	100,5
Razem	1 935,6	5 065,1	-3 129,4

▪ **Dodatnie różnice z wyceny cenowej ETF**

<i>w mln PLN</i>	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
ETF w USD	4 258,6	3,0	4 255,6
ETF w EUR	345,0	-	345,0
ETF w GBP	122,5	20,7	101,8
ETF w CAD	184,7	1,0	183,6
ETF w AUD	131,4	0,3	131,0
Razem	5 042,1	25,0	5 017,1

▪ **Rachunek rewaluacyjny złota**

W związku z niewystąpieniem na 31.12.2024 kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu złota, NBP, podobnie jak na 31.12.2023, nie dokonał rozwiązania rachunku rewaluacyjnego złota.

Nota 14.2 Rezerwa kursowa

Na 31.12.2024 oszacowanie rezerwy kursowej (równe wartości zagrożonej pomniejszonej o oszacowane przychody niezrealizowane z tytułu zmian kursu złotego do walut obcych) wyniosło 54.408,2 mln PLN (62.481,3 mln PLN na 31.12.2023). Na 31.12.2024 nie wystąpiła nadwyżka przychodów ze zrealizowanych różnic kursowych nad kosztami ze zrealizowanych i niezrealizowanych różnic kursowych ujętych w wyniku finansowym 2024 r., stąd zgodnie z przepisami uchwały nr 6/2019 RPP nie utworzono rezerwy kursowej na 31.12.2024. (na 31.12.2023 rezerwę całkowicie rozwiązano w kwocie 15.078,6 mln PLN – por. Nota 17.1, Nota 17.2 i Rozdział 6.1.4). Zarówno na 31.12.2024, jak i na 31.12.2023 rezerwa kursowa wyniosła 0 PLN.

Nota 14.3 Straty z lat ubiegłych

Niepokryte straty z lat ubiegłych w kwocie -48.201,7 mln PLN są efektem poniesienia przez NBP strat za lata 2007, 2017, 2022 oraz 2023. Główną przyczyną strat w latach 2007, 2017 i 2023 była aprecjacja złotego (materializacja ryzyka kursowego), natomiast w przypadku straty za 2022 r. spadek wyceny cenowej zagranicznych dłużnych papierów wartościowych w walutach obcych (materializacja ryzyka stopy procentowej).

Straty z lat ubiegłych zostały częściowo pokryte środkami z funduszu rezerwowego w latach 2008, 2015, 2016, 2018, 2021 oraz 2022 w łącznej kwocie 4.494,2 mln PLN.

Fundusz rezerwowy jest jedynym źródłem pokrycia straty.

Nota 14.4 Zysk/strata za rok obrotowy

Wynik finansowy NBP za 2024 r. był ujemny (strata) i wyniósł -13.347,9 mln PLN (za 2023 r. strata w wysokości -20.800,0 mln PLN).

Na stratę NBP za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2024 r. złożyły się głównie koszty prowadzenia polityki pieniężnej przez NBP oraz koszty niezrealizowane z wyceny kursowej i cenowej na 31.12.2024 przy jednocześnie dodatnim wyniku na instrumentach inwestycyjnych rezerw walutowych (por. Nota 16, Nota 17.1 i Nota 17.2).

Strata za rok obrotowy podlega akumulacji w pozycji Straty z lat ubiegłych.

Nota 15 Pozycje pozabilansowe

▪ Transakcje spot i forward w walutach obcych

Walutę obcą zakupioną albo sprzedaną za inną walutę obcą ujmuje się w księgach rachunkowych NBP według wartości waluty obcej kwotowanej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień transakcji.

Walutę obcą zakupioną albo sprzedaną za walutę krajową ujmuje się w księgach rachunkowych według wartości transakcyjnej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Środki pieniężne kupione albo sprzedane w walutowej transakcji forward ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia transakcji do dnia rozliczenia, według ustalonego w umowie kursu spot.

Efekty wyrównania do średniego kosztu zasobu waluty obcej oraz różnice z wyceny kursowej dla transakcji w walutach obcych ujętych na kontach pozabilansowych prezentowane są w bilansie NBP według salda wyrównania i wyceny tych transakcji, określonych odrębnie dla każdego rodzaju transakcji (spot, forward) oraz odrębnie dla każdej waluty obcej – różnice dodatnie w aktywach, różnice ujemne w pasywach.

▪ Dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji forward

Dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji forward ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia transakcji do dnia rozliczenia według wartości ustalonej w umowie. W dniu transakcji dłużne papiery wartościowe, zakupione lub sprzedane w transakcji forward nie zmieniają wielkości zasobu dłużnych papierów wartościowych.

Dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji forward wycenia się na dzień bilansowy według wartości rynkowej tych transakcji, obowiązującej w dniu wyceny, poprzez porównanie ceny rynkowej dłużnych papierów wartościowych z ich ceną ustaloną w umowie, zdyskontowaną na dzień rozliczenia transakcji spot. Do dodatnich i ujemnych różnic z wyceny stosuje się reguły przewidziane dla ujęcia przychodów i kosztów niezrealizowanych.

Różnice z wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe w walutach obcych ujętych na kontach pozabilansowych prezentowane są w bilansie NBP – różnice dodatnie w aktywach, a różnice ujemne w pasywach.

W dniu rozliczenia, dłużne papiery wartościowe zakupione w transakcji forward zwiększają zasób dłużnych papierów wartościowych, a dłużne papiery wartościowe sprzedane w transakcji forward pomniejszają zasób dłużnych papierów wartościowych.

Jeżeli zawarto więcej niż jedną transakcję forward zakupu lub sprzedaży dłużnych papierów wartościowych, wyceny i rozliczenia tych transakcji dokonuje się odrębnie.

▪ Futures

Futures ujmuje się na kontach pozabilansowych, od dnia transakcji do dnia rozliczenia, w wartości nominalnej zakupionego lub sprzedanego instrumentu bazowego.

W przypadku, gdy w dniu zamknięcia otwartej pozycji futures ma miejsce rzeczywista dostawa instrumentu bazowego, jego zakup lub sprzedaż ujmuje się według wartości rynkowej.

Zestawienie dodatnich i ujemnych różnic z wyceny kursowej transakcji spot oraz forward w walutach obcych ujętych na kontach pozabilansowych oraz wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe w walutach obcych przedstawiono poniżej (por. Nota 14.1 i Nota 17.2).

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Dodatnie różnice z wyceny kursowej transakcji FX spot oraz FX forward		128,2	32,2	96,0
Dodatnie różnice z wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe		0,0	0,0	0,0
Razem aktywa (Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych)	A.10.3	128,2	32,2	96,0
Ujemne różnice z wyceny kursowej transakcji FX spot oraz FX forward		102,9	16,9	86,0
Ujemne różnice z wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe		2,2	-	2,2
Razem pasywa (Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych)	P.11.1	105,1	16,9	88,2

Nota 15.1 Transakcje spot i forward w walutach obcych ujęte na kontach pozabilansowych

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Waluta do otrzymania z tytułu transakcji FX spot i FX forward	-	4 808,4	669,8	4 138,6
Waluta do wydania z tytułu transakcji FX spot i FX forward	-	4 808,4	669,8	4 138,6
Dodatnie różnice wyrównania do średniego kosztu zasobu	A.10.5	106,3	20,3	86,0
Ujemne różnice wyrównania do średniego kosztu zasobu	P.11.3	133,2	34,7	98,6
Dodatnie różnice z wyceny kursowej transakcji FX spot i FX forward	A.10.3	128,2	32,2	96,0
Ujemne różnice z wyceny kursowej transakcji FX spot i FX forward	P.11.1	102,9	16,9	86,0

Wzrost pozycji pozabilansowych na 31.12.2024 wynikał z wyższego wolumenu zawartych przez NBP transakcji spot oraz forward w walutach obcych.

Zmiana różnic wyrównania do średniego kosztu zasobu transakcji spot oraz forward w walutach obcych jest wypadkową wolumenu tych transakcji na koniec roku oraz różnicy między średnim kosztem zasobu a kursem zakupu/sprzedaży tych transakcji.

Zmiana różnic z wyceny kursowej transakcji spot oraz forward w walutach obcych jest wypadkową wolumenu tych transakcji na koniec roku oraz różnicy między średnim kosztem zasobu a kursem średnim NBP.

Nota 15.2 Dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji forward

w mln PLN	Pozycja bilansu	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych zakupione w transakcjach forward, w tym		-	115,5	-115,5
- papiery wartościowe w USD		-	115,5	-115,5
Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych sprzedane w transakcjach forward, w tym		1 670,0	-	1 670,0
- papiery wartościowe w AUD		455,2	-	455,2
- papiery wartościowe w USD		1 214,8	-	1 214,8
Dodatnie różnice z wyceny cenowej	A.10.3	0,0	0,0	0,0
Ujemne różnice z wyceny cenowej	P.11.1	2,2	-	2,2

Transakcje forward na dłużne papiery wartościowe w walutach obcych są wykorzystywane przez NBP w ramach zarządzania rezerwami walutowymi.

Zmiana różnic z wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe w walutach obcych jest wypadkową wolumenu tych transakcji na koniec roku oraz różnicy między ceną rynkową tych papierów a ich ceną ustaloną w umowie.

Nota 15.3 Futures

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Zakupione futures (bond futures), w tym	5 644,8	37 074,8	-31 429,9
- bond futures w AUD	384,9	2 663,5	-2 278,6
- bond futures w CAD	-	2 893,8	-2 893,8
- bond futures w EUR	5 259,9	11 308,8	-6 048,8
- bond futures w USD	-	20 208,7	-20 208,7
Sprzedane futures (bond futures), w tym	978,1	7 455,0	-6 476,9
- bond futures w AUD	-	921,1	-921,1
- bond futures w CAD	-	604,4	-604,4
- bond futures w EUR	978,1	1 892,7	-914,6
- bond futures w USD	-	4 036,8	-4 036,8

Futures są wykorzystywane przez NBP w ramach zarządzania rezerwami walutowymi (por. Nota 3).

Nota 16 Wynik z odsetek

Odsetki, dyskonto i premię od zakupionych dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku finansowego w kwotach naliczonych według wewnętrznej stopy zwrotu, która jest korygowana w przypadku wystąpienia kosztów niezrealizowanych z wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych na koniec roku (por. Nota 17.2).

Dyskonto od wyemitowanych przez NBP dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku finansowego w kwotach obliczonych dla okresu, na jaki wyemitowano dłużny papier wartościowy, według metody liniowej.

Odsetki od pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według metody liniowej, z wyjątkiem odsetek:

- do zapłaty z tytułu rezerwy obowiązkowej, które zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego miesiąca w kwotach naliczonych za okres rezerwowy,
- od środków na rachunkach bieżących w innych bankach, które zalicza się do wyniku finansowego w dniu zapłaty,
- od depozytów zabezpieczających wykonanie futures, które zalicza się do wyniku finansowego w dniu zapłaty,
- od aktywów i zobowiązań związanych z gospodarką własną, w tym od zobowiązań z tytułu leasingu, które są ujmowane nie później niż na koniec miesiąca.

Odsetki od lokat terminowych w złocie są naliczane i wypłacane w USD (por. Nota 1 i Nota 3).

Odsetki do otrzymania albo do zapłaty od transakcji forward w walutach obcych, wynikające z różnicy pomiędzy ustalonymi w umowie kursem spot a kursem forward, zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych metodą liniową.

Odsetki do otrzymania albo do zapłaty od transakcji swap w walutach obcych, wynikające z różnicy pomiędzy ustalonymi w umowie kursem spot a kursem forward, zalicza się do wyniku z odsetek na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych metodą liniową.

Naliczone odsetki, dyskonto i premię w walutach obcych przelicza się na walutę krajową według obowiązującego kursu średniego NBP.

w mln PLN	Przychody*		Koszty**		Wynik		
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Zmiana
Instrumenty inwestycyjne rezerw walutowych, w tym	24 817,2	23 201,9	-3 064,3	-2 703,1	21 752,9	20 498,8	1 254,1
- dłużne papiery wartościowe	19 010,1	18 375,6	-	-	19 010,1	18 375,6	634,5
- lokaty terminowe	2 603,0	2 003,6	-	-	2 603,0	2 003,6	599,4
- transakcje reverse repo	3 181,0	2 766,0	-	-	3 181,0	2 766,0	415,1
- transakcje repo	-	-	-3 042,5	-2 637,6	-3 042,5	-2 637,6	-404,9
- pozostałe	23,1	56,7	-21,8	-65,5	1,3	-8,8	10,1
Złoto	14,0	24,3	-	-	14,0	24,3	-10,3
Międzynarodowy Fundusz Walutowy	1 073,3	1 130,4	-1 065,7	-1 116,4	7,6	14,0	-6,5
Instrumenty polityki pieniężnej, w tym	2 093,1	2 151,2	-23 259,2	-22 792,0	-21 166,1	-20 640,8	-525,3
- bony pieniężne NBP	-	-	-18 712,4	-18 134,4	-18 712,4	-18 134,4	-578,0
- dłużne papiery wartościowe	2 093,1	2 151,2	-	-	2 093,1	2 151,2	-58,1
- rezerwa obowiązkowa***	0,0	0,0	-4 275,6	-4 354,1	-4 275,5	-4 354,1	78,6
- depozyt na koniec dnia	-	-	-271,3	-303,4	-271,3	-303,4	32,1
- pozostałe	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	-0,0
Inne przychody/koszty z odsetek	68,1	68,3	-2 067,0	-1 611,0	-1 998,9	-1 542,7	-456,2
Razem	28 065,7	26 576,1	-29 456,3	-28 222,5	-1 390,6	-1 646,4	255,8

* Przychody (i koszty w przypadku ujemnego oprocentowania) z odsetek od aktywów finansowych.

** Koszty (i przychody w przypadku ujemnego oprocentowania) z odsetek od zobowiązań finansowych.

*** W przychodach ujęto przychody z odsetek za naruszenie obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej.

Wzrost wyniku z odsetek w 2024 r. związany był głównie ze wzrostem przychodów z odsetek od instrumentów inwestycyjnych rezerw walutowych przy jednocześnie wyższych kosztach prowadzenia polityki pieniężnej oraz przy wyższych kosztach odsetek od rachunków prowadzonych przez NBP dla budżetu państwa.

Wynik z odsetek od instrumentów inwestycyjnych rezerw walutowych (por. Nota 3 i Nota 10.2)

2024									
w mln PLN	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD	Pozostałe	Razem
Dłużne papiery wartościowe	8 276,3	2 965,9	2 562,6	2 094,8	1 768,6	814,2	527,7	-	19 010,1
Lokaty terminowe	758,6	1 251,1	45,6	21,4	15,0	298,8	212,6	-0,2	2 603,0
Transakcje reverse repo	881,6	959,2	787,0	434,8	118,4	-	-	-	3 181,0
Transakcje repo	-857,2	-892,1	-751,8	-426,3	-115,1	-	-	-	-3 042,5
Pozostałe	-7,4	6,5	0,2	1,1	0,8	0,1	0,0	0,0	1,3
Razem	9 051,9	4 290,5	2 643,6	2 125,9	1 787,8	1 113,1	740,3	-0,2	21 752,9

2023									
w mln PLN	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD	Pozostałe	Razem
Dłużne papiery wartościowe	8 143,5	2 838,7	2 383,0	2 104,2	1 638,0	736,4	531,7	-	18 375,6
Lokaty terminowe	847,0	655,5	41,7	27,8	17,5	225,8	188,7	-0,4	2 003,6
Transakcje reverse repo	1 047,8	761,2	698,1	196,6	62,2	-	-	-	2 766,0
Transakcje repo	-1 021,6	-726,6	-636,8	-192,8	-59,7	-	-	-	-2 637,6
Pozostałe	-34,8	20,0	3,7	1,6	0,7	0,0	0,0	0,0	-8,8
Razem	8 982,0	3 548,8	2 489,6	2 137,4	1 658,7	962,2	720,5	-0,4	20 498,8

w mln PLN	Zmiana								Razem
	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD	Pozostałe	
Dłużne papiery wartościowe	132,7	127,2	179,6	-9,4	130,6	77,8	-4,1	-	634,5
Lokaty terminowe	-88,4	595,6	4,0	-6,4	-2,5	73,1	23,9	0,2	599,4
Transakcje reverse repo	-166,2	198,0	88,9	238,2	56,2	-	-	-	415,1
Transakcje repo	164,4	-165,5	-115,0	-233,5	-55,4	-	-	-	-404,9
Pozostałe	27,3	-13,5	-3,5	-0,4	0,1	0,1	0,0	-0,0	10,1
Razem	69,9	741,7	154,0	-11,5	129,1	150,9	19,8	0,2	1 254,1

Wzrost o 1.254,1 mln PLN wyniku z odsetek od instrumentów inwestycyjnych rezerw walutowych wystąpił w warunkach:

- wzrostu poziomu aktywów w walutach obcych (por. Nota 3),
- wzrostu średniorocznego oprocentowania dłużnych papierów wartościowych, lokat terminowych oraz transakcji reverse repo i repo,
- wyższego średniorocznego zaangażowania w jednoczesne transakcje repo i reverse repo w CAD, EUR, AUD i GBP oraz jednocześnie niższego średniorocznego zaangażowania w jednoczesne transakcje repo i reverse repo w USD,
- średniorocznej aprecjacji złotego w stosunku do wszystkich walut rezerwowych (por. tabela poniżej).

Średnioroczne kursy walut obcych

w PLN	2024	2023	Zmiana
USD	3,9812	4,2021	-0,2209
EUR	4,3064	4,5430	-0,2366
GBP	5,0869	5,2216	-0,1347
CAD	2,9070	3,1135	-0,2065
AUD	2,6267	2,7923	-0,1656
NOK	0,3704	0,3983	-0,0279
NZD	2,4086	2,5810	-0,1724

Wynik z odsetek od złota (por. Nota 1 i Nota 3)

Pozycja obejmuje wynik z odsetek od lokat terminowych w złocie, które są naliczane i wypłacane w USD. Spadek pozycji w 2024 r. był skutkiem niższego średniorocznego poziomu składanych lokat oraz aprecjacji złotego w stosunku do USD w ujęciu średniorocznym.

Wynik z odsetek od należności i zobowiązań związanych z MFW (por. Nota 2)

w mln PLN	Przychody		Koszty		Wynik		
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Zmiana
Odsetki od transzy rezerwowej	208,9	224,3	-	-	208,9	224,3	-15,4
Odsetki od rachunku bieżącego w MFW	864,3	904,4	-	-	864,3	904,4	-40,1
Odsetki od pożyczek udzielonych MFW	0,1	1,8	-	-	0,1	1,8	-1,6
Odsetki od alokacji SDR	-	-	-1 065,7	-1 116,4	-1 065,7	-1 116,4	50,7
Razem	1 073,3	1 130,4	-1 065,7	-1 116,4	7,6	14,0	-6,5

Na wynik z tytułu odsetek od należności/zobowiązań związanych z MFW składają się przychody z odsetek z tytułu oprocentowanych należności w SDR (transza rezerwowa¹⁹, rachunek bieżący w MFW oraz pożyczki udzielone MFW) oraz koszty z odsetek z tytułu oprocentowanych zobowiązań w SDR (alokacje SDR, por. Nota 2). Spadek wyniku nastąpił w warunkach aprecjacji złotego w stosunku do SDR w ujęciu średniorocznym (spadek kursu z 5,6055 w 2023 r. do 5,2834 w 2024 r.) oraz wzrostu średniorocznego oprocentowania SDR.

Wynik z odsetek od instrumentów polityki pieniężnej (por. Nota 4 oraz Nota 9)

Spadek o 525,3 mln PLN wyniku z odsetek od instrumentów wykorzystywanych w ramach operacji polityki pieniężnej był głównie spowodowany:

- wyższymi o 578,0 mln PLN kosztami dyskonta od bonów pieniężnych NBP (por. Nota 9), co było efektem wzrostu średniorocznego poziomu operacji podstawowych i dostrajających przy jednoczesnym spadku średniorocznej stopy referencyjnej NBP,

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Koszty dyskonta od bonów pieniężnych NBP emitowanych w ramach podstawowych operacji otwartego rynku	-18 112,9	-17 667,2	-445,7
Koszty dyskonta od bonów pieniężnych NBP emitowanych w ramach dostrajających operacji otwartego rynku	-599,5	-467,2	-132,3
Razem	-18 712,4	-18 134,4	-578,0

Średnioroczny poziom operacji podstawowych i dostrajających* oraz średnioroczny poziom stopy referencyjnej

w mln PLN / %	2024	2023	Zmiana
Operacje podstawowe	310 141,1	270 658,4	39 482,8
Operacje dostrajające	10 261,1	7 170,2	3 090,9
Stopa referencyjna NBP	5,75	6,45	-0,7 p.p.

* Do wyliczenia wielkości średniorocznych operacji podstawowych i dostrajających uwzględniono wszystkie dni kalendarzowe od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku.

¹⁹ Wartość nieoprocentowanej części transzy rezerwowej jest stała i wynosi 56,2 mln SDR (por. Nota 2).

- niższym o 58,1 mln PLN wynikiem z dłużnych papierów wartościowych nabytych w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku, co było efektem zmniejszania się wielkości portfela tych papierów wskutek ich wykupu przez emitentów (por. Nota 4),

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Wynik z tytułu dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej	2 093,1	2 151,2	-58,1
- papiery skarbowe	984,6	1 000,0	-15,4
- papiery gwarantowane przez Skarb Państwa	1 108,4	1 151,2	-42,8

przy jednocześnie:

- niższych o 78,6 mln PLN kosztach odsetek od rezerwy obowiązkowej, co było efektem spadku średniorocznego oprocentowania rezerwy obowiązkowej przy jednoczesnym wzroście średniego poziomu rezerwy obowiązkowej w ciągu roku (por. Nota 9),

Średni poziom rezerwy obowiązkowej* oraz średnioroczne oprocentowanie rezerwy obowiązkowej

w mln PLN / %	2024	2023	Zmiana
Rezerwa obowiązkowa	74 366,2	67 634,5	6 731,7
Oprocentowanie rezerwy obowiązkowej	5,75	6,45	-0,7 p.p.

* Kwoty rezerwy obowiązkowej obliczane przy uwzględnieniu okresów rezerwowych, ważone liczbą dni w okresie.

- niższych o 32,1 mln PLN kosztach depozytu na koniec dnia, co było efektem niższego średniorocznego wykorzystania tego instrumentu oraz niższej średniorocznej stopy depozytowej.

Wartość depozytów na koniec dnia oraz średnioroczny poziom stopy depozytowej

w mln PLN / %	2024	2023	Zmiana
Łączna wartość depozytów na koniec dnia*	1 886 041,5	1 908 132,6	-22 091,1
Średnioroczna stopa depozytowa**	5,25	5,95	-0,7 p.p.

* Wartość liczona za dni wykorzystania instrumentu.

** Do wyliczenia wielkości średniorocznej stopy oprocentowania uwzględniono wszystkie dni kalendarzowe od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku.

Inne przychody/koszty z odsetek

W ramach *Innych przychodów/kosztów z odsetek* ujmowane są głównie koszty z odsetek od rachunków prowadzonych przez NBP dla budżetu państwa oraz przychody i koszty z tytułu odsetek związane z rozliczeniami w systemie TARGET. Pozycja obejmuje również koszty z odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu (por. Nota 6 i Nota 11).

w mln PLN	Przychody		Koszty		Wynik		
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Zmiana
Koszty z odsetek od rachunków bieżących, pomocniczych oraz lokat terminowych prowadzonych przez NBP, w tym	-	-	-2 059,1	-1 603,3	-2 059,1	-1 603,3	-455,8
- w walutach obcych	-	-	-1 877,0	-1 350,6	-1 877,0	-1 350,6	-526,4
- w walucie krajowej	-	-	-182,1	-252,7	-182,1	-252,7	70,6
Przychody/koszty z odsetek związane z rozliczeniami w TARGET	66,5	66,6	-	-0,4	66,5	66,3	0,2
Pozostałe przychody/koszty z odsetek	1,6	1,7	-7,9	-7,4	-6,3	-5,7	-0,6
Razem	68,1	68,3	-2 067,0	-1 611,0	-1 998,9	-1 542,7	-456,2

Nota 17 Wynik z operacji finansowych

Nota 17.1 Wynik zrealizowany

▪ Zrealizowane różnice kursowe na transakcjach w walutach obcych i złocie

Zrealizowane przychody i koszty wynikające z transakcji walutowych i w złocie zalicza się do wyniku finansowego w dniu, w którym nastąpiła zmiana, w kwocie:

- różnicy między wartością w walucie krajowej wynikającą ze zmniejszenia zasobu waluty obcej (albo zasobu złota) a wartością ustaloną według średniego dziennego kosztu zakupu waluty obcej (albo złota) – w odniesieniu do wpływu i wypływu waluty obcej (albo złota) w bieżącym dniu operacyjnym,
- różnicy między wartością w walucie krajowej wynikającą ze zmniejszenia zasobu waluty obcej (albo zasobu złota) a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu waluty obcej (albo złota) – w odniesieniu do nadwyżki wypływu waluty obcej (albo złota) nad wpływem w bieżącym dniu operacyjnym (wypływ netto).

W przypadku wystąpienia krótkiej pozycji w danej walucie obcej (albo złocie) zastosowanie ma podejście odwrotne.

▪ Zrealizowane różnice cenowe

Przychody i koszty, wynikające z transakcji spot sprzedaży dłużnych papierów wartościowych lub ETF, o tym samym kodzie, zalicza się do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji, w kwocie równej różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu tych papierów lub ETF, wyznaczonego na koniec bieżącego dnia operacyjnego.

Wynik z rozliczenia transakcji forward na dłużne papiery wartościowe lub ETF ustala się:

- w przypadku zakupu w transakcji forward – jako różnicę między ceną rynkową a ceną ustaloną w umowie, skorygowaną o koszty z wyceny ujęte na dzień bilansowy,
- w przypadku sprzedaży w transakcji forward – jako różnicę między ceną ustaloną w umowie, skorygowaną o koszty z wyceny ujęte na dzień bilansowy, a średnim kosztem zasobu dłużnych

papierów wartościowych lub ETF.

Jeżeli zawarto więcej niż jedną transakcję forward zakupu lub sprzedaży dłużnych papierów wartościowych lub ETF, wyceny i rozliczenia tych transakcji dokonuje się odrębnie.

Dzienne zmiany rynkowych cen futures zalicza się do wyniku finansowego każdego dnia, w tym również w dniu zamknięcia otwartej pozycji w kontrakcie.

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Zrealizowane różnice kursowe na transakcjach w walutach obcych	-656,0	-2 741,3	2 085,2
Zrealizowane różnice na transakcjach w złocie	0,0	0,4	-0,4
Zrealizowane różnice cenowe, w tym	-72,1	-1 073,9	1 001,8
- z transakcji spot dłużnymi papierami wartościowymi	112,4	-1 825,8	1 938,1
- z transakcji spot ETF	3,1	-	3,1
- z instrumentów finansowych pozabilansowych, w tym	-187,6	751,8	-939,4
• z transakcji forward na dłużne papiery wartościowe	76,6	-186,2	262,8
• z transakcji forward na ETF	-2,6	0,0	-2,6
• z futures, w tym:	-261,6	938,0	-1 199,6
# bond futures	-238,3	-301,2	62,9
# depo futures	-26,3	-22,9	-3,4
# equity index futures	2,9	1 262,1	-1 259,1
Pozostałe operacje finansowe*	0,5	2,5	-1,9
Razem	-727,6	-3 812,3	3 084,7

* Pozycja obejmuje wynik z tytułu wyceny salda rachunku nr 2 MFW (0,5 mln PLN w 2024 r. w porównaniu z 2,5 mln PLN w 2023 r. – por. Nota 10.1).

Wynik z tytułu zrealizowanych różnic kursowych na transakcjach w walutach obcych

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
USD	795,6	2 494,8	-1 699,2
EUR	-416,6	-1 038,7	622,1
GBP	207,1	-302,8	509,8
CAD	-240,4	-546,7	306,4
AUD	-286,0	-924,9	638,8
NOK	-412,5	-1 523,1	1 110,6
NZD	-303,6	-896,2	592,6
CHF	2,5	3,6	-1,1
SDR	-3,1	-8,8	5,7
Pozostałe	1,0	1,5	-0,5
Razem	-656,0	-2 741,3	2 085,2

Wzrost wyniku w 2024 r. był głównie rezultatem kształtowania się średniorocznej różnicy między kursem transakcyjnym a średnim kosztem zasobu walut obcych, to jest niższej ujemnej różnicy

dla AUD, NZD, EUR, CAD oraz NOK, niższej dodatniej różnicy dla USD oraz wystąpienia dodatniej różnicy dla GBP oraz spadku wielkości sprzedaży wszystkich podstawowych walut obcych (por. Nota 3 i Nota 17.2).

Wynik z tytułu zrealizowanych różnic cenowych

Wynik z tytułu zrealizowanych różnic cenowych z transakcji spot dłużnymi papierami wartościowymi

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
USD	-330,2	-817,3	487,1
EUR	334,7	-10,8	345,5
GBP	-6,1	-559,6	553,5
CAD	167,2	-143,3	310,5
AUD	-6,5	-190,4	183,9
NOK	-67,0	-60,6	-6,4
NZD	20,4	-43,7	64,1
Razem	112,4	-1 825,8	1 938,1

Wynik z tytułu zrealizowanych różnic cenowych z transakcji forward na dłużne papiery wartościowe

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
USD	28,7	-26,4	55,0
EUR	10,7	-8,4	19,1
GBP	-11,0	-5,1	-5,9
CAD	27,2	-6,9	34,1
AUD	26,1	-138,3	164,4
NZD	-5,1	-1,1	-4,0
Razem	76,6	-186,2	262,8

Wynik z tytułu zrealizowanych różnic cenowych z dziennej wyceny futures

w mln PLN	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	Razem
Bond futures						
2024	-194,3	-40,8	-4,9	6,1	-4,4	-238,3
2023	-132,1	-58,8	-58,8	-37,1	-14,4	-301,2
Zmiana	-62,1	18,0	53,9	43,2	10,0	62,9
Depo futures						
2024	-26,3	-	-	-	-	-26,3
2023	-25,1	-	2,2	-	-	-22,9
Zmiana	-1,3	-	-2,2	-	-	-3,4
Equity index futures						
2024	1,9	-1,4	0,4	0,1	2,0	2,9
2023	724,4	565,9	-20,2	0,4	-8,4	1 262,1
Zmiana	-722,6	-567,3	20,7	-0,4	10,4	-1 259,1

Wzrost wyniku z tytułu zrealizowanych różnic cenowych w 2024 r. był związany przede wszystkim z transakcjami sprzedaży dłużnych papierów wartościowych w warunkach zbliżonych poziomów średniorocznych rentowności na rynkach zagranicznych przy jednocześnie niższym wyniku z inwestycji w futures na indeksy giełdowe akcji (equity index futures) w związku ze spadkiem zaangażowania w tych instrumentach.

Nota 17.2 Koszty niezrealizowane

▪ Ujemne różnice z wyceny kursowej walut obcych

Ujemne różnice z wyceny kursowej walut obcych są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu waluty obcej z niższym od niego kursem średnim NBP (w przypadku dodatniego zasobu waluty obcej) lub przez porównanie średniego kosztu zasobu waluty obcej z wyższym od niego kursem średnim NBP (dla ujemnego zasobu waluty obcej) – por. Nota 14.1.

▪ Ujemne różnice z wyceny cenowej

Ujemne różnice z wyceny cenowej dla dłużnych papierów wartościowych lub ETF są ustalane przez porównanie średniego kosztu zasobu tych papierów lub ETF z niższą od niego ich średnią ceną rynkową.

Ujemne różnice z wyceny cenowej transakcji forward na dłużne papiery wartościowe są ustalane przez porównanie ceny określonej w umowie, zdyskontowanej na dzień rozliczenia transakcji spot, z niższą od tej wartości (w przypadku transakcji forward zakupu) albo wyższą od tej wartości (w przypadku transakcji forward sprzedaży) bieżącą ceną rynkową instrumentu.

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Ujemne różnice z wyceny kursowej walut obcych	-7 684,2	-28 236,8	20 552,6
Ujemne różnice z wyceny cenowej, w tym	-2 402,7	-535,9	-1 866,8
- z wyceny dłużnych papierów wartościowych	-2 400,5	-514,2	-1 886,3
- z wyceny ETF	-	-21,8	21,8
- z wyceny instrumentów finansowych pozabilansowych	-2,2	-	-2,2
Razem	-10 086,9	-28 772,7	18 685,8

Ujemne różnice z wyceny kursowej w podziale na waluty obce przedstawiono poniżej.

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
USD	-	-7 854,9	7 854,9
EUR	-1 504,5	-5 634,4	4 129,9
GBP	-	-3 400,3	3 400,3
CAD	-1 888,6	-4 171,0	2 282,4
AUD	-2 008,0	-3 633,5	1 625,4
NOK	-1 449,0	-2 614,8	1 165,9
NZD	-833,9	-878,0	44,1
SDR	-	-49,6	49,6
Pozostałe	-0,2	-0,3	0,1
Razem	-7 684,2	-28 236,8	20 552,6

Ujemne różnice cenowe w podziale na posiadane przez NBP dłużne papiery wartościowe w walutach obcych przedstawiono poniżej.

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Dłużne papiery wartościowe w USD	-1 243,6	-146,4	-1 097,2
Dłużne papiery wartościowe w EUR	-42,9	-41,5	-1,5
Dłużne papiery wartościowe w GBP	-587,7	-67,1	-520,6
Dłużne papiery wartościowe w CAD	-17,4	-29,7	12,3
Dłużne papiery wartościowe w AUD	-55,4	-53,6	-1,9
Dłużne papiery wartościowe w NOK	-453,4	-175,8	-277,5
Dłużne papiery wartościowe w NZD	-	-0,1	0,1
Razem	-2 400,5	-514,2	-1 886,3

Ujemne różnice cenowe w podziale na posiadane przez NBP ETF w walutach obcych przedstawiono poniżej.

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
ETF w USD	-	-0,6	0,6
ETF w EUR	-	-21,1	21,1
ETF w CAD	-	-0,0	0,0
Razem	-	-21,8	21,8

W 2024 r. wzrost kosztów niezrealizowanych z wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych w walutach obcych wynikał głównie ze wzrostu rentowności na rynkach zagranicznych w porównaniu do 2023 r. (por. Nota 3). Z posiadanych ETF NBP w 2024 r. nie wykazał kosztów niezrealizowanych

z wyceny cenowej (por. Nota 14.1). W 2024 r. ujemne różnice z wyceny cenowej instrumentów finansowych pozabilansowych dotyczyły transakcji forward sprzedaży dłużnych papierów wartościowych w AUD i USD (por. Nota 15.2).

Nota 18 Wynik z prowizji i opłat

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Przychody za wykonanie zleceń płatniczych	45,4	40,0	5,3
Koszty za otwarcie i prowadzenie rachunków NBP (w tym rachunków złota i dłużnych papierów wartościowych)	-20,2	-17,8	-2,4
Koszty za wykonanie własnych zleceń płatniczych	-11,3	-10,4	-0,9
Pozostałe przychody/koszty z prowizji i opłat	-4,3	-6,4	2,1
Wynik z prowizji i opłat	9,5	5,4	4,1

Wzrost wyniku z prowizji i opłat w 2024 r. był przede wszystkim skutkiem:

- wyższych przychodów za wykonanie zleceń płatniczych – głównie w związku z większą liczbą zrealizowanych zleceń płatniczych,
- spadku kosztów futures, przede wszystkim w związku z niższymi obrotami na kontraktach equity index futures (por. Nota 3, Nota 15.3 i Nota 17.1).

Nota 19 Przychody z instrumentów kapitałowych oraz udziałów

Przychody z tytułu dywidend od posiadanych akcji i udziałów oraz ETF zalicza się do wyniku finansowego w dniu powstania składnika aktywów. Dywidendy otrzymane w walutach obcych przelicza się na walutę krajową według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień.

Pozycja obejmuje przychody z tytułu dywidend od posiadanych przez NBP akcji i udziałów w podmiotach krajowych i zagranicznych (por. Nota 5) oraz przychody z tytułu dywidend od posiadanych ETF (por. Nota 3). Wzrost przychodów z tytułu dywidend jest przede wszystkim skutkiem większego zaangażowania NBP w ETF w 2024 r.

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Dywidendy od posiadanych ETF replikujących indeksy akcyjne, w tym	490,5	11,9	478,6
- ETF w USD	212,4	1,6	210,8
- ETF w EUR	140,7	0,0	140,6
- ETF w GBP	72,2	9,1	63,1
- ETF w CAD	27,7	1,2	26,6
- ETF w AUD	37,5	-	37,5
Dywidendy od posiadanych akcji, w tym:	37,0	30,7	6,4
- Bank Rozrachunków Międzynarodowych	15,7	12,3	3,3
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych	8,6	7,2	1,4
- Krajowa Izba Rozliczeniowa	12,7	11,1	1,6
Razem	527,6	42,6	485,0

Nota 20 Koszty wynagrodzeń

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Koszty wynagrodzeń	-671,8	-594,9	-76,9
Koszty utworzenia rezerw na zobowiązania wobec pracowników	-47,3	-43,7	-3,7
Koszty narzutów na wynagrodzenia, w tym	-154,8	-136,8	-18,0
- Pracowniczy Program Emerytalny	-42,2	-37,1	-5,0
Razem	-873,9	-775,4	-98,5

W 2024 r. przeciętne zatrudnienie w NBP ukształtowało się na poziomie 3263 etatów i było niższe o 26 etatów w porównaniu do 2023 r.

W 2024 r. wyższe koszty wynagrodzeń wynikały głównie z przyjętej polityki kadrowo-płacowej. Informacja o wysokości wynagrodzeń brutto na stanowiskach: Prezesa NBP, wiceprezesa NBP, członka zarządu NBP, dyrektora oddziału okręgowego, dyrektora departamentu, zastępcy dyrektora oddziału okręgowego, zastępcy dyrektora departamentu oraz osób zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskiem dyrektora departamentu i jego zastępcy są prezentowane w biuletynie informacji publicznej NBP (<https://bip.nbp.pl/>)²⁰.

Wzrost kosztów utworzenia rezerw na zobowiązania wobec pracowników w 2024 r. związany był głównie z wyższymi kosztami utworzenia rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych. W 2024 r. i 2023 r. koszty utworzenia rezerw na zobowiązania wobec pracowników w podziale na poszczególne tytuły kształtowały się następująco (por. Nota 12):

²⁰ Na podstawie art. 66 ust. 6 ustawy o NBP.

w mln PLN	2024		2023	
	Koszt utworzenia rezerw	w tym zyski/straty aktuarialne*	Koszt utworzenia rezerw	w tym zyski/straty aktuarialne*
Koszty utworzenia rezerw na zobowiązania wobec pracowników, w tym	-47,3	-23,7	-43,7	-19,2
- z tytułu odpraw emerytalnych	-23,9	-13,1	-21,2	-9,9
- z tytułu odpraw rentowych	-0,3	0,0	-0,4	0,0
- z tytułu nagród jubileuszowych	-19,6	-10,7	-18,8	-9,3
- z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych	-3,4	-	-3,2	-

* Zyski i straty aktuarialne to efekt zmian założeń aktuarialnych, takich jak prawdopodobieństwo rezygnacji pracownika z pracy, umieralność, stopa dyskontowa czy poziom przyszłych wynagrodzeń. Zyski aktuarialne są prezentowane ze znakiem (+) a straty ze znakiem (-).

Nota 21 Koszty administracyjne

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Zużycie materiałów i energii	-52,5	-101,8	49,4
Świadczenia na rzecz pracowników i innych osób uprawnionych	-19,4	-17,8	-1,6
Podróże służbowe	-2,9	-2,6	-0,4
Usługi obce	-323,6	-290,8	-32,9
Podatki i opłaty	-13,7	-13,0	-0,8
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	-9,4	-7,0	-2,4
Pozostałe koszty administracyjne	-6,7	-12,0	5,3
Razem	-428,2	-444,9	16,7

Spadek kosztów administracyjnych w 2024 r. był przede wszystkim skutkiem:

- niższych kosztów zużycia materiałów i energii – głównie energii elektrycznej,

przy jednoczesnym:

- wzroście kosztów usług obcych – głównie w zakresie aktualizacji, serwisu i asysty technicznej systemów informatycznych.

Nota 22 Koszty amortyzacji

w mln PLN	2024	2023	Zmiana
Koszty amortyzacji środków trwałych	-59,7	-57,2	-2,5
Koszty amortyzacji aktywów z tytułu leasingu	-14,0	-15,1	1,0
Koszty amortyzacji wartości niematerialnych	-16,7	-18,3	1,7
Razem	-90,4	-90,6	0,2

Nota 23 Koszty emisji banknotów i monet

Koszty emisji banknotów i monet zalicza się do wyniku finansowego w dniu powstania zobowiązania, niezależnie od momentu wprowadzenia banknotów i monet do obiegu.

Pozycja obejmuje koszty emisji banknotów i monet, w tym banknotów i monet kolekcjonerskich.

W 2024 r. pozycja wyniosła 386,1 mln PLN i była o 127,2 mln PLN niższa w porównaniu z 2023 r. Spadek pozycji był głównie skutkiem zmniejszenia kosztów emisji monet i banknotów powszechnego obiegu m.in. w wyniku mniejszej liczby zamówionych monet i banknotów.

Nota 24 Pozostałe przychody i pozostałe koszty

Pozostałe przychody/koszty obejmują głównie przychody ze sprzedaży monet i banknotów kolekcjonerskich oraz koszty odpowiadające wartości nominalnej sprzedanych monet i banknotów kolekcjonerskich. Zmniejszenie salda nadwyżki pozostałych przychodów nad kosztami wynikało głównie ze spadku przychodów/kosztów ze sprzedaży tych wartości.

5. Pozostałe noty objaśniające

Nota 25 Pozostałe kwestie

Zbrojna agresja Rosji na Ukrainę

NBP z uwagą analizował wpływ zbrojnej agresji Rosji na Ukrainę na sytuację w gospodarce, będąc w gotowości do natychmiastowego przeciwdziałania ewentualnym negatywnym tendencjom na rynku finansowym i walutowym.

Zarówno na 31.12.2024, jak i na 31.12.2023 NBP nie posiadał bezpośrednich ekspozycji związanych z podmiotami rosyjskimi lub białoruskimi, objętymi sankcjami gospodarczymi. NBP na bieżąco monitorował wpływ negatywnych skutków rosyjskiej agresji zbrojnej na ryzyko w procesie zarządzania rezerwami dewizowymi oraz w operacjach polityki pieniężnej. W szczególności analizował ryzyko kredytowe oraz standing finansowy banków komercyjnych, w których lokowane są środki gromadzone w ramach zarządzania rezerwami dewizowymi, jak też emitentów obligacji korporacyjnych, znajdujących się w portfelu NBP. Żaden z kontrahentów NBP, występujący w relacjach z NBP w ramach zarządzania rezerwami dewizowymi (w tym emitentów papierów wartościowych), nie posiadał siedziby na terenie Ukrainy. Prowadzone analizy (w tym kształtowanie się ratingów podmiotów) nie wskazywały na istotny wzrost ryzyka kredytowego.

Ponadto NBP stale monitorował poziom ryzyka operacyjnego i cyberbezpieczeństwa. Posiadał także wypracowane procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych, w tym plan zapewnienia ciągłości działania NBP.

Umowy swap

W 2024 r. i w 2023 r. NBP był stroną umowy swap z Narodowym Bankiem Szwajcarii (SNB), EBC, Narodowym Bankiem Ukrainy (NBU) oraz z jedną z międzynarodowych organizacji finansowych²¹. W ramach umów z bankami centralnymi nie realizowano żadnych transakcji, stąd nie miały one wpływu na bilans lub rachunek zysków i strat NBP w 2024 r. i 2023 r. Natomiast przychody wynikające z transakcji zrealizowanych na podstawie umowy z jedną z międzynarodowych organizacji finansowych NBP ujęto w wyniku z odsetek.

Nota 26 Zdarzenia po dniu bilansowym

Zmiana benchmarku strategicznego

W styczniu 2025 r. NBP rozpoczął dostosowania strategicznej alokacji aktywów do zmodyfikowanego benchmarku strategicznego. Zakłada on w szczególności zmianę struktury walutowej (por. Rozdział 6.1.4), a także zwiększenie zaangażowania w ETF replikujące indeksy akcyjne.

Zakup złota

NBP kontynuuje zakupy złota aż do osiągnięcia 20% udziału złota w oficjalnych aktywach rezerwowych²² (por. Nota 1).

6. Ryzyko finansowe, operacyjne i podatkowe

W NBP funkcjonuje system zarządzania ryzykiem stanowiący ciągły i powtarzalny proces decyzyjny, wspomagający – przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, proceduralnych i technicznych – osiągnięcie celów NBP. Obejmuje on:

- w zakresie ryzyka finansowego – działalność w Centrali NBP departamentu odpowiedzialnego za zarządzanie tym ryzykiem;
- w zakresie ryzyka operacyjnego (por. Rozdział 6.2) – zarządzanie na następujących poziomach:
 - zdecentralizowane zarządzanie ryzykiem operacyjnym – dokonywane przez dyrektorów departamentów Centrali i Oddziałów Okręgowych NBP, którzy na bieżąco monitorują i oceniają poziom ryzyka operacyjnego w swoich jednostkach i na tej podstawie podejmują działania ograniczające występowanie ryzyka oraz raportują zgodnie z regulacjami wewnętrznymi,
 - działalność w Centrali NBP departamentu, który monitoruje i analizuje ryzyko operacyjne w skali NBP, odpowiada za opracowanie regulacji oraz projektów rozwiązań dotyczących zmian procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w NBP. Przygotowuje także sprawozdawczość

²¹ Umowa z SNB została zawarta w 2012 r., umowy z EBC oraz NBU w 2022 r., natomiast umowa z jedną z międzynarodowych organizacji finansowych w 2023 r. W 2024 r. przestały obowiązywać umowy z NBU oraz z EBC.

²² Na 31.12.2024 udział ten wynosił 16,9%.

dotyczącą ryzyka operacyjnego na potrzeby Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym i Zarządu NBP,

- dokonywanie oceny efektywności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w NBP przez Komisję ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, która m.in. ocenia aktualny poziom ryzyka operacyjnego w NBP oraz analizuje przyczyny powstania ryzyka, w szczególności o poziomie nieakceptowalnym, a także rekomenduje Zarządowi NBP propozycje rozwiązań oraz zmian w systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- podejmowanie przez Zarząd NBP decyzji o charakterze strategicznym związanych z ryzykiem operacyjnym.

Zadania realizowane w ramach zarządzania ryzykiem obejmują m.in.:

- bieżące identyfikowanie oraz analizowanie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- pomiar poziomu ryzyka oraz jego akceptację bądź brak akceptacji,
- dobór mechanizmów ograniczających ryzyko,
- monitorowanie i bieżące kontrolowanie skuteczności zastosowanych mechanizmów ograniczających ryzyko,
- cykliczne informowanie o wynikach zarządzania ryzykiem.

6.1. Ryzyko finansowe

Podstawowymi rodzajami ryzyka finansowego towarzyszącego działalności NBP są: ryzyko kredytowe, ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe, to jest stopy procentowej, kursowe, zmian cen ETF replikujących indeksy akcyjne oraz kontraktów equity index futures. Akceptowany poziom ryzyka finansowego określany jest poprzez system limitów, ustalany w sposób uwzględniający również ograniczenie ryzyka koncentracji. Ekspozycja NBP na poszczególne rodzaje ryzyka wynika z wykonywania ustawowych zadań banku centralnego, tj. prowadzenia gospodarki rezerwami dewizowymi oraz realizacji polityki pieniężnej, w tym regulowania płynności banków oraz ich refinansowania. Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym na bieżąco monitoruje ekspozycję na ryzyko finansowe i regularnie przedstawia analizy ryzyka finansowego Zarządowi NBP.

6.1.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością poniesienia strat finansowych wskutek niewywiązania się kontrahenta z ciążących na nim zobowiązań (w szczególności niespłacenia całości lub części kapitału wraz z odsetkami w uzgodnionym terminie) lub spadku wartości rynkowej instrumentów inwestycyjnych w konsekwencji pogorszenia wiarygodności kredytowej emitenta.

6.1.1.1. Ryzyko kredytowe w zarządzaniu rezerwami dewizowymi

Ekspozycja na ryzyko kredytowe w procesie zarządzania rezerwami dewizowymi NBP jest ograniczana za pomocą następujących metod:

- ograniczenie udziału transakcji lokacyjnych i pozarządowych papierów wartościowych,

- kryteria wyboru kontrahentów i bieżące monitorowanie ich wiarygodności kredytowej,
- limity dla kontrahentów do transakcji lokacyjnych oraz wymiany walutowej,
- ograniczenie terminu zapadalności transakcji lokacyjnych,
- kryteria wyboru emitentów papierów wartościowych i bieżące monitorowanie ich wiarygodności kredytowej,
- limity dla emitentów papierów wartościowych,
- zawieranie umów ramowych z kontrahentami,
- zabezpieczenia w transakcjach repo/reverse repo.

Analizy ryzyka kredytowego są przeprowadzane przez NBP przy wykorzystaniu zarówno danych dotyczących sytuacji finansowej kontrahentów i ocen agencji ratingowych, jak również wyceny ryzyka odzwierciedlonej w kwotowaniach rynkowych.

Poniżej przedstawiono ekspozycję na ryzyko kredytowe, wynikającą z najważniejszych instrumentów inwestycyjnych rezerw dewizowych²³.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Pozycja bilansu	Nota
Rachunki bieżące w złocie	77 874,7	39 020,3	A.1	1
Lokaty terminowe w złocie	40 335,6	27 211,4	A.1	1
Rachunki bieżące w walutach obcych*	1 462,8	18 971,9	A.2.2	3
Lokaty terminowe w walutach obcych	70 954,6	44 777,9	A.2.2	3
Transakcje reverse repo	68 675,3	66 812,9	A.2.2	3
Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych	557 292,7	499 316,5	A.2.2	3
Depozyty zabezpieczające futures	26,8	270,5	A.2.2	3
Odsetki od lokat terminowych w złocie	2,4	2,1	A.2.2	3
Pozostałe należności	1,7	0,0	A.2.2	3
Razem	816 626,6	696 383,5		

* Rachunki bieżące z wyłączeniem rachunku bieżącego w EBC dla rozliczeń w systemie TARGET (por. Nota 3).

Dominującą część rezerw dewizowych inwestowana jest w rządowe papiery wartościowe krajów o wysokim ratingu, charakteryzujące się najwyższym stopniem bezpieczeństwa i płynności. Utrzymywane w portfelach inwestycyjnych pozarządowe papiery wartościowe emitowane są przede wszystkim przez instytucje międzynarodowe oraz agencje rządowe. Skala inwestycji na rynku obligacji korporacyjnych jest niewielka. Około 1% posiadanych przez NBP dłużnych papierów wartościowych jest zaliczane do tzw. zielonych obligacji (*green bonds*) oraz obligacji zrównoważonego rozwoju (*sustainable bonds*)²⁴. Udział lokat w rezerwach dewizowych jest niski – transakcje zawierane są

²³ Zakłada się, że ekspozycja wobec MFW (Należności od MFW – por. Nota 2) nie rodzi ryzyka kredytowego.

²⁴ Do zielonych obligacji lub obligacji zrównoważonego rozwoju zalicza się te, z których wpływy są przeznaczone na finansowanie lub refinansowanie projektów ekologicznych bądź prospołecznych (w przypadku *sustainable bonds*). Mogą to być projekty związane z: efektywnością energetyczną, energią odnawialną, zapobieganiem zanieczyszczaniu środowiska, zrównoważonym gospodarowaniem zasobami naturalnymi, bioróżnorodnością, zapewnieniem niezbędnej infrastruktury i usług lub bezpieczeństwa żywnościowego, wsparciem postępu socjoekonomicznego.

na krótkie terminy, z bankami o wysokiej wiarygodności kredytowej. W procesie zarządzania rezerwami dewizowymi NBP utrzymuje również środki na rachunkach bieżących prowadzonych głównie przez banki centralne.

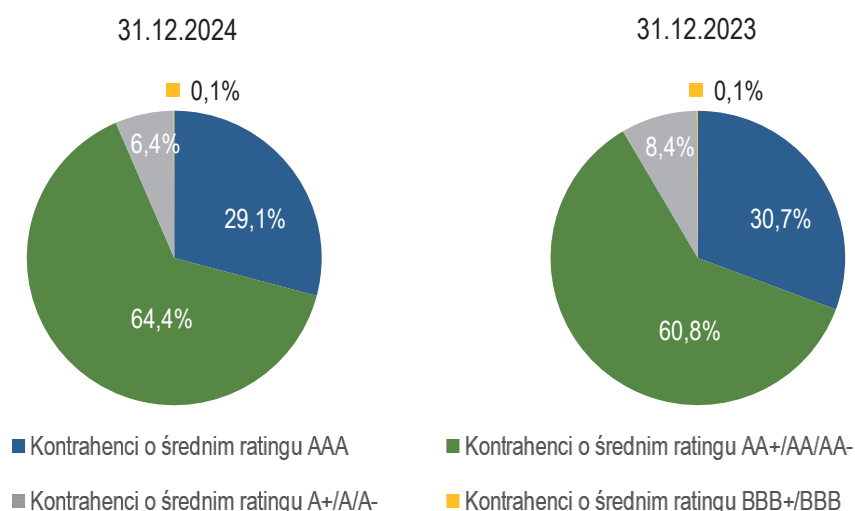
Przy ocenie jakości kredytowej dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy i banki centralne wykorzystywane są m.in. ratingi wiarygodności kredytowej kraju emitenta papierów wartościowych. Ocena jakości kredytowej emitentów pozostałych papierów wartościowych, a także kontrahentów, z którymi zawierane są lokaty terminowe (z wyłączeniem banków centralnych), jest przeprowadzana w oparciu o modele scoringowe uwzględniające m.in. ratingi przyznawane przez agencje ratingowe oraz dane finansowe poszczególnych podmiotów. Kondycja finansowa emitentów i kontrahentów NBP monitorowana jest na bieżąco na podstawie codziennych informacji agencji ratingowych dotyczących zmian ocen wiarygodności kredytowej oraz prognoz ratingowych, a także rynkowych kwotowań CDS (*Credit Default Swap*).

Wyniki analizy przeprowadzonej na 31.12.2024 wskazały, że nie wystąpiły przesłanki utraty wartości dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do dnia zapadalności.

Poniżej zaprezentowano ekspozycję na ryzyko kredytowe w zakresie lokat terminowych oraz dłużnych papierów wartościowych związanych z zarządzaniem rezerwami dewizowymi w ujęciu sektorowym, geograficznym oraz według ratingu kontrahenta/emitenta.

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023
Instytucje rządowe i samorządowe	531 777,9	459 175,8
- <i>Zagraniczne instytucje rządowe szczebla centralnego</i>	514 507,6	441 881,6
- <i>Pozostałe</i>	17 270,4	17 294,2
Monetarne instytucje finansowe	123 061,7	89 265,4
- <i>Zagraniczne instytucje kredytowe</i>	84 572,2	72 522,9
- <i>Banki centralne</i>	38 489,5	16 742,5
Międzynarodowe organizacje finansowe	38,5	1 770,2
Niemonetarne instytucje finansowe	7 736,5	11 020,5
Sektor niefinansowy	5 970,6	10 076,1
Razem	668 585,3	571 307,9

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023
Stany Zjednoczone	221 729,9	185 595,3
Strefa euro	183 962,3	142 525,3
Wielka Brytania	87 839,9	77 539,9
Kanada	66 292,1	58 898,5
Australia	51 968,2	46 291,0
Norwegia	28 045,2	25 864,7
Nowa Zelandia	11 349,9	11 435,9
Kraje azjatyckie	10 721,7	12 201,9
Dania	3 231,4	1 666,1
Szwajcaria	3 184,1	7 436,6
Szwecja	174,3	62,5
Pozostałe	86,2	1 790,1
Razem	668 585,3	571 307,9

6.1.1.2. Ryzyko kredytowe w operacjach krajowych

6.1.1.2.1. Dłużne papiery wartościowe

W efekcie przeprowadzonych w latach 2020-2021 operacji skupu dłużnych papierów wartościowych na rynku wtórnym w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku, na 31.12.2024 NBP posiadał skarbowe dłużne papiery wartościowe w złotych oraz dłużne papiery wartościowe w złotych z gwarancją Skarbu Państwa o łącznej wartości księgowej 129.208,2 mln PLN (138.887,6 mln PLN na 31.12.2023 – por. Nota 4). Nabyte papiery wartościowe w walucie krajowej są utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej i wyceniane według ceny czystej skorygowanej o naliczone dyskonto i premię, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej zostały wyemitowane lub są w pełni gwarantowane przez Skarb Państwa. Wyniki analizy przeprowadzonej na 31.12.2024 wskazują, że nie wystąpiły w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości.

6.1.1.2.2. Należności z tytułu operacji kredytowych

NBP, wspierając płynność systemu finansowego, może udzielać bankom kredytu refinansowego w złotych w celu uzupełnienia ich zasobów pieniężnych. Banki korzystają w szczególności z kredytu technicznego, a także kredytu lombardowego. Banki wykorzystują również kredyt w ciągu dnia w euro. NBP może również, na wniosek banku, udzielić kredytu refinansowego w złotych, w innej formie określonej przez Zarząd NBP.

Łączna kwota wykorzystanego kredytu w skali roku *

w mln PLN / EUR	2024	2023	Zmiana
Kredyt lombardowy	70,7	89,0	-18,4
Kredyt techniczny	23 205 015,2	19 889 150,3	3 315 864,9
Kredyt w ciągu dnia w euro	72 093,7	55 163,0	16 930,7

* Wartości kredytów są sumami ich dziennego wykorzystania i są następstwem indywidualnych potrzeb płynnościowych zgłaszanych przez banki.

Ryzyko związane z tymi operacjami ograniczane jest poprzez stosowanie zabezpieczeń spełniających kryteria określone przez NBP. Przy określaniu wymaganej wysokości zabezpieczenia stosowany jest współczynnik redukcji wartości aktywów zabezpieczających (*haircut*), służący uwzględnieniu ryzyka niekorzystnych zmian rynkowej wartości zabezpieczenia, w szczególności cen rynkowych oraz kursów walutowych.

Podstawowym zabezpieczeniem, przedstawianym przez banki, są papiery wartościowe w złotych emitowane przez Skarb Państwa oraz NBP, a także dłużne papiery wartościowe w złotych gwarantowane przez Skarb Państwa. Lista akceptowanych aktywów zabezpieczających obejmuje również inne papiery wartościowe zdeponowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. – listy zastawne, obligacje komunalne, obligacje korporacyjne, emisje Europejskiego Banku Inwestycyjnego w złotych, a także – dla kredytu lombardowego – papiery skarbowe w euro.

W przypadku kredytu refinansowego udzielonego w innej formie określonej przez Zarząd NBP stosowane może być szersze spektrum zabezpieczeń.

Kredyt w ciągu dnia w euro udzielany jest zgodnie z zasadami określonymi w Umowie w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunku w euro w systemie TARGET-NBP, a jego zabezpieczeniem mogą być obligacje skarbowe będące przedmiotem fixingu na BondSpot S.A., zaakceptowane przez EBC (dodatkowo uwzględniany jest *haircut* z tytułu ryzyka kursowego).

6.1.2. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności związane jest z możliwością poniesienia dodatkowych kosztów w razie konieczności niezwłocznego pozyskania płynnych środków.

Ze względu na fakt, iż NBP przysługuje wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych RP, posiada on zdolność do kreowania płynności w walucie krajowej. Jest ona ograniczona przez odpowiedzialność NBP za stabilność waluty krajowej. Założenia polityki pieniężnej są co roku ustalane przez RPP, która kierując się powyższymi założeniami zatwierdza również plan finansowy NBP.

W procesie zarządzania rezerwami walutowymi NBP zapewnia właściwą płynność środków dopasowując bieżące i przewidywane przepływy pieniężne. Inwestycje dokonywane są na rynkach zapewniających niezwłoczną dostępność środków – waluty rezerwowe oraz instrumenty inwestycyjne charakteryzują się zasadniczo wysoką płynnością.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych w walutach obcych

Poniżej przedstawiono analizę wymagalności zobowiązań finansowych NBP w walutach obcych na 31.12.2024 i 31.12.2023²⁵.

Ponadto NBP przystępując do programów pożyczkowych MFW (por. Nota 2) zobowiązał się do udzielania MFW pożyczek w walutach obcych odpowiednio w ramach:

- porozumienia NAB – do kwoty 2.570,8 mln SDR (2.570,8 mln SDR na 31.12.2023), z czego do wykorzystania na 31.12.2024 pozostało 2.570,8 mln SDR (2.568,2 mln SDR na 31.12.2023),
- pożyczek dwustronnych – do kwoty 2.701,0 mln EUR (2.701,0 mln EUR na 31.12.2023), z czego do wykorzystania na 31.12.2024 pozostało 2.701,0 mln EUR (2.701,0 mln EUR na 31.12.2023).

²⁵ Zobowiązania wynikające z transakcji FX spot i FX forward ujętych na kontach pozabilansowych przedstawiono w Nocie 15.1. Zobowiązania związane z gospodarką własną jako nieistotne zostały pominięte.

31.12.2024	RAZEM	Avista	Od 1 dnia do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy	Wartość bilansowa	P.7 Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów	P.8 Zobowiązania w walutach obcych wobec nierezydentów	P.9 Alokaacja SDR	P.11 Pozostałe pasywa
w mln PLN										
Rachunki bieżące/pomocnicze prowadzone przez NBP w walutach obcych	19 162,6	19 162,6	-	-	-	19 162,6	10 493,9	8 668,8	-	-
Rachunki lokat terminowych prowadzone przez NBP w walutach obcych	36 393,6	-	36 393,6	-	-	36 369,1	36 369,1	-	-	-
Repo	68 842,1	-	57 401,4	4 480,0	6 960,6	68 654,3	-	68 654,3	-	-
Inne zobowiązania finansowe w walutach obcych	105,4	-	105,3	0,1	-	105,4	95,6	7,8	-	2,0
Alokacja SDR	28 274,3	-	232,6	-	28 041,7	28 197,8	-	-	28 197,8	-
RAZEM	152 777,9	19 162,6	94 132,9	4 480,1	35 002,3	152 489,3	46 958,6	77 330,9	28 197,8	2,0

31.12.2023	RAZEM	Avista	Od 1 dnia do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy	Wartość bilansowa	P.7 Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów	P.8 Zobowiązania w walutach obcych wobec nierezydentów	P.9 Alokaacja SDR	P.11 Pozostałe pasywa
w mln PLN										
Rachunki bieżące/pomocnicze prowadzone przez NBP w walutach obcych	37 763,1	37 763,1	-	-	-	37 763,1	37 690,7	72,4	-	-
Rachunki lokat terminowych prowadzone przez NBP w walutach obcych	7 764,4	-	7 764,4	-	-	7 745,3	7 745,3	-	-	-
Repo	66 950,1	-	54 707,6	9 978,5	2 264,1	66 800,2	-	66 800,2	-	-
Inne zobowiązania finansowe w walutach obcych	853,8	-	853,7	0,1	-	853,8	209,6	642,4	-	1,8
Alokacja SDR	27 974,3	-	288,3	-	27 686,0	27 878,5	-	-	27 878,5	-
RAZEM	141 305,6	37 763,1	63 613,9	9 978,6	29 950,1	141 040,8	45 645,5	67 515,1	27 878,5	1,8

W przypadku zobowiązań w walutach obcych z tytułu rachunków bieżących i pomocniczych, NBP zasadniczo po stronie aktywów utrzymuje płynne środki na rachunkach bieżących oraz lokatach terminowych 1-dniowych. Dla zobowiązań z tytułu przyjętych lokat terminowych, odpowiednie środki po stronie aktywów są inwestowane w lokaty terminowe o tym samym terminie wymagalności. Z kolei transakcje repo zawierane są łącznie z transakcjami reverse repo, o tym samym terminie wymagalności (por. Nota 3).

6.1.3. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej związane jest z możliwością spadku wartości rynkowej instrumentów finansowych w wyniku niekorzystnej zmiany ich rentowności.

Podstawową miarą ryzyka stopy procentowej, stosowaną przez NBP, jest *modified duration* (MD), określająca wrażliwość wartości portfeli inwestycyjnych na zmiany rentowności instrumentów finansowych.

Ograniczając ryzyko stopy procentowej w procesie zarządzania rezerwami walutowymi, NBP określa benchmarkowy poziom MD rezerw walutowych wraz z dopuszczalnymi przedziałami wahań. W 2024 r. utrzymano MD rezerw na poziomie zbliżonym do obowiązującego w roku poprzednim.

Analiza wrażliwości, przeprowadzona w oparciu o MD²⁶, wykazała, że zmiana stóp procentowych o 100 pb (dla każdego portfela walutowego, równomiernie na całej długości krzywej rentowności) spowodowałaby zmianę wartości portfeli papierów wartościowych łącznie o 15.735,1 mln PLN na 31.12.2024 (na 31.12.2023 o 14.719,0 mln PLN). Poniżej zaprezentowano oszacowaną w oparciu o MD zmianę wartości portfeli papierów wartościowych w poszczególnych walutach w reakcji na zmianę stóp procentowych o 100 pb.

Oszacowana w oparciu o MD zmiana wartości portfeli papierów wartościowych w poszczególnych walutach w reakcji na zmianę stóp procentowych o 100 pb

w mln PLN	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
USD	4 996,5	4 947,2	49,3
EUR	3 624,9	3 194,3	430,6
GBP	1 952,5	1 775,0	177,5
CAD	1 719,8	1 564,5	155,3
AUD	2 001,9	1 837,3	164,6
NOK	995,5	953,5	42,0
NZD	444,1	447,3	-3,2
Razem	15 735,1	14 719,0	1 016,1

Zgodnie z zasadami rachunkowości NBP, na koniec roku przychody powstałe z wyceny cenowej papierów wartościowych w walutach obcych są ujmowane jako różnice z wyceny w pasywach, natomiast koszty powstałe z wyceny cenowej tych papierów obciążają wynik finansowy NBP.

Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych utrzymywane do dnia zapadalności oraz dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej wycenia się według ceny czystej skorygowanej o naliczone dyskonto i premię, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący (por. Nota 3 oraz Nota 4).

6.1.4. Ryzyko kursowe i ryzyko zmiany ceny złota

Ryzyko kursowe wynika z możliwości spadku wartości zasobów walut obcych na skutek zmian kursów walut obcych na rynku walutowym.

Oszacowanie ekspozycji na ryzyko kursowe jest dokonywane w oparciu o wartość zagrożoną (Value at Risk – VaR) wyliczaną przy zastosowaniu metody parametrycznej. Poziom wartości

²⁶ W analizie wrażliwości wykorzystano wskaźnik MD dla poszczególnych portfeli walutowych papierów wartościowych na 31.12.2024 i 31.12.2023, jako miarę liniową zależności ceny od rentowności, a także stan portfeli papierów wartościowych na 31.12.2024 i 31.12.2023 (w obu przypadkach z wyłączeniem portfela dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do dnia zapadalności) według wartości wykorzystywanych do monitorowania MD.

zagrożonej wyliczony na dzień bilansowy jest uwzględniany przy określaniu wielkości rezerwy kursowej (por. Rozdział 2.6 oraz Nota 14).

Zarządzając rezerwami walutowymi, NBP określa strukturę walutową benchmarku strategicznego²⁷ wraz z dopuszczalnymi przedziałami wahań (por. Nota 3 oraz Nota 17.1).

Na 31.12.2024 oraz 31.12.2023 struktura walutowa benchmarku strategicznego obejmowała (por. Nota 26):

Struktura walutowa benchmarku strategicznego		
Waluta	31.12.2024	31.12.2023
	udział %	
USD	36%	36%
EUR	22%	22%
GBP	13%	13%
CAD	11%	11%
AUD	9%	9%
NOK	6%	6%
NZD	3%	3%

Ryzyko zmiany ceny złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości (por. Nota 1) jest związane z możliwością spadku wartości zasobu złota na skutek zmian rynkowej ceny złota.

Wpływ spadku wyrażonej w PLN ceny złota na wynik finansowy ograniczają przychody niezrealizowane z jego wyceny oraz rachunek rewaluacyjny złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości (por. Nota 14.1).

Poniżej przedstawiono wartość bilansową zasobów walut obcych i złota NBP na 31.12.2024 oraz 31.12.2023 w podziale na waluty, przy czym pozycje w walutach obcych związane z gospodarką własną jako nieistotne zostały zaprezentowane w ramach zasobu PLN.

²⁷ Benchmark strategiczny jest portfelem porównawczym dla części rezerw walutowych podlegającej aktywnemu zarządzaniu, odzwierciedlającym długoterminowe założenia strategii inwestycyjnej poprzez określenie struktury walutowej oraz poziomu MD. Benchmark strategiczny nie obejmuje portfela dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do dnia zapadalności, gdyż nie podlega on aktywnemu zarządzaniu.

Informacja dodatkowa

31.12.2024	PLN	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD	SDR	Złoto	Inne waluty	Razem
w mln PLN												
AKTYWA												
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	154 308,7	-	154 308,7
2. Należności w walutach obcych od nierzysdytów	-	273 413,4	204 274,9	87 976,3	70 190,9	48 521,5	32 427,8	16 175,3	28 457,6	-	142,5	761 580,1
3. Należności w walutach obcych od rezydentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Należności w walucie krajowej od nierzysdytów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Pozostałe należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
7. Papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	129 208,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	129 208,2
8. Należności w walucie krajowej od sektora rządowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Pozostałe aktywa	1 314,7	80,6	164,2	2,9	11,7	41,1	28,4	18,7	53,6	-	0,1	1 716,0
AKTYWA RAZEM	130 523,0	273 493,9	204 439,1	87 979,1	70 202,6	48 562,7	32 456,2	16 193,9	28 511,2	154 308,7	142,7	1 046 813,1
PASYWA												
1. Pieniądz w obiegu	413 393,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	413 393,6
2. Zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej	153 832,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153 832,3
3. Pozostałe zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych	1 281,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 281,6
4. Zobowiązania w walucie krajowej z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	283 672,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	283 672,1
5. Zobowiązania w walucie krajowej wobec innych rezydentów	19 044,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19 044,2
6. Zobowiązania w walucie krajowej wobec nierzysdytów	2 015,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 015,3
7. Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów	-	1 453,2	45 363,6	1,1	0,0	-	-	-	-	-	140,6	46 958,6
8. Zobowiązania w walutach obcych wobec nierzysdytów	-	16 259,6	35 115,2	16 283,3	9 672,7	-	-	-	-	-	-	77 330,9
9. Alokacja SDR	-	-	-	-	-	-	-	-	28 197,8	-	-	28 197,8
10. Pozycje w trakcie rozliczenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Pozostałe pasywa	413,9	79,1	60,9	3,2	10,9	45,5	20,9	19,6	-	-	0,2	654,3
12. Rezerwy	242,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	242,1
13. Różnice z wyceny	73 262,2	4 499,3	1 012,1	130,5	860,7	236,0	-	239,2	-	-	-	80 239,9
14. Fundusze	1 500,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 500,0
15. Straty z lat ubiegłych	-48 201,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-48 201,7
16. Zysk/strata za rok obrotowy	-13 347,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-13 347,9
PASYWA RAZEM	887 107,7	22 291,4	81 551,7	16 418,2	10 544,3	281,5	20,9	258,8	28 197,8	-	140,8	1 046 813,1

31.12.2023	PLN	USD	EUR	GBP	CAD	AUD	NOK	NZD	SDR	Złoto	Inne waluty	Razem
w mln PLN												
AKTYWA												
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93 591,4	-	93 591,4
2. Należności w walutach obcych od nierzysdytów	-	246 735,9	165 045,6	77 572,7	60 871,6	44 228,4	29 523,5	14 827,9	28 497,2	-	2 374,1	669 677,0
3. Należności w walutach obcych od rezydentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Należności w walucie krajowej od nierzysdytów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Pozostałe należności w walucie krajowej od instytucji kredytowych	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
7. Papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	138 887,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	138 887,6
8. Należności w walucie krajowej od sektora rządowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Pozostałe aktywa	1 261,4	21,5	132,9	2,8	0,2	6,7	10,5	-	52,9	-	0,1	1 489,0
AKTYWA RAZEM	140 149,1	246 757,4	165 178,5	77 575,5	60 871,8	44 235,1	29 534,1	14 827,9	28 550,2	93 591,4	2 374,1	903 645,1
PASYWA												
1. Pieniądz w obiegu	377 521,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	377 521,4
2. Zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych z tytułu operacji polityki pieniężnej	74 421,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74 421,1
3. Pozostałe zobowiązania w walucie krajowej wobec instytucji kredytowych	2 581,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 581,9
4. Zobowiązania w walucie krajowej z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	303 071,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	303 071,1
5. Zobowiązania w walucie krajowej wobec innych rezydentów	11 946,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11 946,9
6. Zobowiązania w walucie krajowej wobec nierzysdytów	4 081,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 081,6
7. Zobowiązania w walutach obcych wobec rezydentów	-	9 431,6	33 858,2	0,0	-	0,0	-	-	-	-	2 355,7	45 645,5
8. Zobowiązania w walutach obcych wobec nierzysdytów	-	19 695,6	25 811,9	14 511,0	7 496,5	-	-	-	-	-	-	67 515,1
9. Alokacja SDR	-	-	-	-	-	-	-	-	27 878,5	-	-	27 878,5
10. Pozycje w trakcie rozliczenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Pozostałe pasywa	399,1	17,0	14,6	4,2	0,1	6,6	10,8	-	-	-	0,1	452,4
12. Rezerwy	213,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	213,8
13. Różnice z wyceny	29 927,4	1 255,8	1 645,8	917,0	514,3	534,7	83,8	138,7	-	-	-	35 017,4
14. Fundusze	1 500,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 500,0
15. Straty z lat ubiegłych	-27 401,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-27 401,7
16. Zysk/strata za rok obrotowy	-20 800,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-20 800,0
PASYWA RAZEM	757 462,6	30 399,9	61 330,6	15 432,2	8 011,0	541,4	94,5	138,7	27 878,5	-	2 355,8	903 645,1

6.1.5. Ryzyko zmiany cen akcji (indeksów giełdowych)

W 2024 r. NBP posiadał ekspozycję na ryzyko zmiany cen akcji głównie poprzez zaangażowanie w ETF replikujące indeksy akcyjne. NBP inwestował w ETF rynków USA, strefy euro, Wielkiej Brytanii, Kanady i Australii, a dodatkowo do zarządzania pozycją wykorzystywał kontrakty equity index futures na tych rynkach. Ryzyko zmiany cen ETF związane jest z możliwością spadku ich wartości, wynikającą przede wszystkim z niekorzystnych zmian wartości replikowanych indeksów akcyjnych. Ryzyko zmian cen kontraktów equity index futures związane jest z możliwością spadku wartości tych kontraktów, wynikającą przede wszystkim z niekorzystnych zmian cen instrumentu bazowego

(indeksu akcyjnego). Ograniczeniu tego ryzyka służą limity zaangażowania w ETF oraz equity index futures, a także kryteria ich wyboru.

Dzienne zmiany rynkowych cen futures zalicza się do wyniku finansowego każdego dnia, w tym również w dniu zamknięcia otwartej pozycji w kontrakcie, jako zrealizowane różnice cenowe (por. Nota 17.1).

Na dzień bilansowy ETF wycenia się w wartości rynkowej, odrębnie dla każdego zasobu ETF. Zgodnie z zasadami rachunkowości NBP, na koniec roku przychody powstałe z wyceny cenowej ETF są ujmowane jako różnice z wyceny w pasywach, natomiast koszty powstałe z wyceny cenowej tych instrumentów obciążają wynik finansowy NBP.

6.1.6. Ryzyko związane z wartością rynkową aktywów i zobowiązań finansowych oraz instrumentów finansowych pozabilansowych

NBP wycenia aktywa i zobowiązania finansowe oraz instrumenty finansowe pozabilansowe stosując ceny rynkowe (wycena do rynku) lub uznane w praktyce rynkowej modele wyceny (wycena z modelu) zasilane cenami lub parametrami rynkowymi, z wyjątkiem:

- należności i zobowiązań z tytułu rachunków bankowych, w tym lokat i depozytów terminowych,
- udzielonych kredytów i pożyczek,
- dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do dnia zapadalności²⁸,
- dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej²⁸,
- pieniądza w obiegu,
- dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez NBP,
- pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych (prezentowanych w aktywach w pozycji 10. Pozostałe aktywa oraz w pasywach w pozycji 11. Pozostałe pasywa).

W odniesieniu do pozostałych instrumentów finansowych, biorąc pod uwagę ich charakterystykę (np. krótkoterminowy charakter, unikalność instrumentu) przyjęto założenie, że ich wartość bilansowa w przybliżeniu odpowiada wartości rynkowej/bieżącej.

Na podstawie stosowanych przez NBP metod ustalania wartości rynkowej dla wyceny cenowej, aktywa i zobowiązania finansowe oraz instrumenty finansowe pozabilansowe klasyfikuje się do jednego z trzech poziomów.

²⁸ Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do dnia zapadalności oraz dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej, wycenia się według ceny czystej skorygowanej o naliczone dyskonto i premię, z pomniejszeniem o odpis aktualizujący.

Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa i zobowiązania finansowe oraz instrumenty finansowe pozabilansowe, których wartość rynkowa jest ustalana bezpośrednio na podstawie cen notowanych (nieskorygowanych) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów, zobowiązań lub instrumentów finansowych pozabilansowych.	Aktywa i zobowiązania finansowe oraz instrumenty finansowe pozabilansowe, których wartość rynkowa jest wyceniana za pomocą modeli wyceny, dla których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (bazujące na cenach).	Aktywa i zobowiązania finansowe oraz instrumenty finansowe pozabilansowe, których wartość rynkowa jest wyceniana za pomocą modeli wyceny, dla których dane wejściowe nie są oparte na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.
Do tej kategorii NBP zaklasyfikował dłużne papiery wartościowe oraz ETF w walutach obcych zakupione przez NBP, z wyjątkiem dłużnych papierów wartościowych wycenianych w oparciu o stawki krzywych rentowności.*	Do tej kategorii NBP zaklasyfikował: - dłużne papiery, do wyceny których są stosowane stawki krzywej rentowności dla danego typu papierów wartościowych o tym samym ratingu kredytowym emitenta, - transakcje forward na dłużne papiery wartościowe, do wyceny których stosowany jest model zasilany parametrami pochodzącymi bezpośrednio z rynków.	Na 31.12.2024 i 31.12.2023 NBP nie zaklasyfikował do tej kategorii żadnych aktywów i zobowiązań finansowych ani instrumentów finansowych pozabilansowych.

* Wycenie według cen rynkowych podlega również złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości. Do jego wyceny NBP stosuje średnią cenę rynkową złota, która następnie podlega przeliczeniu na walutę krajową według kursu średniego NBP dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień bilansowy.

Przyporządkowanie do poszczególnych poziomów aktywów i zobowiązań finansowych oraz instrumentów finansowych pozabilansowych, które na 31.12.2024 i 31.12.2023 zostały wykazane w bilansie według wartości rynkowej, przedstawiono poniżej.

31.12.2024 w mln PLN	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość bilansowa	Pozycja bilansu
AKTYWA					
Papiery wartościowe zakupione przez NBP	483 169,4	14 981,0	-	498 150,4	A.2.2
ETF	30 443,7	-	-	30 443,7	A.2.2
Transakcje forward na dłużne papiery wartościowe (dodatnie różnice z wyceny)	-	0,0	-	0,0	A.10.3
PASYWA					
Transakcje forward na dłużne papiery wartościowe (ujemne różnice z wyceny)	-	2,2	-	2,2	P.11.1

31.12.2023 w mln PLN	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość bilansowa	Pozycja bilansu
AKTYWA					
Papiery wartościowe zakupione przez NBP	439 229,0	20 344,5	-	459 573,5	A.2.2
ETF	7 884,4	-	-	-	A.2.2
Transakcje forward na dłużne papiery wartościowe (dodatnie różnice z wyceny)	-	0,0	-	0,0	A.10.3
PASYWA					
Transakcje forward na dłużne papiery wartościowe (ujemne różnice z wyceny)	-	-	-	0,0	P.11.1

W latach 2024 i 2023 nie wystąpiły transfery pomiędzy poziomem 1 i 2.

Ponadto NBP inwestuje w futures. Kontrakty te są wyceniane do cen rynkowych (poziom 1) i rozliczane na bazie dziennej (por. Rozdział 2.4 oraz Nota 17.1).

6.2. Ryzyko operacyjne

Pojęcie ryzyka operacyjnego w NBP obejmuje możliwość poniesienia szkód materialnych lub niematerialnych, w tym niezrealizowania zadań i negatywnego wpływu na reputację, wynikających z niedostosowania lub zawodności procesów i systemów wewnętrznych oraz ludzi lub zdarzeń zewnętrznych.

W 2024 r. w NBP obowiązywał podział ryzyka operacyjnego na 5 podkategorii: ryzyko bezpieczeństwa, ryzyko kadrowe, ryzyko prawne, ryzyko cyberbezpieczeństwa i ryzyko technologiczne, w ramach którego rozróżnia się teleinformatyczne ryzyko technologiczne (dotyczące m.in. systemów informatycznych i telekomunikacyjnych, oprogramowania i sprzętu IT) oraz nieteleinformatyczne ryzyko technologiczne (dotyczące m.in. obiektów budowlanych i elementów wyposażenia ruchomego)²⁹.

Do stosowanych w NBP mechanizmów ograniczania ryzyka należą w szczególności:

- regulacje zewnętrzne i wewnętrzne,
- zakresy czynności i obowiązków oraz podział zadań,
- uzgadnianie danych oraz zasada komisyjności,
- stosowanie systemu limitów i ograniczeń (finansowych, czasowych),
- wprowadzenie kontroli dostępu oraz zabezpieczeń teleinformatycznych, fizycznych i elektronicznych,
- sporządzanie zapasowych kopii plików elektronicznych,
- sporządzanie planów awaryjnych i ewakuacyjnych, a także ćwiczenia i testy w ramach zapewnienia ciągłości działania NBP,
- ubezpieczenia,
- kontrola i audyt wewnętrzny.

W 2024 r. na bieżąco były monitorowane ryzyka operacyjne w działalności NBP. Na posiedzeniach Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (12 posiedzeń w 2024 r.), podejmowano tematy związane z oceną bieżących działań mających na celu zapewnienie właściwej realizacji zadań NBP, w tym związane z cyberbezpieczeństwem oraz planami ciągłości działania. Poziom ryzyka w NBP w 2024 r. był na bieżąco monitorowany, systematycznie podejmowano także działania mitygujące.

²⁹ Od 1 stycznia 2025 r. ryzyko technologiczne zastąpione zostało dwoma odrębnymi kategoriami – ryzykiem teleinformatycznym i technicznym.

6.3. Ryzyko podatkowe

Z uwagi na status prawny NBP oraz specyfikę wynikającą z pełnionych funkcji banku centralnego, zakres obowiązujących NBP przepisów prawa podatkowego oraz dotyczących innych danin publicznych obejmuje, na gruncie:

- podatku od towarów i usług (VAT) – podział działalności prowadzonej przez NBP na niepodlegającą przepisom o VAT w zakresie zadań, do realizacji których NBP został powołany i obowiązany przepisami prawa, w szczególności: Konstytucją RP, ustawą o NBP, ustawą o finansach publicznych³⁰, prawem dewizowym³¹ i ustawą Prawo bankowe, oraz podlegającą przepisom o VAT, w pozostałym zakresie, w odniesieniu do której NBP z reguły działa w charakterze podatnika VAT,
- podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)³² – korzystanie z podmiotowego zwolnienia jako podatnik CIT oraz podleganie obowiązkowi jako płatnik podatku u źródła na zasadach ogólnych,
- podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) – podleganie obowiązkowi jako płatnik tego podatku, w tym w zakresie podatku u źródła, na zasadach ogólnych,
- podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC) i opłaty skarbowej – korzystanie z podmiotowego zwolnienia od tego podatku i tej opłaty na równi z jednostkami budżetowymi,
- podatku od nieruchomości – podleganie obowiązkowi jako podatnik tego podatku na zasadach ogólnych,
- podatku od niektórych instytucji finansowych – NBP nie podlega temu podatkowi.

W NBP obowiązują przepisy wewnętrzne określające, uwzględniając powyższy kontekst prawny, zakres odpowiedzialności za rozliczenia publicznoprawne NBP. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem podatkowym scentralizowane jest w Departamencie Rachunkowości i Finansów. Ustalone ramy działań ukierunkowane są na zapewnienie bezpieczeństwa, transparentności, przewidywalności i racjonalności rozliczeń publicznoprawnych w NBP. Prawdliwość, terminowość i kompletność rozliczeń publicznoprawnych podlegają okresowej (nie rzadziej niż co 3 lata) weryfikacji przez zewnętrzny, profesjonalny podmiot w ramach przeglądu podatkowego.

³⁰ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.).

³¹ Ustawa z dnia 27 lipca 2022 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1131).

³² Zgodnie z ustawą o NBP 95% zysku NBP podlega odprowadzeniu do budżetu państwa (por. Nota 14).

7. Inne informacje o sprawozdaniu finansowym NBP

7.1. Organy NBP

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o NBP, organami NBP są: Prezes NBP, Rada Polityki Pieniężnej oraz Zarząd NBP.

Skład osobowy organów NBP na dzień 31 grudnia 2024 r.:

Prezes NBP

Adam Glapiński

Rada Polityki Pieniężnej

Przewodniczący	<i>Adam Glapiński</i>		
Członkowie	<i>Ireneusz Dąbrowski</i>	<i>Cezary Kochalski</i>	<i>Gabriela Masłowska</i>
	<i>Iwona Duda</i>	<i>Ludwik Kotecki</i>	<i>Joanna Tyrowicz</i>
	<i>Wiesław Janczyk</i>	<i>Przemysław Litwiniuk</i>	<i>Henryk Wnorowski</i>

Zarząd NBP

Przewodniczący	<i>Adam Glapiński</i>		
Wiceprezes NBP – Pierwszy Zastępca Prezesa NBP	<i>Marta Kightley</i>		
Wiceprezes NBP	<i>Adam Lipiński</i>		
Członkowie	<i>Marta Gajęcka</i>	<i>Piotr Pogonowski</i>	<i>Rafał Sura</i>
	<i>Paweł Mucha</i>	<i>Artur Soboń</i>	<i>Paweł Szałamacha</i>

7.2. Informacje o przyjęciu i zatwierdzeniu sprawozdania finansowego NBP za 2023 rok

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2023 r. zostało przyjęte przez RPP uchwałą nr 1/2024 w dniu 3 kwietnia 2024 r. (Dz. Urz. NBP poz. 1) oraz zatwierdzone przez Radę Ministrów uchwałą nr 83 w dniu 23 lipca 2024 r. Biegły rewident, badający to sprawozdanie, w imieniu firmy audytorskiej KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., wydał o nim opinię niezmodyfikowaną (opinię bez zastrzeżeń).

W sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 r. NBP wykazał ujemny wynik finansowy w kwocie -20.800,0 mln PLN. W związku z tym, w 2024 r. NBP nie dokonał wpłaty z zysku do budżetu państwa oraz nie dokonał odpisu na fundusz rezerwowy.

7.3. Biegły rewident i sposób jego wyboru

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2024 r. podlega badaniu przez firmę audytorską KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., z siedzibą w Warszawie. Firma audytorska została wybrana w 2023 r. przez RPP na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy o NBP. Wyboru dokonano w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.) na trzy lata (badanie sprawozdania finansowego za lata 2023, 2024 i 2025) z możliwością przedłużenia umowy na kolejny okres trzyletni (badanie sprawozdania finansowego za lata 2026, 2027 i 2028).

Warszawa, dnia 20 marca 2025 r.

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości i Finansów
Narodowego Banku Polskiego:

Zarząd
Narodowego Banku Polskiego:

Elektronicznie podpisane przez:
Krzysztof Kruszewski
Dyrektor Departamentu

Elektronicznie podpisane przez:
Adam Glapiński
Prezes NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Marta Kightley
Wiceprezes NBP
Pierwszy Zastępca Prezesa NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Adam Lipiński
Wiceprezes NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Marta Gajęcka
Członek Zarządu NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Paweł Mucha
Członek Zarządu NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Piotr Pogonowski
Członek Zarządu NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Artur Soboń
Członek Zarządu NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Rafał Sura
Członek Zarządu NBP

Elektronicznie podpisane przez:
Paweł Szałamacha
Członek Zarządu NBP

Objaśnienie wybranych skrótów

BBA – Bilateral Borrowing Agreement – umowa pożyczki dwustronnej (<https://www.imf.org/> – por. Nota 2)

BFG – Bankowy Fundusz Gwarancyjny (<https://www.bfg.pl/>)

BIS – Bank for International Settlements – Bank Rozrachunków Międzynarodowych (<https://www.bis.org/>)

BoE – Bank of England – Bank Anglii (<https://www.bankofengland.co.uk/>)

EBC – Europejski Bank Centralny (<https://www.ecb.europa.eu/>)

ESBC – Europejski System Banków Centralnych (<https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/esbc/>)

ETF – Exchange Traded Fund – papiery wartościowe w postaci tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych w walucie obcej (por. Nota 3 oraz Nota 19)

Euro STOXX 50 Net Return – indeks giełdowy skupiający 50 czołowych, największych spółek z państw strefy euro (por. Nota 3)

Fed – Federal Reserve System – System Rezerwy Federalnej (<https://www.federalreserve.gov/>)

FTP – Financial Transactions Plan – Plan Transakcji Finansowych (<https://www.imf.org/> – por. Nota 2)

FTSE 100 Net Tax – indeks 100 spółek o największej kapitalizacji notowanych na London Stock Exchange (por. Nota 3)

ISIN – International Securities Identification Number – międzynarodowy numer identyfikacyjny papierów wartościowych

KSKOK – Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (<https://www.skok.pl/>)

MD - Modified Duration – miara ryzyka stopy procentowej stosowana przez NBP (por. Rozdział 6.1.3)

MFW – Międzynarodowy Fundusz Walutowy (<https://www.imf.org/> – por. Nota 2)

NAB – New Arrangements to Borrow – Nowe Porozumienia Pożyczkowe (<https://www.imf.org/> – por. Nota 2)

NASDAQ 100 – indeks giełdowy obejmujący 100 największych spółek niefinansowych notowanych na giełdzie Nasdaq Stock Market

NBP – Narodowy Bank Polski (<https://nbp.pl/>)

PRG-HIPC – Trust for Special Poverty Reduction and Growth Operations for the Heavily Indebted Poor Countries and Interim ECF Subsidy Operations (<https://www.imf.org/> – por. Nota 2)

Rezerwa kursowa – rezerwa na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, której tworzenie przewiduje art. 65 ustawy o NBP (por. Nota 14.2)

RP – Rzeczpospolita Polska

RPP – Rada Polityki Pieniężnej

SDR – Special Drawing Rights – Specjalne Prawa Ciągnięcia (<https://www.imf.org/> – por. Nota 2)

Solactive Australia 200 – indeks giełdowy obejmujący 200 spółek o największej kapitalizacji notowanych na Australian Securities Exchange, publikowany przez Solactive AG (por. Nota 3)

Statut ESBC i EBC – Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego

S.W.I.F.T. – The Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – Stowarzyszenie na rzecz Światowej Międzybankowej Telekomunikacji Finansowej (<https://www.swift.com/>)

S&P 500 Total Return – indeks giełdowy obejmujący 500 wiodących spółek z USA o wysokiej kapitalizacji, reprezentujący około 80% dostępnej kapitalizacji rynkowej (por. Nota 3)

S&P ASX 200 Total Return – indeks giełdowy obejmujący 200 spółek o największej kapitalizacji notowanych na giełdzie Australian Securities Exchange, publikowany przez Standard & Poor's (por. Nota 3)

S&P TSX Capped Composite Total Return – indeks giełdowy spółek notowanych na giełdzie Toronto Stock Exchange reprezentujących łącznie około 95% dostępnej kapitalizacji rynkowej, konstruowany przy założeniu, że waga żadnej emisji nie może przekroczyć 10% (por. Nota 3)

Uchwała nr 6/2019 RPP – Uchwała nr 6/2019 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim (Dz. Urz. NBP poz. 14)

Uchwała nr 13/2020 RPP – Uchwała nr 13/2020 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie zasad rachunkowości Narodowego Banku Polskiego, wzoru bilansu, rachunku zysków i strat oraz zawartości informacji dodatkowej (t.j. Dz. Urz. NBP z 2025 r. poz. 1)

Uchwała nr 64/2020 Zarządu NBP – Uchwała nr 64/2020 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie zasad organizacji rachunkowości w Narodowym Banku Polskim (z późn. zm.)

Ustawa Prawo bankowe – Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.)

Ustawa o NBP – Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 2025)

Wytyczne EBC – Wytyczne (UE) 2024/2941 z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie ram prawnych rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w Europejskim Systemie Banków Centralnych (EBC/2024/31)

nbp.pl

